T. C.
BURSA ULUDAĞ ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
ARKEOLOJİ ANABİLİM DALI
ARKEOLOJİ BİLİM DALI

APOLLONİA AD RHYNDACUM SİKKELERİ

YÜKSEK LİSANS TEZİ

Mustafa AKRIN

BURSA – 2024

T.C.
BURSA ULUDAĞ ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
ARKEOLOJİ ANABİLİM DALI
ARKEOLOJİ BİLİM DALI

APOLLONİA AD RHYNDACUM SİKKELERİ

YÜKSEK LİSANS TEZİ

Mustafa AKRIN

Danışman
Prof. Dr. Derya ŞAHİN

BURSA – 2024

TEZ ONAY SAYFASI

T.C.

BURSA ULUDAĞ ÜNİVERSİTESİ

SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ MÜDÜRLÜĞÜNE

……. Anabilim/Anasanat Dalı, …… Bilim Dalı'nda. ……..numaralı "……..." konulu……. (Yüksek Lisans/Doktora/Sanatta Yeterlik Tezi/Çalışması) ile ilgili tez savunma sınavı, …./…./20 günü …..-…… saatleri arasında yapılmış, sorulan sorulara alınan cevaplar sonunda adayın tezinin/çalışmasının ……. (başarılı/başarısız) olduğuna ……. (oybirliği/oy çokluğu) ile karar verilmiştir.

Üye (Tez Danışmanı ve Sınav Komisyonu Başkanı)
Akademik Unvanı, Adı Soyadı
Üniversitesi

Prof. Dr. Derya ŞAHİN

Üye
Akademik Unvanı, Adı Soyadı
Üniversitesi

Doç Dr. Serkan GÜNDÜZ

Üye
Akademik Unvanı, Adı Soyadı
Üniversitesi

Doç. Dr. Ahmet BİLİR

…../…../20….

İNTİHAL RAPORU

SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
YÜKSEK LİSANS/DOKTORA İNTİHAL YAZILIM RAPORU

BURSA ULUDAĞ ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
ARKEOLOJİ ANABİLİM DALI BAŞKANLIĞI'NA

Tarih: 01/07/2024

Tez Başlığı / Konusu: APOLLONİA AD RHYNDACUM SİKKELERİ
Yukarıda başlığı gösterilen tez çalışmamın a) Kapak sayfası, b) Giriş, c) Ana bölümler ve d) Sonuç kısımlarından oluşan toplam 34 sayfalık kısmına ilişkin, 01/07/2024 tarihinde şahsım tarafından *TURNİTİN* adlı intihal tespit programından (Turnitin)* aşağıda belirtilen filtrelemeler uygulanarak alınmış olan özgünlük raporuna göre, tezimin benzerlik oranı % 5 'dir.

Uygulanan filtrelemeler:

1- Kaynakça hariç
2- Alıntılar hariç/dahil
3- 5 kelimeden daha az örtüşme içeren metin kısımları hariç

Bursa Uludağ Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Tez Çalışması Özgünlük Raporu Alınması ve Kullanılması Uygulama Esasları'nı inceledim ve bu Uygulama Esasları'nda belirtilen azami benzerlik oranlarına göre tez çalışmamın herhangi bir intihal içermediğini; aksinin tespit edileceği muhtemel durumda doğabilecek her türlü hukuki sorumluluğu kabul ettiğimi ve yukarıda vermiş olduğum bilgilerin doğru olduğunu beyan ederim.

Gereğini saygılarımla arz ederim.

Mustafa Akrın

01.07.2024

Adı Soyadı:	Mustafa Akrın
Öğrenci No:	702147009
Anabilim Dalı:	Arkeoloji
Programı:	Arkeoloji
Statüsü:	☒ Y.Lisans ☐ Doktora

Tez Danışmanı
Prof. Dr. Derya ŞAHİN
01.07.2024

*** Turnitin programına Bursa Uludağ Üniversitesi Kütüphane web sayfasından ulaşılabilir.**

YEMİN METNİ

Yüksek Lisans tezi olarak sunduğum “Apollonia ad Rhyndacum Sikkeleri” başlıklı çalışmanın bilimsel araştırma, yazma ve etik kurallarına uygun olarak tarafımdan yazıldığına ve tezde yapılan bütün alıntıların kaynaklarının usulüne uygun olarak gösterildiğine, tezimde intihal ürünü cümle veya paragraflar bulunmadığına şerefim üzerine yemin ederim.

Tarih ve İmza

01.07.2024

Adı Soyadı: Mustafa AKRIN

Öğrenci No: 702147009

Anabilim Dalı: Arkeoloji

Bilim Dalı: Arkeoloji

Statüsü: ☒Y. Lisans ☐Doktora

ÖZET

Adı ve Soyadı : Mustafa AKRIN

Üniversite : Bursa Uludağ Üniversitesi

Enstitü : Sosyal Bilimler Enstitüsü

Anabilim Dalı : Arkeoloji

Bilim Dalı : Arkeoloji

Tezin Niteliği : Yüksek Lisans Tezi

Sayfa Sayısı : xiii + 216

Mezuniyet Tarihi : …. / …. / 20……..

Danışmanı : Prof. Dr. Derya ŞAHİN

APOLLONİA AD RHYNDACUM SİKKELERİ

Apollonia ad Rhyndacum kenti günümüzde Bursa ili, Nilüfer İlçesi'nin Gölyazı Mahallesi sınırları içerisinde bulunmaktadır. Çalışmanın konusunu Apollonia ad Rhyndacum kentinde yürütülen kazı çalışmalarında bulunan, Bursa Arkeoloji Müzesi'nde korunmakta olan ve geçmiş dönemlerde yayımlanmış kataloglardan alınarak derlenmiş 143 adet Apollonia ad Rhyndacum sikkesi oluşturmaktadır. Bunların 13'ü Helenistik, 116'sı Roma, 11'i ise Doğu Roma İmparatorluğu Dönemi'ne tarihlendirilmiş olan sikkelerdir. Kalan 3'ü ise ilk olarak hesaplama aracı olarak kullanılan ancak daha sonra hatıra parası olarak kabul gören Nürnberg Tokenleri'nden oluşmaktadır. Kentte en erken döneme ait sikkeler MÖ 4. yüzyıla tarihlenmekte olan Makedon sikkeleridir. Apollonia ad Rhyndacum lejantı taşımakta olan 108 adet sikke bulunmaktadır. Bu sikkeler üzerinde 47 adet Apollon ve 16 adet kentin yerel nehir tanrısı Rhyndakos en çok tasvir edilmiş olan tanrılardır. Bunların dışında Zeus, Demeter, Hermes, Artemis, Poseidon, Asklepios, Aphrodite, Dionysos, Pan ve Fortuna gibi tanrı ve tanrıçalara ait sikkelerin de yer aldığı kent sikkeleri görülmektedir. Bu durum da bize kentin birden çok tanrı inancına sahip olduğu göstermektedir. Apollon betimli kent sikkelerine bakıldığında sikke üzerinde sıklıkla tapınak içerisinde ve tek başına olarak Apollon Sauroktonos tipi heykel tasviri yer almaktadır. Bu nedenle Kız Ada'ya lokalize edilen Apollon Tapınağı'ndaki kült heykelinin bu tip bir görünümde olduğu düşünülmektedir. Aphrodite, Fortuna ve Poseidon ise, deniz ticaretinin güvenilirliğini sağlamak amacıyla saygı görmüş olmalıdır. Poseidon tasvirli sikkelerin tarihlendirmelerine bakıldığında, deniz ticareti dışında kentte yaşanan depremler ile de ilişkilendirilebilmektedir. Kente ait olmayan ancak kentteki kazı çalışmaları sırasında bulunan sikkelerin kronolojisine bakıldığında uzun dönem aralıklarının görülmesi, kentin kesintisiz olarak yerleşim gördüğü ve ticarette aktif olduğu çıkarımını yapmayı mümkün kılmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Apollonia ad Rhyndacum, Apollon, Rhyndakos, Kült, Tanrı, Sikke.

ABSTRACT

Name and Surname : Mustafa AKRIN

University : Bursa Uludağ University

Institution : Institute of Social Science

Field : Archaeology

Branch : Archaeology

Degree Awarded : Master of Arts

Page Number : xiii + 216

Degree Date : …. / …. / 20……..

Supervisor : Prof. Dr. Derya ŞAHİN

APOLLONIA AD RHYNDACUM COINS

The city of Apollonia ad Rhyndacum is located within the borders of the Gölyazı neighborhood of the Nilüfer district in Bursa province today. The subject of this study consists of 143 coins from Apollonia ad Rhyndacum found during excavation works in the city, preserved in the Bursa Archaeological Museum, and compiled from catalogs published in previous periods. Of these, 13 are Hellenistic, 116 are Roman, and 11 are dated to the Eastern Roman Empire period. The remaining 3 are Nürnberg Tokens, initially used as calculating tools but later accepted as commemorative coins. The earliest coins in the city date back to the 4th century BC and are Macedonian coins. There are 108 coins bearing the legend of Apollonia ad Rhyndacum. On these coins, the most frequently depicted deities are Apollo (47 coins) and the local river god Rhyndakos (16 coins). In addition, coins featuring gods and goddesses such as Zeus, Demeter, Hermes, Artemis, Poseidon, Asklepios, Aphrodite, Dionysos, Pan, and Fortuna are also found among the city coins. This indicates that the city had a belief in multiple gods. Regarding the city coins depicting Apollo, the coin frequently features the depiction of the Apollo Sauroktonos type statue within a temple and alone. For this reason, it is thought that the cult statue in the Apollo Temple, localized to Kız Ada, had this type of appearance. Aphrodite, Fortuna, and Poseidon must have been respected to ensure the reliability of maritime trade. When the dating of the coins depicting Poseidon is examined, it can be related to earthquakes experienced in the city in addition to maritime trade. When the chronology of the coins that do not belong to the city but were found during excavations in the city is examined, the long intervals indicate that the city was continuously inhabited and active in trade.

Keywords: Apollonia ad Rhyndacum, Apollo, Rhyndacos, Cult, God, Coin

ÖNSÖZ

Arkeoloji eğitimime başladığım günden bu yana üzerinde çalışma isteği duymuş olduğum sikkeler konusunda, bana bu fırsatı vermiş olan, desteğini her koşulda hissettiren ve gerek Apollonia ad Rhyndacum kentindeki kazılarda gerekse tez çalışmam süresince birlikte çalışma fırsatı bulmaktan gurur duyduğum danışman hocam Prof. Dr. Derya ŞAHİN'e teşekkürlerimi sunarım.

Maddi ve manevi olarak hiçbir zaman desteklerini esirgemeyen başta tüm aileme, durum ve koşullar ne olursa olsun arkamda duran yakın arkadaşlarım Tugay GÜLTEKİN ve Bilge TURHAN'a sonsuz teşekkürler.

Tüm kazı sezonu boyunca birlikte çalışmaktan keyif aldığım ve yürütülen çalışmalarda rol alarak bir nevi bu çalışmayı hazırlama yardımcı olmuş olan başta Hasan Giray ÖZATALAY olmak üzere bütün ekip arkadaşlarıma minnettarım.

Çalışmamın araştırma süresi boyunca kullandığım Uludağ Üniversitesi Arkeoloji Bölüm Kütüphanesi'nde bulunan ve yardımlarını esirgemeyen çalışanlarına teşekkür ediyorum.

Son olarak ise bugüne kadar yaptıkları çalışmalarla arkeoloji bilimine katkıları bulunan tüm bilim insanlarına teşekkürü bir borç bilirim.

MUSTAFA AKRIN

BURSA – 2024

İÇİNDEKİLER

TEZ ONAY SAYFASI ii
İNTİHAL RAPORU iii
YEMİN METNİ iv
ÖZET v
ABSTRACT vi
ÖNSÖZ vii
İÇİNDEKİLER viii
GİRİŞ 1

BİRİNCİ BÖLÜM

APOLLONİA AD RHYNDACUM ANTİK KENTİ

1. APOLLONİA AD RHYNDACUM ANTİK KENTİ 3
   1.1. COĞRAFİ KONUMU 3
   1.2. TARİHÇE 3
   1.3. ARAŞTIRMA TARİHÇESİ 3

İKİNCİ BÖLÜM

APOLLONİA AD RHYNDACUM ANTİK KENTİ SİKKELERİ

2. APOLLONİA AD RHYNDACUM ANTİK KENTİ SİKKELERİ 5
   2.1. HELENİSTİK DÖNEM SİKKELERİ 5
      2.1.1. Tanrı ve Tanrıça Tasvirli Sikkeler 5
         2.1.1.1. Apollon 5
         2.1.1.2. Zeus 5
         2.1.1.3. Demeter 5
         2.1.1.4. Hermes 5
         2.1.1.5. Artemis 6
   2.2. ROMA DÖNEMİ SİKKELERİ 6
      2.2.1. Tanrı ve Tanrıça Tasvirli Sikkeler 6
         2.2.1.1. Apollon 6
            2.2.1.1.1. Domitianus 7
            2.2.1.1.2. Nerva 7
            2.2.1.1.3. Traianus 8
            2.2.1.1.4. Antoninus Pius 8

2.2.1.1.5. Lucius Verus 9
2.2.1.1.6. Marcus Aurelius 9
2.2.1.1.7. II. Faustina 9
2.2.1.1.8. Commodus 10
2.2.1.1.9. Septimius Severus 10
2.2.1.1.10. Caracalla 10
2.2.1.1.11. Geta 11
2.2.1.1.12. Macrinus 11
2.2.1.1.13. Diadumenianus 11
2.2.1.1.14. Elagabalus 11
2.2.1.1.15. Alexander Severus 12
2.2.1.1.16. Maximinus 12
2.2.1.1.17. III. Gordianus 12
2.2.1.1.18. I. Philip 13
2.2.1.1.19. Otacilia Severa 13
2.2.1.1.20. Gallienus 13
2.2.1.1.21. Salonina 13
2.2.1.2. Zeus 14
2.2.1.2.1. Hadrianus 14
2.2.1.3. Demeter 14
2.2.1.3.1. Septimius Severus 14
2.2.1.3.2. Iulia Domna 14
2.2.1.3.3. Volusianus 14
2.2.1.4. Hermes 15
2.2.1.4.1. II. Faustina 15
2.2.1.5. Poseidon 15
2.2.1.5.1. Hadrianus 15
2.2.1.5.2. Marcus Aurelius 15
2.2.1.5.3. II. Faustina 16
2.2.1.5.4. Maximus 16
2.2.1.6. Asklepios 16
2.2.1.6.1. Antonius Pius 16
2.2.1.6.2. Lucius Verus 17
2.2.1.6.3. II. Faustina 17

2.2.1.6.4. Marcus Aurelius 17
2.2.1.6.5. Maximus 17
2.2.1.6.6. III. Gordianus 18
2.2.1.6.7. Gallienus 18
2.2.1.7. Aphrodite 18
2.2.1.7.1. Commodus 18
2.2.1.7.2. III. Gordianus 19
2.2.1.8. Artemis 19
2.2.1.8.1. Marcus Aurelius 19
2.2.1.9. Dionysos 19
2.2.1.9.1. Marcus Aurelius 19
2.2.1.10. Pan 20
2.2.1.10.1. Commodus 20
2.2.1.10.2. Maximus 20
2.2.1.10.3. III. Gordianus 20
2.2.1.10.4. II. Philip 20
2.2.1.11. Telesphoros 21
2.2.1.11.1. Iulia Domna 21
2.2.2. Alegorik Betimli Sikkeler 21
2.2.2.1. Fortuna 21
2.2.2.1.1. Traianus 21
2.2.2.1.2. Antoninus Pius 21
2.2.2.1.3. Marcus Aurelius 22
2.2.2.1.4. Commodus 22
2.2.2.1.5. Septimius Severus 22
2.2.2.1.6. Caracalla 23
2.2.2.1.7. Diadumenianus 23
2.2.2.1.8. Gallienus 23
2.2.2.2. Rhyndakos 23
2.2.2.2.1. Hadrianus 24
2.2.2.2.2. Antoninus Pius 24
2.2.2.2.3. Marcus Aurelius 24
2.2.2.2.4. II. Faustina 24
2.2.2.2.5. Geta 25

2.2.2.2.6. Macrinus 25
2.2.2.2.7. Elagabalus 25
2.2.2.2.8. Alexander Severus 26
2.2.2.2.9. Maximus 26
2.2.2.2.10. III. Gordianus 26
2.2.2.2.11. II. Philip 27
2.2.2.2.12. Otacilia Severa 27
2.2.2.3. Liknophoros 27
2.2.2.3.1. Commodus 27
2.2.3. İmparator Tasvirli Sikkeler 28
2.2.3.1. Elagabalus 28
2.2.4. Diğer Tasvirli Sikkeler 28
2.2.4.1. Tapınak 28
2.2.4.1.1. Nerva 28
2.2.4.2. Kurt 28
2.2.4.2.1. Hadrianus 28
2.2.4.3. Kadın Figürü 29
2.2.4.3.1. Domitianus 29

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

APOLLONİA AD RHYNDACUM ANTİK KENTİ'NDE BULUNAN FARKLI KENTLERE AİT SİKKELER

3. APOLLONİA AD RHYNDACUM ANTİK KENTİ'NDE BULUNAN FARKLI KENTLERE AİT SİKKELER 30
3.1. HELENİSTİK DÖNEM SİKKELERİ 30
3.1.1. Makedon Sikkeleri 30
3.1.1.1. III. Alexander 30
3.1.1.2. Demetrios Poliorketes 30
3.1.2. Tanrı ve Tanrıça Tasvirli Sikkeler 30
3.1.2.1. Apollon 30
3.1.2.2. Dionysos 31
3.2. ROMA DÖNEMİ SİKKELERİ 31
3.2.1. Tanrı ve Tanrıça Tasvirli Sikkeler 31
3.2.1.1. Zeus / Iupiter 31
3.2.1.1.1. Claudius 31

3.2.1.1.2. Diocletianus 31
3.2.1.1.3. Maximianus 32
3.2.1.1.4. Licinius 32
3.2.2. Alegorik Betimli Sikkeler 32
3.2.2.1. Genius 32
3.2.2.1.1. Maximianus 32
3.2.2.1.2. Maximinus 33
3.2.2.2. Moneta 33
3.2.2.2.1. Maximianus 33
3.2.2.3. Victoria 34
3.2.2.3.1. Honorius / Arcadius 34
3.2.1. Asker / Savaş Tasvirli 34
3.2.1.1. I. Constantinus 34
3.2.1.2. II. Constantius 35
3.2.1.3. I. Theodosius 35
3.2.2. Diğer Tasvirli Sikkeler 35
3.2.2.1. Asia Koinonu 35
3.3. DOĞU ROMA İMPARATORLUĞU DÖNEMİ SİKKELERİ 35
3.3.1. I. Anastasius / I. Iustinus / I. Iustinianus 36
3.3.2. Heraclius ve Heraclius Constantine 36
3.3.3. II. Constans 36
3.3.4. IV. Constantine Pogonatus 36
3.3.5. III. Leon ve V. Constantine 37
3.3.6. VI. Leon 37
3.3.7. VII. Constantine ve I. Romanus 37
3.3.8. II. Basil ve VIII. Constantine 37
3.4. NÜRNBERG TOKENLERİ 38
3.4.1. II. Hans Krauwinckel 38
3.4.2. J. C. Gerner 38

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

MEVCUT SİKKELER IŞIĞINDA APOLLONİA AD RHYNDACUM ANTİK KENTİ'NDEKİ KÜLTLER

4. MEVCUT SİKKELER IŞIĞINDA APOLLONİA AD RHYNDACUM ANTİK KENTİ'NDEKİ KÜLTLER 39
SONUÇ 44
KATALOG 51
KAYNAKÇA 194
LEVHALAR LİSTESİ 201
LEVHALAR 203
ÖZGEÇMİŞ 216

GİRİŞ

Apollonia ad Rhyndacum Antik Kenti kazılarında ele geçen, yerel halk tarafından Bursa Arkeoloji Müzesi'ne teslim edilmiş olan ve diğer basılı ya da dijital kaynaklar içerisinde bulunan kente ait sikkelerin tek bir çalışma altında toplanması çalışmanın konusunu oluşturmaktadır. Helenistik Dönem'den 19. yüzyıldaki modern tokenlere kadar geniş bir aralık ele alınsa da Osmanlı Dönemi çalışma içerisinde dahil edilmemiştir. Kazılarda ve yayımlanan kataloglarda toplamda 234 sikke incelenmiş olup bunlardan tanımlanabilen 143 tanesi çalışma içerisinde eklenmiştir.

Çalışmanın Amacı ve Önemi

Çalışmanın amacı Apollonia ad Rhyndacum kentindeki kazılardan ele geçen, günümüzde burada yaşamaya devam etmekte olan yerli halk tarafından Bursa Arkeoloji Müzesi'ne teslim edilen ve farklı dijital ve basılı kaynaklarda yer alan Apollonia ad Rhyndacum sikkelerinin tek bir çalışma içerisinde toplanarak kataloğunun oluşturulması çalışmanın amaçlarından biridir.

Bunun yanı sıra çalışma içerisinde aşağıdaki sorulara cevap aranmaya çalışılacaktır:

1. Apollonia ad Rhyndacum kentinde hangi kültlere dair sikke tasvirleri görülmektedir?

2. Söz konusu sikkelerin üzerlerindeki tasvirler kent hakkında ne tür bilgiler vermektedir?

3. Apollonia ad Rhyndacum kentinde hangi dönemlerde sikke darp edilmiştir?

4. Kentte darp edilmiş sikkelerin arka yüzlerinde yer alan tanrı ve tanrıça tasvirleri hangi nedenlerden dolayı darp edilmiştir?

5. Apollonia ad Rhyndacum kenti hangi dönemlerde ve hangi kentlerle etkileşim içinde olmuştur?

Çalışmanın Kapsamı

Kazı çalışmaları sırasında bulunan, Bursa Arkeoloji Müzesi'nde korunmakta olan ve geçmişte yayımlanmış kataloglardaki sikkeler içerisinde tanımlama yapılabilmenin

mümkün olduğu örneklerle sınırlandırılmıştır. Dönemsel olarak ise Osmanlı Dönemi çalışmanın dışarısında tutulmuştur.

Çalışmanın Yöntemi

Çalışmaya ilk olarak kentte yürütülen kazılarda ele geçen, Bursa Arkeoloji Müzesi'ne teslim edilen ve geçmiş dönemlerde yayımlanmış olan kataloglar içerisinde yer alan Apollonia ad Rhyndacum kenti sikkelerinin bir araya getirilmesiyle hazırlanılmaya başlanmıştır. Kazılardan ele geçen ve müzede korunmakta olan toplam 34 adet sikkenin ağırlık ve çap ölçümleri yapılmış, ardından kataloglama çalışmaları için fotoğraf çekimleri yapılmıştır. Ardından geçmiş dönemlerde kazılarda ele geçmiş olan sikkeleri kazı arşivinde incelenmiştir. Daha sonra ise Apollonia ad Rhyndacum ile ilgili sikkelerin yayımlanmış olduğu katalog çalışmaları araştırılarak gerekli bilgiler toplanmıştır. Konuyla ilgili kaynaklar başta Uludağ Üniversitesi Merkez Kütüphanesi ve Uludağ Üniversitesi Arkeoloji Bölüm Kütüphanesi'ndeki literatür taramaları sonucunda ortaya çıkarılarak geçmiş dönemlerde yayımlanmış olan kataloglar incelenmiş ve gerekli karşılaştırmalar yapılmıştır. Bu yayınlarda bulunan sikkelerin dijital ortamlarda bulunan fotoğrafları kullanılmıştır.

Tez çalışması 4 bölümden oluşmaktadır. Birinci bölümde Apollonia ad Rhyndacum kentinin coğrafyası, tarihi ve araştırma tarihçesi hakkında genel bilgiler verilecektir. İkinci bölümde kentte darp edilmiş olan sikkeler ilk olarak dönemsel olarak ayrıldıktan sonra ait olduklarını kültlere ait başlıklar altında kronolojik olarak incelenecektir. Üçüncü bölüm ikinci bölümden farklı olarak Apollonia ad Rhyndacum'da bulunan ancak farklı kentlere ait lejantlar taşıyan sikkelerin incelendiği bölüm olacaktır. Dördüncü bölümde ise kentte darp edilmiş mevcut sikkelerden yola çıkarak hangi tanrılara tapınım görmüş olduğu ortaya konulmaya çalışılacaktır.

1. APOLLONİA AD RHYNDACUM ANTİK KENTİ

1.1. COĞRAFİ KONUMU

Günümüzde Bursa – İzmir karayolu güzergahının 35. kilometresinden güneye doğru yaklaşık olarak 7 kilometre içeriye doğru girildiğinde Uluabat Gölü'nün kıyısında yer alan Gölyazı Mahallesi'nin sınırları içerisinde bulunmaktadır (Harita 1-2-3).

1.2. TARİHÇE

Propontis Denizi'nin güneyinde Bithynia ile Mysia bölgelerinin sınır kesişiminde yer alan Apollonia ad Rhyndacum kentinin kuruluşunda farklı teoriler üzerinde durulmaktadır. Bunlardan ilki Miletos kentinin kolonisi olarak kurulmuş olmasıdır. Miletos'da ele geçmiş MÖ 2. yüzyılın ortalarına tarihlenmiş olan bir yazıtta ilk kez Apollonia adının geçmesi ve kentle ilgili olarak Hellespontos ve Propontis Denizi yakınlarına düzenledikleri askeri bir sefer sırasında kurulduğunu belirtmektedir[1].

Bir diğer varsayım ise Pergamon kralı II. Attalos'un annesinin adını kente vermesidir. MÖ 156-154 yılları arasında Bithynia Kralı II. Prusias'a karşı yapılan savaşta galip gelmesinin ardından kent Pergamon egemenliği altına girmiştir[2]. Kazandığı zaferin hemen ardından annesi Apollonis'in ölmesi üzerine kente onun adını verdiği düşünülmektedir.

1.3. ARAŞTIRMA TARİHÇESİ

Kentin adından ilk olarak Strabon bahsetmektedir[3]. Daskylitis Gölü'nün yakınında Rhyndakos nehri üzerindeki Apollonia isminde bir kentin bulunduğunu söylemiş ve bu kentin Kyzikoslulara ait olduğundan bahsetmektedir.

Plinius kentten Rhyndacus Nehri kıyısında bulunan Apolloniate[4] olarak bahsederken Plutarchos ise Lucullus'un XI. Mithridates'in askerlerini Rhyndacus Nehri'nde yakalayarak onları yenilgiye uğrattığını ve Apollonia'dan gelen kadınların ölüleri soyduğunu anlatmaktadır[5].

[1] Greaves 2002: 127-128.
[2] Şahin – Şahin – Gülsefa 2022: 584.
[3] Strab. XII. 8, 10.
[4] Plin.nat. 5, 30.
[5] Plut. 1968: 503-504

Modern tarihe bakıldığında birçok gezginin kenti ziyaret ettiği görülmektedir. İlk gelen gezginler notlarında ayrıntılı olarak bahsetmezken, 1888 yılında Lé Bas'ın kitabında kentteki mimari yapılara ait çizimlerin yer aldığı görülmektedir[6].

Nümizmatik açıdan ilk verilerin ise 1913 yılında olan Hans von Fritze tarafından yayımlanmış "Die Antiken Münzen Mysiens" isimli çalışmada yer aldığı görülmektedir. Ardından 1964 yılında Warwick Wroth tarafından yayımlanmış olan "Catalogue of the Greek Coins of Mysia" isimli çalışmada kentin sikkeleri hakkında geniş bilgiler yer almaktadır. 2004 yılında Recep Okçu "Bursa Arkeoloji Müzesi Sikke Teşhir Kataloğu" adlı çalışmasında Apollonia ad Rhyndacum kentine ait sikkelere yer vermiştir.

[6] Lé Bas – Reinach 1888: Pl. 47

2. APOLLONİA AD RHYNDACUM ANTİK KENTİ SİKKELERİ

2.1. HELENİSTİK DÖNEM SİKKELERİ

Helenistik Dönem Sikkeleri başlığı altında 8 adet sikke incelenmiştir. Bunlardan 2'si Apollon, 3'ü Zeus, 1'i Demeter, 1'i Artemis ve 1'i Hermes kültüne ait sikkelerdir. Hermes sikkesi kentte yürütülen çalışmalar sonucunda elde edilirken, kalan 7 sikke ise geçmiş dönemlerde yayımlanmış olan kataloglardan alınan Apollonia ad Rhyndacum kentine ait sikkelerdir.

2.1.1. Tanrı ve Tanrıça Tasvirli Sikkeler

2.1.1.1. Apollon

Kentin sikkeleri üzerinde Apollon'a ait betimler Helenistik Dönem içerisinde ortaya çıkmaktadır. Bu sikkelerde Apollon'un ön yüzde defne çelenkli betimleri görülmektedir. Arka yüz tasvirlerinde ise Apollon Kitharoidos[7] (Kat. No. 1) ve defne çelengi içerisinde bir kithara tasviri[8] (Kat. No.2) yer almaktadır.

2.1.1.2. Zeus

Helenistik Dönem içerisinde yer alan Zeus sikkelerinin tümünde Zeus'un başı sağa dönük ve defne çelenklidir. Arka yüzlerinde meşe çelengi içerisinde kanatlı yıldırım[9] (Kat. No. 3), meşe çelengi içerisinde yıldırım[10] (Kat. No. 4), ve yalnızca kanatlı yıldırım[11] (Kat. No. 5) gibi birbirine yakın tasvirler yer almaktadır.

2.1.1.3. Demeter

Demeter'e ait sikkede tanrıça ön yüzde başı sağa dönük, örtülü, diademli ve küpeleriyle birlikte betimlenmiş, arka yüzünde ise iki yanan meşale tasviri[12] bulunmaktadır (Kat. No. 6).

2.1.1.4. Hermes

Hermes'e ait sikkenin ön yüzü korozyondan tamamen tahrip olmuş durumda olsa da arka yüzünde bulunan kanatlı kerykeion tasviri ve çevresinde dört ayrı parçaya bölünmüş şekilde ΑΠΟΛΛΩ / ΝΙΑΤΩΝ / ΡΥΝ / ΔΑ lejantı yer almaktadır (Kat. No. 7).

[7] Robinson – Ashton – Ireland 1951: Kat. 505.
[8] von Fritze 1913: 67 Kat. 200-201.
[9] von Fritze 1913: 67 Kat. 202.
[10] von Fritze 1913: 68 Kat. 204-205.
[11] von Fritze 1913: 68 Kat. 203.
[12] von Fritze 1913: 69 Kat. 208.

Eldeki verilerin referans örnekleriyle karşılaştırılması sonucunda ön yüzde Hermes'in sağa dönük ve kanatlı bir taenia taktığı portresinin bulunması gerekmektedir[13].

2.1.1.5. Artemis

Helenistik Dönem'de Artemis'e ait tek sikke örneğinde tanrıça ön yüzde başı sağa dönük, drapeli, omzunda sadağı ve yayı ile birlikte betimlenirken arka yüzünde yanan bir meşale tasviri görülmektedir[14] (Kat. No. 7).

2.2. ROMA DÖNEMİ SİKKELERİ

Apollonia ad Rhyndacum kentine ait Roma Dönemi Sikkeleri başlığı altında 100 adet sikke incelenmiştir. Bunlardan 45'i Apollon, 1'i Zeus 3'ü Demeter, 1'i Hermes, 4'ü Poseidon, 7'si Asklepios, 2'si Aphrodite, 1'i Artemis, 1'i Dionysos, 4'ü Pan ve 1'i Telesphoros tasviri ya da bu kültlere ait atribüler taşımaktadır. Alegorik betimlere bakıldığında 16 Rhyndakos, 9 Fortuna ve 1 Liknophoros tasviri görülmektedir. Bunların dışında kalan sikkelerde ise imparatorun at üzerinde betimlendiği, tetrastyle planlı bir tapınağın, dişi kurt ve kadın figürlerinin yer aldığı 1'er sikke bulunmaktadır (Tablo 1).

2.2.1. Tanrı ve Tanrıça Tasvirli Sikkeler

2.2.1.1. Apollon

Apollonia ad Rhyndacum sikkeleri üzerindeki en yaygın tasvir Apollon Sauroktonos olarak adlandırılan tipidir[15]. Bu tasvir şekli 22 sikke üzerinde görülmektedir. Bunlardan 13'ü tek başına tasvir edilirken 9'u tapınak içerisindeki kült heykelini gösterir gibi gösterilmiştir[16]. Apollon Sauroktonos heykelinden ilk olarak Plinius tarafından bahsedilmiştir[17]. Heykelin orjinalinde Apollon bir ağaç kütüğüne yaslanmış şekilde tasvir edilmiştir (Resim 1). Apollonia ad Rhyndacum sikkelerinde ise bu ağaç kütüğünün bir sütun ile değiştirilmiş olduğu görülmektedir. Domitianus Dönemi'nden Gallienus Dönemi'ne kadar sürekli olarak darp edilmiş olan bu tasvir şeklinin Kız Adası'nda bulunan Apollon Tapınağı'na ait kült heykelinin olduğu düşünülmektedir[18].

[13] von Fritze 1913: 69 Kat. 207.
[14] von Fritze 1913: 68 Kat. 206.
[15] LIMC 2, 1984: 199. bk. "Apollon" (E. Simon – G. Bauchhenss).
[16] Corso 2022: 410.
[17] Plin.nat. 34,70.
[18] Corso 2022: 411; Şahin 2016: 198.

Apollon sikkelerinde görülen bir diğer tasvir şekli ise Apollon Kitharoidos olarak adlandırılan tiptir[19]. Bu tipte Apollon elinde bir kithara tutarken betimlenmesinden dolayı bu isimle anılmaktadır[20]. Bu tasvir tipi Apollonia ad Rhyndacum'a ait 3 sikke üzerinde görülmektedir.

Bu tasvirlerin yanı sıra sikkelerin üzerinde mitolojik sahnelerin betimlemeleri kullanılmıştır. Apollon ve Daphne'nin birlikte tasvir edildiği 3 sikke bulunmaktadır. Bu sikkelerde Daphne'ye aşık olan Apollon'un, onu yakaladığı anda babası Peneus'un tanrıya yalvarması sonucunda Daphne'nin sarıldığı defne ağacına dönüşme sahnesi işlenmiştir[21]. Bir diğer mitolojik örnek ise 2 sikke üzerinde görülmekte olan Apollon'un Python'u öldürme sahnesidir. Bu sahnede Apollon'un Python ejderini öldürerek, öldürdüğü yerde Pytho adını verdiği, bunun da daha sonrasında Delphoi adını alan ilk kehanet merkezinin kurulma sahnesini anlatmaktadır[22].

2.2.1.1.1. Domitianus

Domitianus'un sikkelerinde ön yüzde yer alan portrelerde imparatorun karakteristik özelliklerini yansıtan olan geniş şişkin bir alın, büyük kemerli burun ve kıvırcık saçlar görülmektedir[23]. Arka yüzlerinde yer alan tasvirlerde ise ilk sikkede Apollon ayakta, sağa dönük, sol koluyla sütuna yaslanmış şekilde ve sağ elinde tuttuğu oku uzatırken betimlenmiştir[24] (Kat. No. 9). Diğer sikke üzerinde bir kithara tasviri yer almaktadır[25] (Kat. No. 10).

2.2.1.1.2. Nerva

Nerva Dönemi'nde Apollon'a ait tasvirlerin yer aldığı 5 sikke bulunmaktadır. Bu sikkelerin tümünde Nerva başı sağa dönük ve defne çelenkli betimlenmiştir. Sikkeler üzerinde Nerva portrelerindeki karakteristik özelliklerden uzun bir burun ve boyundaki belirgin şekildeki adem elması net şekilde anlaşılabilmektedir[26]. Arka yüz tasvirlerine bakıldığında ilk örnekte Apollon'un ayakta, khiton ve omuzlarından tokalarla tutturulmuş

[19] LIMC 2, 1984: 199-202. bk. "Apollon" (E. Simon – G. Bauchhenss)
[20] Şahin 1999: 308.
[21] Erhat 2007: 81.
[22] Erhat 2007: 49.
[23] Özgan 2013: 38-39.
[24] von Fritze 1913: 70 Kat. 210; Burnett – Amandry 1999: Kat. 876.
[25] von Fritze 1913: 71 Kat. 214; Burnett – Amandry 1999: Kat. 878.
[26] Özgan 2013: 54.

himation giyimli, sağ elinde mızrap ve sol elinde ise üçayak üzerinde duran bir kithara tutarken tasvir edildiği görülmektedir[27] (Kat. No. 11). Apollon'un ayakta, sağa dönük, sol koluyla sütuna yaslanmış ve sağ elinde tuttuğu oku uzatırken betimlendiği bir sikke bulunmaktadır[28] (Kat. No.12). Kithara ve mızrap tasvirlerinin yer aldığı 2 sikke görülmektedir. Bu tasvirlerin ilkinde kithara solda mızrap sağdayken[29] (Kat. No. 14), bir diğerinde kithara sağda mızrap solda[30] (Kat. No. 15) konumlandırılmıştır.

2.2.1.1.3. Traianus

Traianus Dönemi'ne tarihlenen sikkelerin dördünde imparatorun başı sağa dönük ve defne çelenkli şekilde tasvir edilmiştir. Bir sikke üzerinde ise solda Nerva sağda Traianus portrelerinin birbirine bakar şekilde ve aralarında T•KC kontrmarkının yer aldığı bir sikke bulunmaktadır (Kat. No.18). "Τραιανὸς Καίσαρ Σεβαστός" ifadesinin kısaltması olan bu kontrmark, Apollonia ad Rhyndacum kentinde Nerva ile Traianus adına basılan orta sikke sonrasında, Nerva'nın ölmesinin ardından unvan değişikliğini belirtmek amacıyla kullanılmıştır[31]. İki sikkenin arka yüzünde Apollon Kitharoidos tipi tasvir şekli yer almaktadır[32] (Kat. No. 16-18). Bir sikke üzerinde kithara tasviri[33] (Kat. No. 17) görülürken, bir sikkede ise Apollon Sauroktonos tipinde[34] (Kat. No. 19) betimlenmiştir.

2.2.1.1.4. Antoninus Pius

Antoninus Pius dönemine tarihlenmekte olan üç Apollon tasvirli sikke bulunmaktadır. Bu sikkelerden ikisinin ön yüzünde Antoninus Pius portreleri yer almaktadır. Sikkelerin ön yüzündeki portrelerde imparatorun belirgin fiziksel özelliklerinden olan hafif çökmüş yanaklar ve elmacık kemikleri net şekilde görülebilmektedir[35]. Bu sikkelerinin birinin arka yüzünde Apollon Sauroktonos tipi tasvir şekli[36] (Kat. No. 20) görülürken, diğer sikkede bu tasvir tetrastyle planlı bir tapınak içerisinde[37] (Kat. No. 21) gösterilmiştir. Bir diğer sikkede ise Apollon sikkenin ön

[27] von Fritze 1913: 71 Kat. 215; Wroth 1892: 10 Kat. 18; Amandry – Burnett – Mairat 2015: Kat. 1589.
[28] von Fritze 1913: 72 Kat. 217; Amandry – Burnett – Mairat 2015: Kat. 1592A.
[29] Amandry – Burnett – Mairat 2015: Kat. 1594A.
[30] von Fritze 1913: 72 Kat. 220; Amandry – Burnett – Mairat 2015: Kat. 1593.
[31] Howgego 1985: Kat. 566.
[32] von Fritze 1913: 73 Kat. 224; Amandry – Burnett – Mairat 2015: Kat. 1598; von Fritze 1913: 72-73 Kat. 221-222; Amandry – Burnett – Mairat 2015: Kat. 1595.
[33] Amandry – Burnett – Mairat 2015: Kat. 1598A.
[34] Amandry – Burnett – Mairat 2015: Kat. 1596.
[35] Özgan 2013:184-185.
[36] von Fritze 1913: 75 Kat. 231; RPC IV.2, 420.
[37] von Fritze 1913: 77 Kat. 237; RPC IV.2, 425.

yüzünde sağa dönük, başına defne çelengi ve drapeli olarak betimlenmiştir. Portrenin sağında ise bir defne dalı görülmektedir. Arka yüzünde ise kanatlı kerykeion[38] (Kat. No. 22) tasviri yer almaktadır.

2.2.1.1.5. Lucius Verus

Lucius Verus Dönemi'ne tarihlenmiş tek Apollon betimli sikke üzerinde imparator ön yüzde başı sağa dönük, defne çelenkli, zırhlı ve paludamentum giyimli bir büst şeklinde betimlenmiştir. Lucius Verus'un III. Portre Tipi'nin görüldüğü bu sikke üzerinde, daha olgun yüz hatları ve daha uzun sakallarının olması onu II. Portre Tipi'nden ayıran en belirgin özelliklerdir[39]. Sikkenin arka yüzünde ise Apollon Sauroktonos tipi[40] (Kat. No. 23) tasvir şekli yer almaktadır.

2.2.1.1.6. Marcus Aurelius

Marcus Aurelius Dönemi'ne tarihlenen Apollon betimli sikkelerinin tümünde imparatorun başı sağa dönük, defne çelenkli, zırhlı ve paludamentum giyimli şekilde tasvir edildiği görülmektedir. Yanaktaki hafif çöküntü, gözlerdeki çukurluk, olgun yüz hatları ve uzun sakallar göz önünde bulundurulduğunda Marcus Aurelius'un IV. portre tipinin kullanıldığı anlaşılmaktadır[41]. Arka yüz tasvirlerinde ise iki sikke üzerinde Apollon Sauroktonos[42] (Kat. No. 24-25), iki sikke üzerinde tetrastyle planlı tapınak içerisinde Apollon Sauroktonos[43] (Kat. No. 26-27) ve bir diğer sikkede Apollon, Artemis tarafından taçlandırılırken tasvir edilmiş ve tasvirin solunda üzerine yılan dolanmış bir üçayak[44] (Kat. No. 28) görülmektedir.

2.2.1.1.7. II. Faustina

Ön yüzünde II. Faustina tasviri görülen iki sikke bulunmaktadır. Bu sikkelerde II. Faustina'nın başı sağa dönük ve drapeli büstleri görülmektedir. Saçlarındaki detaylar göz önünde bulundurulduğunda imparatoriçenin VII. portre tipi kullanıldığı anlaşılmaktadır[45].

---

[38] von Fritze 1913: 70 Kat. 209; RPC IV.2, 1320;
[39] Özgan 2013: 261-265.
[40] von Fritze 1913: 84 Kat. 264; RPC IV.2, 446; Wroth 1892: 11 Kat. 23.
[41] Özgan 2013: 227-229.
[42] von Fritze 1913: 78 Kat. 242; RPC IV.2, 11305; von Fritze 1913: 78 Kat. 239; RPC IV, 427.
[43] von Fritze 1913: 81 Kat. 252-253; RPC IV.2, 437.
[44] von Fritze 1913: 77 Kat. 238; RPC IV.2, 426.
[45] Özgan 2013: 240-241.

Her iki sikkenin de arka yüzünde Apollon Pythoctonus[46] (Kat. No. 29-30) tipi tasvirler bulunmaktadır.

2.2.1.1.8. Commodus

Commodus Dönemi'ne tarihlenmiş olan dört sikkenin tümünde imparator ön yüzde başı sağa dönük, defne çelenkli, zırhlı ve paludamentum giyimli gösterilmiştir. Genç yüz hatları ve kısa sakal yapısına sahip olmaları nedeniyle Commodus'un II. portre tipinin temsil edildiği anlaşılmaktadır[47]. Arka yüz tasvirlerinin biri üzerinde Apollon çıplak, sola dönük hafif öne eğilmiş, sağ ayağı bir altar ya da cippus üzerinde, sağ elinde bir defne dalı tutarken ve dirseği sağ dizinin üzerindeyken[48] (Kat. No. 31) tasvir edilmiştir. Bu tipteki sikkenin başka bir örneğinde ise sol tarafta yerde bir kuzgun[49] (Kat. No. 32) görülmektedir. Bir sikke üzerinde Daphne'nin ağaca dönüşme sahnesi[50] (Kat. No. 33) yer alırken, bir başka sikkede ise kucağında yavru bir domuz taşıyan bir erkek figürünün (Kat. No. 34) tasvir edildiği görülmektedir[51].

2.2.1.1.9. Septimius Severus

Apollon betimli Septimius Severus Dönemi'ne tarihlenen tek sikke üzerinde imparator ön yüzde başı sağa dönük, defne çelenkli ve paludamentum giyimli olarak tasvir edilmiştir. İmparatorun sakal yapısı göz önünde bulundurulduğunda I. portre tipinin kullanıldığı anlaşılmaktadır[52]. Sikkenin arka yüzünde Apollon Sauroktonos tipi (Kat. No. 35) tasvir şekli görülmektedir[53].

2.2.1.1.10. Caracalla

Caracalla Dönemi'ne ait Apollon betimli iki sikkenin yer aldığı görülmektedir. Bu sikkelerin ilkinde Caracalla'nın yüzündeki çocuksu ifadeden dolayı I. portre tipiyle[54] gösterildiği anlaşılmaktadır. İkinci sikke üzerindeki sert ve agresif duruşundan yola çıkarak III. portre tipinin[55] kullanıldığı görülmektedir. MS 197-217 yılları arasına

[46] von Fritze 1913: 81-82 Kat. 255-256 RPC IV, 439; Wroth 1892: 11 Kat. 21; von Fritze 1913: 82 Kat. 258; RPC IV, 441.
[47] Özgan 2013: 280-281.
[48] von Fritze 1913: 84 Kat. 265-266; RPC IV.2 449.
[49] von Fritze 1913: 84 Kat. 265-266; RPC IV.2, 449; Wroth 1892: 12 Kat.
[50] von Fritze 1913: 85 Kat. 268; RPC IV.2, 450.
[51] von Fritze 1913: 86 Kat. 272; RPC IV.2, 454.
[52] Özgan 2015: 40-42.
[53] von Fritze 1913: 87 Kat. 274-275;
[54] Özgan 2015: 87-88.
[55] Özgan 2015: 91-92.

tarihlendirilmiş olan bu sikkenin portre tipi göz önünde bulundurulduğunda tek başına imparator olduktan sonraki dönemde basıldığı anlaşılan sikkeyi MS 212-217 yılları arasına tarihlemek daha isabetli olmaktadır[56]. Her iki sikkenin arka yüzünde de tetrastyle planlı bir tapınak içerisinde Apollon Sauroktonos tasviri[57] (Kat. No. 36-37) yer almaktadır.

2.2.1.1.11. Geta

Geta Dönemi'ne tarihlenmekte olan iki adet sikke üzerinde ön yüzde bulunan imparator portrelerinin sağa dönük ve defne çelenkli olarak betimlendiği görülmektedir. Geta'nın tasvirlerinde sakal görülmesinden dolayı III. portre tipine[58] dahil edilmektedir. İlk sikke üzerinde Apollon, Artemis tarafından taçlandırılırken tasvir edilmiş ve tasvirin solunda üzerine yılan dolanmış bir üçayak[59] (Kat. No. 38) görülmektedir. İkinci sikkede ise tetrastyle planlı bir tapınak içerisinde Apollon Sauroktonos[60] (Kat. No. 39) tasviri bulunmaktadır.

2.2.1.1.12. Macrinus

Üzerinde Apollon betimleri yer alan Macrinus Dönemi'ne ait bir adet sikke bulunmaktadır. Ön yüzünde Macrinus'un sağa dönük defne çelenkli büstü yer alan sikkenin arka yüzünde ise Apollon Pythoctonus[61] (Kat. No. 40) tipi tasvir şekli görülmektedir.

2.2.1.1.13. Diadumenianus

Diadumeniaus Dönemi'ne tarihlenmiş ve üzerinde Apollon tasviri yer alan bir adet sikke bulunmaktadır. Bu sikkenin ön yüzünde imparator sağa dönük, zırhlı ve paludamentum giyimli gösterilmiştir. Arka yüzünde ise Apollon Sauroktonos tipi[62] (Kat. No. 41) tasvir şekli yer almaktadır.

2.2.1.1.14. Elagabalus

[56] Özgan 2015: 91.
[57] von Fritze 1913: 90 Kat. 282-284; von Fritze 1913: 90 Kat. 285.
[58] Özgan 2015: 106.
[59] von Fritze 1913: 91 Kat. 286.
[60] von Fritze 1913: 91 Kat. 288.
[61] von Fritze 1913: 92 Kat. 289.
[62] von Fritze 1913: 92 Kat. 291.

Elagabalus Dönemi'ne tarihlenmiş Apollon betimli iki adet sikke de imparator ön yüzde başı sağa dönük ve defne çelenkli olarak betimlenmiştir. Fiziksel özelliklerinden yola çıkarak yüz hatlarının çocuksuluğunu kaybetmiş olması nedeniyle II. portre tipi arasına dahil edilmelidir[63]. Her iki sikkenin de arka yüzünde Apollon Sauroktonos tipi[64] (Kat. No 42-43) tasvir şekli görülmektedir.

2.2.1.1.15. Alexander Severus

Alexander Severus Dönemi'ne tarihlenmiş olan iki adet sikke üzerinde imparatorun başı sağa dönük şekilde, defne çelenkli ve zırhlı şekilde betimlenmiştir. Portredeki görülen fiziksel özelliklerden yola çıkıldığında çocuksu yapı, sakal ve bıyığın bulunmaması nedeniyle I. portre tipi olduğu anlaşılmaktadır[65]. İlk sikke üzerinde Apollon, Artemis tarafından taçlandırılırken tasvir edilmiş ve tasvirin solunda üzerine yılan dolanmış bir üçayak[66] (Kat. No. 44) görülürken, ikinci sikkede ise kucağında yavru domuz taşıyan bir erkek figürü[67] (Kat. No. 45) yer almaktadır.

2.2.1.1.16. Maximinus

Maximinus Dönemi'ne ait Apollon betimlerinin bulunduğu iki adet sikke bulunmaktadır. Bu sikkelerin ön yüzünde imparator Maximinus'un sağa dönük, defne çelenkli ve zırhlı büstleri görülmektedir. İlk sikke üzerinde Apollon, Artemis tarafından taçlandırılırken tasvir edilmiş ve tasvirin solunda üzerine yılan dolanmış bir üçayak[68] (Kat. No. 46) görülmekte, ikinci sikkede ise tetrastyle planlı bir tapınak içerisinde Apollon Sauroktonos[69] tasviri (Kat. No. 47) yer almaktadır.

2.2.1.1.17. III. Gordianus

Apollon tasvirinin yer aldığı III. Gordianus Dönemi'ne tarihlenen tek sikkede ön yüzde imparatorun başı sağa dönük, defne çelenkli, zırhlı ve paludamentum giyimli büstü görülmektedir. Büstün fiziksel özelliklerine bakıldığında saçlardaki tarama detaylarının iyi işlenişi ve çenedeki çukurluk, imparatorun II. portre tipine işaret etmektedir[70].

[63] Özgan 2015: 116.
[64] von Fritze 1913: 92 Kat. 292; RPC VI, 4161; Wroth 1892: 12 Kat. 28; RPC VI, 10777.
[65] Özgan 2015: 120-121.
[66] von Fritze 1913: 94 Kat. 296; RPC VI, 4164.
[67] von Fritze 1913: 95 Kat. 298; RPC VI, 4166.
[68] RPC VI, 4167.
[69] RPC VI, 4168; Lindgren – Kovacs 1985: 14 Kat. No. 210.
[70] Özgan 2015: 178.

Sikkenin arka yüzünde ise Apollon Sauroktonos tipi[71] (Kat. No. 48) tasvir şekli görülmektedir.

2.2.1.1.18. I. Philip

I. Philip Dönemi'ne tarihlendirilmekte olan bir adet sikke bulunmaktadır. Sikkenin ön yüzünde imparatorun başı sağa dönük, defne çelenkli, zırhlı, paludamentum giyimli ve omzunda asa ile tasvir edilmiştir. Arka yüzünde hexastyle planlı bir tapınak içerisinde Apollon Sauroktonos[72] (Kat. No. 49) tasviri yer almaktadır.

2.2.1.1.19. Otacilia Severa

Apollon betimli sikkeler arasında ön yüzünde Otacilia Severa'nın yer aldığı bir adet sikke bulunmaktadır. Bu sikke üzerinde imparatoriçe başı sağa dönük, diademli ve drapeli olarak betimlenmiştir. Portreye bakıldığında başın hemen arkasından başlayarak enseye kadar uzanan örgü saç modeli görülebilmektedir[73]. Sikkenin arka yüzünde ise Daphne'nin ağaca dönüşme sahnesinin[74] (Kat. No. 50) işlendiği görülmektedir.

2.2.1.1.20. Gallienus

Gallienus Dönemi'ne tarihlenmiş iki adet sikke bulunmaktadır. İlk sikkenin ön yüzünde imparatorun başı sağa dönük, defne çelenkli, drapeli ve zırhlı büstü yer alırken, ikinci sikkede defne çelengi yerine şua tacı betiminin kullanıldığı görülmektedir. Portrelere bakıldığında ense ve boyun arasının dik olması, uzun burun ve kısa saçlar gibi I. portre tipinin ayırt edici özelliklerini taşıdığı anlaşılmaktadır[75]. Arka yüz tasvirlerinde ise tetrastyle planlı bir tapınak içerisinde Apollon Sauroktonos[76] (Kat. No. 51) ve Apollon Sauroktonos tipi[77] (Kat. No. 52) tasvir şekli yer almaktadır.

2.2.1.1.21. Salonina

Apollon betimli sikkeler arasında ön yüzünde Salonina'nın yer aldığı bir adet sikke bulunmaktadır. Sikkenin ön yüzünde imparatoriçenin başı sağa dönük, diademli ve

[71] von Fritze 1913: 97 Kat. 306; Spoerri Butcher 2006: Kat.66; Wroth 1892: 13 Kat. 29.
[72] https://www.corpus-nummorum.eu/types/18503 (Erişim Tarihi 18.01.2024); https://rpc.ashmus.ox.ac.uk/type/20090 (Erişim Tarihi 18.01.2024).
[73] Özgan 2015: 190.
[74] von Fritze 1913: 98 Kat. 307.
[75] Özgan 2015: 228-229.
[76] von Fritze 1913: 100 Kat. 313-315.
[77] von Fritze 1913: 99 Kat. 311.

drapeli olarak gösterilmiştir. Arka yüzünde ise Daphne'nin ağaca dönüşme sahnesinin işlendiği görülmektedir[78] (Kat. No. 53).

2.2.1.2. Zeus

2.2.1.2.1. Hadrianus

Zeus tasvirli sikkelere geldiğimizde Apollonia ad Rhyndacum lejantı taşıyan tek örnek Hadrianus Dönemi'ne tarihlendirilmektedir. Bu sikkenin ön yüzünde imparatorun başı sağa dönük, defne çelenkli, zırhlı ve paludamentum giyimli olarak betimlenmiştir. Arka yüzünde ise boğa başı üzerinde duran ve kanatları açık şekilde tasvir edilen bir kartal yer almaktadır[79] (Kat. No 54).

2.2.1.3. Demeter

2.2.1.3.1. Septimius Severus

Septimius Severus Dönemi'ne tarihlenmekte ve Demeter tasviri yer alan bir adet sikke bulunmaktadır. Sikkenin ön yüzünden imparatorun başı sağa dönük, defne çelenkli, zırhlı ve paludamentum giyimli tasvir edilmiştir. Portre üzerindeki sakal yapısı göz önünde bulundurulduğunda sikkenin I. portre tipinde basıldığı anlaşılmaktadır[80]. Sikkenin arka yüzünde ise Demeter ayakta, saçları toplu, uçuşan ve arkadan dalgalanan mantosuyla sağa doğru ilerlerken ve her iki eliyle de yanan bir meşale tutarken tasvir edilmiştir[81] (Kat. No 55).

2.2.1.3.2. Iulia Domna

Demeter betimli sikkeler arasında ön yüzünde Iulia Domna'nın yer aldığı bir adet sikke bulunmaktadır. İmparatoriçe sikkenin ön yüzünde başı sağa dönük ve drapeli şekilde betimlenmiştir. Portrede görülen saç modelinden yola çıkılarak Gabii Tipi olarak da adlandırılan I. portre tipinin yer aldığı anlaşılmaktadır[82]. Arka yüzünde Demeter ayakta, saçları toplu, uçuşan ve arkadan dalgalanan mantosuyla sola doğru ilerlerken ve her iki eliyle de yanan bir meşale tutarken tasvir edilmiştir[83] (Kat No. 56).

2.2.1.3.3. Volusianus

[78] von Fritze 1913: 101 Kat. 316.
[79] Amandry – Burnett – Mairat 2015: Kat. 1601A.
[80] Özgan 2015: 40-42.
[81] von Fritze 1913: 86 Kat. 273.
[82] Özgan 2015: 65-66.
[83] von Fritze 1913: 88 Kat. 277;

Bir başka Demeter tasviri bulunan sikke Volusianus Dönemi'ne tarihlendirilmektedir. Sikkenin ön yüzünde imparatorun başı sağa dönük, defne çelenkli, drapeli ve zırhlı şekilde betimlenirken, arka yüzde yine Demeter ayakta, saçları toplu, uçuşan ve arkadan dalgalanan mantosuyla sola doğru ilerlerken ve her iki eliyle de yanan bir meşale tutarken tasvir edilmiştir[84] (Kat. No. 57).

2.2.1.4. Hermes

2.2.1.4.1. II. Faustina

Hermes kültüne ait sikkelere bakıldığında tek örnek II. Faustina'ya ait bir sikkedir. Bu sikke üzerinde II. Faustina ön yüzde başı sağa dönük ve drapeli şekilde betimlenmiştir. Portredeki saçların işlenişine bakıldığında ise VII. portre tipinin kullanıldığı anlaşılmaktadır[85]. Sikkenin arka yüzünde ise kanatlı kerykeion tasviri yer almaktadır[86] (Kat. No. 58).

2.2.1.5. Poseidon

2.2.1.5.1. Hadrianus

Hadrianus Dönemi'ne tarihlendirilen bir sikke üzerinde Poseidon tasviri bulunmasa da ona ait atribülerin yer aldığı görülmektedir. Sikkenin ön yüzünde imparator başı sağa dönük, defne çelenkli, zırhlı ve paludamentum giyimli olarak betimlenmiştir. Arka yüzünde dört nala koşan bir at ve ön ayaklarının arasında yunus tasviri görülmektedir[87] (Kat. No. 59).

2.2.1.5.2. Marcus Aurelius

Marcus Aurelius Dönemi'ne tarihlendirilen Poseidon tasvirli bir adet sikke bulunmaktadır. Ön yüzünde imparatorun başı sağa dönük, zırhlı (?) ve paludamentum giyimli olarak betimlenmiştir. Portrede görülmekte olan genç yüz hatları, uzun kıvırcık saçlar ve hafif belirginleşmiş olan sakal ve bıyıklar Marcus Aurelius'un II. portre tipini işaret etmektedir[88]. Arka yüzünde Poseidon ayakta, çıplak, sola dönük, sağ elinde yunus ve sol eline sarılı şekilde ketos tutarken tasvir edilmiştir[89] (Kat. No. 60).

---

[84] Plankenhorn – Stauber 2022: 25 Kat. 10.
[85] Özgan 2013: 240-241.
[86] von Fritze 1913: 83 Kat. 263; RPC IV.2, 445.
[87] von Fritze 1913: 75 Kat. 230; Amandry – Burnett – Mairat 2015: Kat. 1601.
[88] Özgan 2013: 223.
[89] RPC IV.2, 25048.

2.2.1.5.3. II. Faustina

Poseidon betimli sikkeler arasında ön yüzünde II. Faustina'nın yer aldığı bir adet sikke bulunmaktadır. II. Faustina ön yüzde başı sağa dönük ve drapeli olarak betimlenmiştir. Portre üzerindeki saç detayları göz önünde bulundurulduğunda VII. portre tipinde olduğu anlaşılmaktadır[90]. Arka yüzünde ise Poseidon ayakta, çıplak, sola dönük, sağ elinde yunus ve sol eline sarılı şekilde ketos tutarken tasvir edilmiştir[91] (Kat. No. 61).

2.2.1.5.4. Maximus

Poseidon tasviri yer alan bir başka sikke ise Maximus Dönemi'ne tarihlendirilmektedir. Sikkenin ön yüzünde imparatorun başı sağa dönük, drapeli ve zırhlı olarak betimlenmiştir. Portrede görülen yuvarlak baş yapısı, geniş çıkık alın ve kemerli burun Maximus'un genel fizyonomik özelliklerini göstermektedir[92]. Arka yüzünde ise yine Poseidon ayakta, çıplak, sola dönük, sağ elinde yunus ve sol eline sarılı şekilde ketos tutarken tasvir edilmiştir[93] (Kat. No. 62).

2.2.1.6. Asklepios

2.2.1.6.1. Antonius Pius

Asklepios tasviri taşıyan ve Antoninus Pius Dönemi'ne tarihlenmekte olan bir adet sikke bulunmaktadır. Ön yüzünde imparatorun sağa dönük şekilde defne çelenkli büstü bulunmaktadır. Antoninus Pius portrelerindeki belirgin özelliklerden olan hafif çökmüş yanaklar net şekilde görülebilmektedir[94]. Arka yüzünde ise Asklepios ayakta, başı sola dönük, sağ elinde patera tutarken ve sol elini yılanlı asasına dayarken tasvir edilmiştir[95] (Kat. No. 63).

[90] Özgan 2013: 240-241.
[91] von Fritze 1913: 81 Kat. 254; RPC IV.2, 438.
[92] Özgan 2015: 163-164.
[93] von Fritze 1913: 95 Kat. 299; RPC VI, 4171.
[94] Özgan 2013:184-185.
[95] von Fritze 1913: 75 Kat. 232; RPC IV.2 421.

2.2.1.6.2. Lucius Verus

Lucius Verus Dönemi'ne tarihlenmekte olan bir adet Asklepios sikkesi bulunmaktadır. Bu sikkenin ön yüzünde imparatorun başı sağa dönük, zırhlı ve paludamentum giyimli olduğu görülmektedir. Portredeki olgun yüz hatları ve uzun sakallar III. portre tipinin özelliklerindendir[96]. Arka yüzünde Asklepios ayakta, başı sola dönük, sağ elinde patera tutarken ve sol elini yılanlı asasına dayarken tasvir edilmiştir[97] (Kat. No. 64).

2.2.1.6.3. II. Faustina

Üzerinde Asklepios tasviri bulunan II. Faustina'ya ait bir adet sikke bulunmaktadır. Sikkenin ön yüzünde imparatoriçenin sağa dönük şekilde drapeli büstü yer almaktadır. Portre özelliklerine korozyondan çoğunlukla tahrip olmuş olsa da kısmen gözükmekte olan, alnını çevreleyen S biçimli saç tutamları ve bununla birlikte görülen küçük saç topuzu I. portre tipinin özelliklerini yansıtmaktadır[98]. Arka yüzünde ise Asklepios ayakta, başı sola dönük, sağ elinde patera tutarken ve sol elini ise yılanlı asasına dayarken tasvir edilmiştir[99] (Kat. No. 65).

2.2.1.6.4. Marcus Aurelius

Marcus Aurelius Dönemi'ne tarihlendirilmiş olan bir adet Asklepios tasvirli sikke bulunmaktadır. Bu sikkenin ön yüzünde imparatorun başı sağa dönük, drapeli ve zırhlı büstü yer almaktadır. Portredeki olgun betimiyle birlikte, uzun kıvırcık saçların ve uzun sakallar Marcus Aurelius'un IV. portre tipinin özelliklerini karşılamaktadır[100]. Arka yüzünde Asklepios ayakta, yarı çıplak, başı sola dönük, sağ elinde bir patera tutarken ve sol elini yılanlı asasına dayarken tasvir edilmiştir[101] (Kat. No. 66).

2.2.1.6.5. Maximus

Asklepios tasviri yer alan bir başka sikke de Maximus Dönemi'ne tarihlendirilmektedir. Sikkenin ön yüzünde imparatorun başı sağa dönük, drapeli ve zırhlı betimlenmiştir. Maximus'un genel portre özelliklerinden olan kemerli burun ve yuvarlak

[96] Özgan 2013: 261-265.
[97] RPC IV.2, 447.
[98] Özgan 2013: 238.
[99] von Fritze 1913: 81 Kat. 257; RPC IV.2, 440.
[100] Özgan 2013: 227-230.
[101] von Fritze 1913: 79 Kat. 245; RPC IV.2 430.

yapıdaki baş bu sikke üzerinde de görülmektedir[102]. Arka yüzünde Asklepios ayakta, başı sola dönük, sağ elinde patera tutarken ve sol elini yılanlı asasına dayarken tasvir edilmiştir[103] (Kat. No. 67).

2.2.1.6.6. III. Gordianus

III. Gordianus Dönemi'ne tarihlenmekte olan bir adet Asklepios tasvirli sikke bulunmaktadır. Sikkenin ön yüzünde imparatorun başı sağa dönük, defne çelenkli, drapeli ve zırhlı betimi yer almaktadır. Çene kısmındaki çukurluk ve kaşlardaki yoğunluk dikkate alındığında II. portre tipinin yer aldığı anlaşılmaktadır[104]. Arka yüzünde Asklepios ayakta, başı sola dönük, vücudunun üst kısmı çıplak, sağ elini yılanlı asasına dayarken ve sol eliyle himationunu desteklerken tasvir edilmiştir[105] (Kat. No. 68).

2.2.1.6.7. Gallienus

Asklepios tasviri yer alan son sikke ise Gallienus Dönemi'ne tarihlendirilmektedir. Sikkenin ön yüzü neredeyse tamamen tahrip olmuş durumda olsa da lejantta okunabilen birkaç harften yola çıkıldığında, örnekleriyle karşılaştırılarak Gallienus'a ait olduğu anlaşılabilmektedir. Bu detaylar göz önünde bulundurularak sikkenin ön yüzünde Gallienus'un başı sağa dönük, şua taçlı, drapeli ve zırhlı büstü yer almaktadır. Arka yüzünde Asklepios ayakta, sola dönük ve bir elinde asasını tutarken tasvir edilmiştir[106] (Kat. No 69).

2.2.1.7. Aphrodite

2.2.1.7.1. Commodus

Commodus Dönemi'ne tarihlendirilmekte olan Aphrodite tasvirli bir adet sikke bulunmaktadır. Sikkenin ön yüzünde imparator başı sağa dönük, defne çelenkli, zırhlı ve paludamentum giyimli olarak betimlenmiştir. Genç yüz hatlarına sahip olması ve kısa sakalı II. portre tipinin özelliklerini taşımaktadır[107]. Arka yüzünde Aphrodite çıplak, başı

[102] Özgan 2015: 163-165.
[103] von Fritze 1913: 96 Kat. 301; RPC VI, 4169.
[104] Özgan 2015: 178-180.
[105] von Fritze 1913: 97 Kat. 304; Bruun 1966: Kat. 68.
[106] Forrer 1926: 356 Kat. No. 6432.
[107] Özgan 2013: 280-281.

sola dönük, tek ayak üzerinde, havadaki ayağından sandaletini çıkarırken ve sol eliyle baş aşağı duran bir yunusun kuyruğundan tutarken tasvir edilmiştir[108] (Kat. No. 70).

2.2.1.7.2. III. Gordianus

Bir diğer Aphrodite tasvirli sikke ise III. Gordianus Dönemi'ne tarihlendirilmektedir. Bu sikkenin ön yüzü üzerinde imparator başı sağa dönük şekilde, defne çelenkli, drapeli ve zırhlı olarak betimlenmiştir. Saçlardaki tarama yönünün iyi işlenmiş olması ve çenede bulunan çukurluktan dolayı II. portre tipinin özelliklerini taşıdığı anlaşılmaktadır[109]. Arka yüzünde Aphrodite yine çıplak, başı sola dönük, tek ayak üzerinde, ayağından sandaletini çıkarırken ve sol eliyle baş aşağı duran bir yunusun kuyruğundan tutarken tasvir edilmiştir[110] (Kat. No. 71).

2.2.1.8. Artemis

2.2.1.8.1. Marcus Aurelius

Artemis tasvirinin yer aldığı tek sikke Marcus Aurelius Dönemi'ne tarihlendirilmektedir. Sikkenin ön yüzü üzerinde imparatorun başı sağa dönük şekilde gösterilmiştir. Portre üzerindeki detaylara bakıldığında olgun yüz hatları Marcus Aurelius'un IV. portre tipine ait olduğunu göstermektedir[111]. Arka yüzünde Artemis sağa doğru ilerlerken, sol elinde yay tutarken ve sağ eliyle omzundaki sadaktan ok çekerken tasvir edilmiştir[112] (Kat. No. 72).

2.2.1.9. Dionysos

2.2.1.9.1. Marcus Aurelius

Dionysos tasvirinin yer aldığı bir adet sikke Marcus Aurelius Dönemi'ne tarihlendirilmektedir. Sikkenin ön yüzünde Marcus Aurelius'un sağa dönük şekilde büstü bulunmaktadır. Marcus Aurelius'un portredeki yaşlı görünümü IV. portre tipine işaret etmektedir[113]. Arka yüzünde Dionysos ayakta, sola dönük, kısa ve kuşaklı bir elbise

[108] von Fritze 1913: 85 Kat. 269; RPC IV.2, 451.
[109] Özgan 2015: 178.
[110] von Fritze 1913: 96 Kat. 303; Bruun 1966: Kat.67.
[111] Özgan 2013: 227-229.
[112] von Fritze 1913: 78 Kat.243; RPC IV.2, 429.
[113] Özgan 2013: 227-229.

giymiş, sağ elinde patera, sol elinde uzun bir thyrsos tutarken tasvir edilmiştir. Dionysos'un ayaklarının dibinde bir panter bulunmaktadır[114] (Kat. No 73).

2.2.1.10. Pan

2.2.1.10.1. Commodus

Pan tasviri Commodus Dönemi'ne tarihlenmekte olan bir adet sikke üzerinde görülmektedir. Sikkenin ön yüzünde imparator başı sağa dönük, defne çelenkli, zırh ve paludamentum giyimli olarak betimlenmiştir. Arka yüzünde Pan ayakta, sola dönük, sağ eliyle önündeki keçinin boynuzlarını tutarken, sol eliyle ise bir pedum tutarken tasvir edilmiştir[115] (Kat. No. 74).

2.2.1.10.2. Maximus

Maximus Dönemi'ne tarihlendirilmekte olan bir adet Pan tasvirli sikke bulunmaktadır. Sikkenin ön yüzünde imparator başı sağa dönük, drapeli ve zırhlı olarak gösterilmiştir. Arka yüzünde Pan ayakta, başı sola dönük, sol elinde pedum ve sağ eliyle bir keçinin boynuzlarından tutarken tasvir edilmiştir[116] (Kat. No. 75).

2.2.1.10.3. III. Gordianus

Pan tasvirli sikkelere bir örnek de III. Gordianus Dönemi'ne tarihlendirilmektedir. Bu sikke üzerinde imparatorun başı sağa dönük şekilde, defne çelenkli, drapeli ve zırhlı betimlenmiştir. Arka yüzünde ise Pan ayakta, başı sola dönük, sol elinde pedum ve sağ eliyle bir keçinin boynuzlarından tutarken tasvir edilmiştir[117] (Kat. No. 76).

2.2.1.10.4. II. Philip

Pan tasvirinin yer aldığı son örnek ise II. Philip Dönemi'ne tarihlendirilmektedir. Sikkenin ön yüzde imparatorun başı sağa dönük, şua taçlı, drapeli ve zırhlı betimlendiği görülmektedir. Arka yüzünde yine Pan ayakta, başı sola dönük, sol elinde pedum ve sağ eliyle bir keçinin boynuzlarından tutarken tasvir edilmiştir[118] (Kat. No. 77).

[114] von Fritze 1913: 79 Kat.244; RPC IV.2, 761;
[115] RPC IV.2, 945; Lindgren – Kovacs 1985: 14. Kat. 209.
[116] von Fritze 1913: 95 Kat. 300; RPC VI, 4172.
[117] Bruun 1966: Kat. 70.
[118] von Fritze 1913: 98 Kat. 309.

2.2.1.11. Telesphoros

2.2.1.11.1. Iulia Domna

Üzerinde Telesphoros tasviri bulunan Iulia Domna'ya ait bir adet sikke bulunmaktadır. Ön yüzünde Iulia Domna'nın başı sağa dönük şekilde ve drapeli olarak betimlenmiştir. Portrede görülen saç modelinden yola çıkılarak Gabii Tipi olarak da adlandırılan I. portre tipinin yer aldığı anlaşılmaktadır[119]. Arka yüzünde Telesphoros ayakta ve kapüşonu bulunan bir manto giyimli tasvir edilmiştir[120] (Kat. No. 78).

2.2.2. Alegorik Betimli Sikkeler

2.2.2.1. Fortuna

2.2.2.1.1. Traianus

Fortuna tasvirli sikkelerin en erken örneği Traianus Dönemi'ne tarihlendirilmektedir. Bu sikkenin ön yüzünde Traianus'un başı sağa dönük şekilde ve defne çelenkli betimlenmiştir. Arka yüzünde Fortuna ayakta, başı sola dönük, sağ elinde dümen ve sol elinde cornucopia tutarken tasvir edilmiştir[121] (Kat. No. 79).

2.2.2.1.2. Antoninus Pius

Arka yüzünde Fortuna betimi bulunan bir diğer sikkede portrenin betimlenme özelliklerine bakıldığında hafif çökük yanaklar ve çenenin hafif öne doğru olması Antonius Pius portreleriyle benzer özellikler göstermektedir[122]. Sikkenin ön yüzünde korozyondan dolayı herhangi bir lejant görülememektedir. Arka yüzünde Fortuna ayakta, başı sola dönük şekilde, sağ eliyle dümen ve sol elinde ise cornucopia tutarken tasvir edilmiştir (Kat. No. 80). Büyük bölümünün korozyona uğramış olması nedeniyle, bütün harfler belirgin olmasa da lejant kısmının ΑΠΟΛΛΩΝΙΑΤΩΝ ifadesine sahip olduğu anlaşılabilmektedir. Tüm bu detaylar göz önünde bulundurularak sikkenin Apollonia ad Rhyndacum kentinde basılmış olduğu ve MS 138-161 yılları arasına tarihlenmesi mümkün olmaktadır.

[119] Özgan 2015: 65-66.
[120] von Fritze 1913: 89 Kat. 280.
[121] von Fritze 1913: 73-74 Kat. 225; Amandry – Burnett – Mairat 2015: Kat. 1597; Wroth 1899: 10 Kat.20.
[122] Özgan 2013: 184-185.

2.2.2.1.3. Marcus Aurelius

Marcus Aurelius Dönemi'ne tarihlenen Fortuna tasvirli iki adet sikke bulunmaktadır. İlk sikkenin ön yüzde imparator başı sağa dönük şekilde betimlenmiştir. Portredeki genç yüz hatları, uzun kıvırcık saçlar ve hafif belirginleşmiş olan sakal ve bıyıklar Marcus Aurelius'un II. portre tipini işaret etmektedir[123]. Arka yüzünde ise Fortuna ayakta, başı sola dönük, sağ elinde dümen ve sol elinde ise cornucopia tutarken tasvir edilmiştir[124] (Kat. No. 81). İkinci sikkenin ön yüzünde ise Marcus Aurelius'un başı sağa dönük şekilde, drapeli ve zırhlı şekilde gösterilmiştir. Bu kez portrede olgun yüz hatları ve uzun sakalların görülmesinden dolayı IV. portre tipinin özelliklerini taşıdığı anlaşılmaktadır[125]. Arka yüzünde Fortuna ayakta, başı sola dönük, sağ elinde dümen ve sol elinde ise cornucopia tutarken tasvir edilmiştir[126] (Kat. No 82).

2.2.2.1.4. Commodus

Fortuna tasvirli sikkeler arasında Commodus Dönemi'ne tarihlenmekte olan bir adet sikke bulunmaktadır. Sikke üzerinde imparator başı sağa dönük şekilde, defne çelenkli, zırhlı ve paludamentum giyimli gösterilmektedir. Genç yüz hatları ve kısa sakallarına bakıldığında II. portre tipini temsil ettiği anlaşılmaktadır[127]. Arka yüzünde Fortuna ayakta, başı sola dönük, saçları toplanmış, sağ elinde dümen ve sol elinde cornucopia tutarken tasvir edilmiştir[128] (Kat. No. 83).

2.2.2.1.5. Septimius Severus

Fortuna tasviri Septimius Severus Dönemi'ne tarihlenmiş olan bir adet sikke üzerinde görülmektedir. Bu sikkenin ön yüzünde imparator başı sağa dönük şekilde ve defne çelenkli olarak betimlenmiştir. Sakal şekli ve kısa burnu göz önünde bulundurulduğunda sikkenin I. portre tipinde basıldığı anlaşılmaktadır[129]. Arka yüzünde Fortuna ayakta, başı sola dönük, saçları toplanmış, sağ elinde dümen ve sol elinde cornucopia tutarken tasvir edilmiştir[130] (Kat. No. 84).

---

[123] Özgan 2013: 223.
[124] von Fritze 1913: 80 Kat. 251; RPC IV.2, 435.
[125] Özgan 2013: 227-229.
[126] von Fritze 1913: 80 Kat.248-250; RPC IV.2, 433.
[127] Özgan 2013: 280-281.
[128] von Fritze 1913: 86 Kat. [271]; RPC IV.2, 453.
[129] Özgan 2015: 40-42.
[130] von Fritze 1913: 87 Kat. 276.

2.2.2.1.6. Caracalla

Fortuna tasviri yer alan bir başka sikkenin ön yüzünün yoğun şekilde korozyona uğramış olması ve herhangi bir lejant okunamaması nedeniyle tam bir tanım yapılamamaktadır. Başı sola dönük şekilde tasvir edilmiş olan büst olasılıkla Caracalla'ya aittir. Arka yüzünde Fortuna ayakta ve başı sola dönük, sağ eliyle dümen ve sol elinde cornucopia tutarken tasvir edilmiştir (Kat. No. 85). Korozyondan dolayı lejantın yalnızca …ΠΟΛΛ…ΤΩΝ kısımları okunabilmektedir. Buradan yola çıkarak Apollonia ad Rhyndacum sikkelerinde yaygın şekilde görülen ΑΠΟΛΛΩΝΙΑΤΩΝ lejantı olmalıdır. MS 198-217 yıllarına arasına tarihlendirilebilmektedir.

2.2.2.1.7. Diadumenianus

Diadumenianus Dönemi'ne tarihlenmekte olan bir adet Fortuna tasvirli sikke bulunmaktadır. Sikkenin ön yüzünde imparator başı sağa dönük şekilde ve paludamentum giyimli olarak betimlenmiştir. Arka yüzünde Fortuna ayakta, başı sola dönük, sağ elinde bir dümen ve sol elinde bir cornucopia tutarken tasvir edilmiştir[131] (Kat. No. 86).

2.2.2.1.8. Gallienus

Fortuna tasviri bulunan son sikke Gallienus Dönemi'ne tarihlendirilmektedir. Sikkenin ön yüzünde Gallienus başı sağa dönük, defne çelenkli, zırhlı ve paludamentum giyimli olarak betimlenmiştir. Portrede ense ve boyun arasının dik olması, uzun burun ve kısa saçlar gibi I. portre tipinin ayırt edici özelliklerini bulunduğu anlaşılmaktadır[132]. Arka yüzünde Fortuna ayakta, başı sola dönük, sağ elinde dümen ve sol elinde ise cornucopia tutarken tasvir edilmiştir[133] (Kat. No. 87).

2.2.2.2. Rhyndakos

Apollonia ad Rhyndacum kentinin ırmak tanrısı olan Rhyndakos'un bugüne kadar ele geçen verilerdeki tüm sikkelerde yarı uzanmış şekilde tasvir edildiği görülmektedir. Bu tasvir şeklinin yaklaşık olarak MÖ 5.–4. yüzyıllar arasında ortaya çıktığı düşünülmektedir[134].

[131] Levante 2001: Kat. 119
[132] Özgan 2015: 228-229.
[133] von Fritze 1913: 99 Kat. 312.
[134] Ostrowski 1991: 15.

2.2.2.2.1. Hadrianus

Rhyndakos tasviri bilinen sikkeler üzerinde kentte en erken Hadrianus Dönemi'ne tarihlendirilmektedir. Sikkenin ön yüzünde imparatorun başı sağa dönük şekilde, defne çelenkli, zırhlı ve paludamentum giyimli olarak betimlenmiştir. Arka yüzünde ise yüzünde nehir tanrısı Rhyndakos çıplak, sola yaslanmış, sağ eliyle bir dal tutarken ve sol koluyla bir içinden su akan bir kaba dayanırken tasvir edilmiştir[135] (Kat. No. 88).

2.2.2.2.2. Antoninus Pius

Antoninus Pius Dönemi'ne tarihlendirilmiş iki adet Rhyndakos tasvirli sikke bulunmaktadır. Her iki sikkenin de ön yüzünde imparator başı sağa dönük ve defne çelenkli olarak gösterilmiştir. İlk sikkenin arka yüzünde nehir tanrısı Rhyndakos, çıplak, sakallı, sola yaslanmış, sağ elindeki kamışla bir teknenin pupa kısmına dokunurken, sol koluyla ise devrilmiş bir su kabına dayanırken tasvir edilirken[136] (Kat. No. 89), ikinci sikke de ise sakallı, vücudunun üst kısmı çıplak, sola yaslanmış, sağ elinde bir kamış tutarken ve sol koluyla devrilmiş bir su kabına dayanırken tasvir edilmiştir[137] (Kat. No 90).

2.2.2.2.3. Marcus Aurelius

Marcus Aurelius'a ait sikkeler üzerinde Rhyndakos tasviri bir adet sikke üzerinde yer almaktadır. Ön yüzde imparatorun başı sağa dönük şekilde, zırhlı ve paludamentum giyimli olarak betimlendiği görülmektedir. Portredeki olgun yüz hatları ve uzun sakalları IV. portre tipinin özelliklerini göstermektedir[138]. Arka yüzünde nehir tanrısı Rhyndakos sakallı, vücudunun üst kısmı çıplak, sola yaslanmış, sağ eliyle bir geminin pupa kısmından dokunurken, sol koluyla içinden su akan bir kaba dayanırken tasvir edilmiştir[139] (Kat. No. 91).

2.2.2.2.4. II. Faustina

II. Faustina'ya ait üç adet sikke üzerinde Rhyndakos tasviri yer almaktadır. Sikkelerin tümünün ön yüzünde II. Faustina başı sağa dönük şekilde ve drapeli olarak betimlenmiştir. Üç sikke üzerinde de saçların işleniş biçimlerine bakıldığında VII. portre

[135] von Fritze 1913: 74 Kat. 227; Amandry – Burnett – Mairat 2015: Kat. 1599.
[136] von Fritze 1913: 76 Kat. 235; RPC IV.2, 424.
[137] von Fritze 234; RPC IV.2, 423.
[138] Özgan 2013: 227-229.
[139] von Fritze 1913: 79-80 Kat. 246-247; RPC IV.2, 431.

tipinin kullanıldığı görülmektedir[140]. İlk sikkenin arka yüzünde Rhyndakos sakallı, sola yaslanmış, sağ bacağı hafif yükseltilmiş, sağ elinde bir kamış tutarken ve sol kolunu içinden su akan bir su kabına dayanırken tasvir edilmiştir[141] (Kat. No. 92). Diğer iki sikkede ise çıplak, sakallı, sola yaslanmış, sağ eliyle bir teknenin pupa kısmına dokunurken, sol koluyla ise devrilmiş ve içinden su akan bir su kabına dayanırken tasvir edilmiştir[142] (Kat. No. 93-94).

2.2.2.2.5. Geta

Geta Dönemi'ne tarihlenmiş olan bir adet Rhyndakos tasvirli sikke bulunmaktadır. Sikkenin ön yüzünde Geta sağa dönük şekilde ve paludamentum giyimli olarak tasvir edilmiştir. Portrede kafa yapısının hafif uzun, arkaya doğru şişkin oluşu, çocuksu yüz hatları ve kulakların tamamen açık olması I. portre tipinin özelliklerini yansıtmaktadır[143]. Arka yüzünde ise nehir tanrısı Rhyndakos, sakallı, sola doğru uzanmış, vücudunun üst kısmı çıplak, sağ eliyle bir geminin pupa kısmından dokunurken, sol eliyle ise içinde su akan bir su kabına dayanırken tasvir edilmiştir[144] (Kat. No. 95).

2.2.2.2.6. Macrinus

Macrinus Dönemi'ne tarihlenmiş sikkeler arasında bir adet Rhyndakos betiminin yer aldığı sikke bulunmaktadır. Sikkenin ön yüzünde imparatorun sağa dönük şekilde, defne çelenkli, drapeli ve zırhlı büstü yer almaktadır. Arka yüzünde ise nehir tanrısı Rhyndakos sakallı, başında çelenk ile, sola yaslanmış, vücudunun üst kısmı çıplak, sağ elinde bir asa ile geminin pupa kısmına dokunurken ve sol koluyla içinden su akan bir kaba dayanırken tasvir edilmiştir[145] (Kat. No. 96).

2.2.2.2.7. Elagabalus

Elagabalus'a ait sikkeler üzerinde Rhyndakos tasviri bir adet sikkede görülmektedir. Ön yüzünde Elagabalus'un sağa dönük şekilde defne çelenkli büstü bulunmaktadır. Portrede çocuksu bir duruşun görülmemesinden dolayı II. portre tipinin tasviri betimlenmiş olmalıdır[146]. Arka yüzünde nehir tanrısı Rhyndakos sakallı, başında

[140] Özgan 2013: 240-241.
[141] von Fritze 1913: 83 Kat. 259-260; RPC IV.2, 442; Wroth 1899: 11. Kat. 22.
[142] von Fritze 1913: 83 Kat. 261; RPC IV.2, 443; von Fritze 1913: 82 Kat. 262; RPC IV.2, 444.
[143] Özgan 2015: 105.
[144] von Fritze 1913: 91 Kat. 287.
[145] von Fritze 1913: 92 Kat. 290.
[146] Özgan 2015: 116.

çelenk ile, sola yaslanmış, vücudunun üst kısmı çıplak, sağ elinde bir asa ile geminin pupa kısmına dokunurken ve sol koluyla içinden su akan bir kaba dayanırken tasvir edilmiştir[147] (Kat. No. 97).

2.2.2.2.8. Alexander Severus

Alexander Severus Dönemi'ne tarihlenen ve üzerinde Rhyndakos tasviri yer alan bir adet sikke görülmektedir. Sikkenin ön yüzünde imparator sağa dönük, defne çelenkli, zırh ve paludamentum giyimli büstü bulunmaktadır. Portrede çocuksu yüz hatlarını bulunmadığı anlaşılabilir durumdadır. Ancak diğer belirleyici olacak detayların korozyondan yok olmuş olması nedeniyle II. ya da III. portre tipinin arasında kesin bir seçim yapılamamaktadır[148]. Arka yüzünde nehir tanrısı Rhyndakos sakallı, sola yaslanmış, vücudunun üst kısmı çıplak, sağ elindeki asa (?) ile bir geminin pupa kısmından dokunurken, sol eliyle ise içinde su akan bir su kabına dayanırken tasvir edilmiştir[149] (Kat. No. 98).

2.2.2.2.9. Maximus

Maximus Dönemi'ne tarihlenmekte olan bir adet Rhyndakos tasvirli sikke bulunmaktadır. Ön yüzünde imparatorun başı sağa dönük, drapeli ve zırhlı büstü bulunmaktadır. Maximus portrelerinde görülen en belirgin özelliklerden olan yuvarlak baş yapısı sikke üzerinde de açıkça görülmektedir[150]. Arka yüzünde nehir tanrısı Rhyndakos sakallı, vücudunun üst kısmı çıplak, sola yaslanmış, vücudunun üst kısmı çıplak, sağ elinde bir asa ile geminin pupa kısmına dokunurken ve sol koluyla içinden su akan bir kaba dayanırken tasvir edilmiştir[151] (Kat. No. 99).

2.2.2.2.10. III. Gordianus

III. Gordianus Dönemi'ne tarihlendirilmiş iki adet Rhyndakos tasvirli sikke bulunmaktadır. Her iki sikkenin ön yüzünde de imparatorun sağa dönük, defne çelenkli, drapeli ve zırhlı büstü bulunmaktadır. Portrelerdeki sert bakış dikkate alındığında III. portre tipine dahil edilebilmektedir[152]. Arka yüzlerindeki tasvir şekillerinin aynı olduğu

[147] von Fritze 1913: 93 Kat. 293; RPC VI, 4163.
[148] Özgan 2015: 120-127.
[149] von Fritze 1913: 94: Kat. 297; RPC VI, 4165.
[150] Özgan 2015: 163-164.
[151] von Fritze 1913: 96: Kat. 302; RPC VI, 4170.
[152] Özgan 2015: 179-180.

görülmektedir. Rhyndakos sakallı, vücudunun üst kısmı çıplak, sola yaslanmış, vücudunun üst kısmı çıplak, sağ eliyle bir geminin pupa kısmına dokunurken ve sol koluyla içinden su akan bir kaba dayanırken tasvir edilmiştir[153] (Kat. No. 100-101).

2.2.2.2.11. II. Philip

II. Philip Dönemi'ne tarihlenmekte olan bir adet Rhyndakos tasvirli sikke bulunmaktadır. Sikkenin ön yüzünde II. Philip'in sağa dönük, şua taçlı, paludamentum ve zırh giyimli büstü bulunmaktadır. Portrede görülebilen hafifçe dolgulu yanaklar ve kısa burun imparatorun portresinin genel özelliklerindendir[154]. Arka yüzünde nehir tanrısı Rhyndakos sakallı, başında çelenk ile, sola yaslanmış, vücudunun üst kısmı çıplak, sağ eliyle bir geminin pupa kısmından tutarken, sol koluyla ise altından su akan bir su kabına dayanırken tasvir edilmiştir[155] (Kat. No. 102). Üst kısmında ise bir AΠ (?) şeklinde gömme bir kontrmark görülmektedir[156].

2.2.2.2.12. Otacilia Severa

Rhyndakos tasvirlerinin yer aldığı son sikke ise Otacilia Severa'ya aittir. Ön yüzünde Otacilia Severa'nın sağa dönük, diademli ve drapeli büstü bulunmaktadır. Portredeki saç yapısı, büyük gözler ve dudakların dolgunluğu Otacilia Severa portrelerinin genel özelliklerini taşımaktadır[157]. Arka yüzünde nehir tanrısı Rhyndakos, sağa yaslanmış, vücudunun üst kısmı çıplak, sol eliyle bir kamış tutarken ve sağ eliyle ise içinde su akan bir su kabına dayanırken tasvir edilmiştir[158] (Kat. No. 103).

2.2.2.3. Liknophoros

2.2.2.3.1. Commodus

Liknophoros tasvirinin yer aldığı tek sikke Commodus Dönemi'ne tarihlendirilmektedir. Ön yüzünde imparatorun sağa dönük, defne çelenkli, zırh ve paludamentum giyimli büstü bulunmaktadır. Genç yüz hatları ve kısa sakallarına bakıldığında II. portre tipini temsil ettiği anlaşılmaktadır[159]. Arka yüzünde Liknophoros

[153] von Fritze 1913: 97: Kat. 305; Bruun 1966: Kat. 69; Bruun 1966: Kat. 66A.
[154] Özgan 2015: 194.
[155] von Fritze 1913: 99: Kat.310.
[156] Howgego 1985: Kat. 605.
[157] Özgan 2015: 189-190.
[158] von Fritze 1913: 98: Kat. 308.
[159] Özgan 2013: 280-281.

ayakta, sola dönük, sağ elinde asa ve sol elinde ise başının üzerindeki sepeti tutarken tasvir edilmektedir[160] (Kat. No. 104).

2.2.3. İmparator Tasvirli Sikkeler

2.2.3.1. Elagabalus

Elagabalus Dönemi'ne tarihlendirilmekte olan bir sikkenin hem ön hem de arka yüzünde imparatorun kendi tasvirlerinin yer aldığı görülmektedir. İlk olarak sikkenin ön yüzünde imparatorun sağa dönük şekilde defne çelenkli büstü bulunmaktadır. Portreye bakıldığında yüz hatlarının çocuksu olmadığı olmamasından dolayı Elagabalus'un II. portre tipi betimlenmiş olmalıdır[161]. Arka yüzünde ise Elagabalus askeri kıyafetli, at sırtında sağa doğru dört nala ilerlerken, sol eliyle atın dizginlerini ve sağ eliyle ise mızrağını tutarken tasvir edilmiştir[162] (Kat. No. 105).

2.2.4. Diğer Tasvirli Sikkeler

2.2.4.1. Tapınak

2.2.4.1.1. Nerva

Nerva Dönemi'ne tarihlenmekte olan bir sikke üzerinde mimari yapı tasviri görülmektedir. Sikkenin ön yüzünde imparatorun sağa dönük şekilde defne çelenkli büstü bulunmaktadır. Nerva'nın uzun kemerli burnu ve boynundaki adem elması detayı bu portre üzerinde de net bir şekilde görülmektedir[163]. Arka yüzünde podyumlu tetrastyle planlı bir tapınak tasviri yer almaktadır[164] (Kat. No. 106).

2.2.4.2. Kurt

2.2.4.2.1. Hadrianus

Hadrianus Dönemi'ne tarihlenen bir sikke üzerinde ise dişi kurt tasviri yer almaktadır. Sikkenin ön yüzünde imparatorun sağa dönük, defne çelenkli, zırh ve

[160] RPC IV.2, 25051.
[161] Özgan 2015: 116.
[162] von Fritze 1913: 93 Kat. 294-295; RPC VI, 4162.
[163] Özgan 2013: 54.
[164] von Fritze 1913: 72 Kat. 219; Amandry – Burnett – Mairat 2015: Kat. 1590.

paludamentum giyimli büstü bulunmaktadır. Arka yüzünde sağa dönük şekilde duran dişi kurt, Remus ve Romulus ikizlerini emzirirken tasvir edilmiştir[165] (Kat. No.107).

2.2.4.3. Kadın Figürü

2.2.4.3.1. Domitianus

Domitianus Dönemi'ne tarihlenmekte olan ve üzerinde bir kadın figürü yer alan bir adet sikke bulunmaktadır. Ön yüzünde imparatorun başı sağa dönük şekilde ve defne çelenkli olarak betimlenmiştir. Arka yüzünde ise ayakta duran bir kadın figürü (Artemis?), başı sola dönük, sağ elinde patera tutarken ve sol kolunu kaldırırken tasvir edilmiştir[166] (Kat. No. 108).

[165] von Fritze 1913: 75 Kat. 228-229; Amandry – Burnett – Mairat 2015: Kat. 1600.
[166] von Fritze 1913: 70-71 Kat. 211-213; Burnett – Amandry 1999: Kat. 877.

3. APOLLONİA AD RHYNDACUM ANTİK KENTİ'NDE BULUNAN FARKLI KENTLERE AİT SİKKELER

3.1. HELENİSTİK DÖNEM SİKKELERİ

Helenistik Dönem'e tarihlenen ve Apollonia ad Rhyndacum'da darp edilmemiş olan 5 sikke incelenmiştir. Bunlardan 2'si Makedon Sikkeleri başlığı altında incelenirken, 1 sikke Apollon kültüne, diğer 2 sikke Dionysos kültüne aittir (Tablo 2).

3.1.1. Makedon Sikkeleri

3.1.1.1. III. Alexander

Apollonia ad Rhyndacum'a farklı kentlerden gelmiş olan sikkelerden en erkeni III. Alexander Dönemi'ne tarihlenmektedir. Amphipolis kentine ait olduğu düşünülmekte olan bu sikkenin ön yüzünde Makedon kalkanı üzerinde bir yarış meşalesi görülmektedir. Arka yüzünde ise yanak korumaları bulunan tepeli bir Makedon miğferi yer almaktadır[167] (Kat. No. 109).

3.1.1.2. Demetrios Poliorketes

Ön yüzünde Makedon kalkanı bulunduğu anlaşılmakla birlikte kalkanın ortasındaki tasvir korozyona uğramış olmasından dolayı anlaşılamamaktadır. Arka yüzünde yanak korumaları bulunan tepeli Makedon miğferi ve altında B A / Σ I lejantı bulunmaktadır[168] (Kat. No. 110). Bu tasvirden yola çıkarak referans örnekleriyle karşılaştırıldığında ön yüzünde I. Demetrios Poliorketes'in monogramının bulunması gerekmekte ve Pella kentinde basılmış olmalıdır[169].

3.1.2. Tanrı ve Tanrıça Tasvirli Sikkeler

3.1.2.1. Apollon

Helenistik Dönem'de kent dışında darp edilen Apollon betimli tek sikke Prokonsül C. Vibius Pansa Dönemi'ne ve Apamea (Myrleia) kentine aittir. Sikkenin ön yüzünde Apollon başı sağa dönük ve defne çelenkli olarak betimlenmiştir. Arka yüzünde ise bir kithara tasviri yer almaktadır[170] (Kat. No. 111).

---

[167] Price 1991: 130 Kat. 420.
[168] Newell 1927: 118. Kat. 128; Hoover 2016: Kat. 1019.
[169] https://www.coinarchives.com/a/openlink.php?l=1873478|4383|161|864fcef1f7174856519b43b6ac04bb8f (Erişim Tarihi: 17.01.2024)
[170] Wroth 1889: 111 Kat. 16; Waddington 1908: 250 Kat. 31.

3.1.2.2. Dionysos

Apollonia ad Rhyndacum'da iki farklı kente ait Dionysos tasvirli sikke bulunmuştur. Bunlardan ilki Nikomedia kentine ait olup, Bithynia kralı II. Prusias Cynegos adına darp edilmiştir. Sikkenin ön yüzünde Dionysos'un sağa dönük şekilde ve sarmaşık çelenkli portresi bulunmaktadır. Arka yüzünde Chiron sağa doğru yürür vaziyette, omzunda pelerini ve kithara çalıyorken tasvir edilmiştir[171] (Kat. No. 112). İkinci sikke ise Nikaia kentine ait ve Prokonsül C. Papirius Carbo tarafından bastırılmıştır. Bu sikkenin ön yüzünde de Dionysos başı sağa dönük şekilde sarmaşık çelenkli olarak betimlenmiştir. Arka yüzünde Roma sola dönük şekilde kalkan yığınlarının üzerine oturmuş, sol elinde mızrağını tutarken ve sağ eliyle Nike'yi ileri uzatırken tasvir edilmiştir[172] (Kat. No. 113).

3.2. ROMA DÖNEMİ SİKKELERİ

Roma Dönemi'ne tarihlenen 16 sikke Apollonia ad Rhyndacum kentine ticaret yoluyla gelmesi muhtemel olan sikkelerdir. Bunların 6'sı kentte farklı dönemlerde yürütülen çalışmalarda ele geçerken 10'u ise Bursa Arkeoloji Müzesi'nden teslim alınmıştır. Sikkelerin 6'sında Zeus / Iupiter tasvirleri, 3'ünde Genius, 1'inde Moneta, 1'inde Victoria, 4'ünde asker / savaş betimleri bulunurken, 1'i ise Asia Koinon'u adına darp edilmiştir (Tablo 3).

3.2.1. Tanrı ve Tanrıça Tasvirli Sikkeler

3.2.1.1. Zeus / Iupiter

3.2.1.1.1. Claudius

Claudius Dönemi'ne tarihlenmiş ve Aizanoi kentine ait olduğu anlaşılan bir adet sikke bulunmaktadır. Sikkenin ön yüzünde Claudius'un sağa dönük şekilde defne çelenkli portresi bulunmaktadır. Arka yüzünde Zeus ayakta, sola dönük, sağ elinde kartal ve sol elinde asasını tutarken tasvir edilmiştir[173] (Kat. No. 114).

3.2.1.1.2. Diocletianus

Diocletianus Dönemi'ne tarihlenmekte olan farklı kentlere ait üç adet Iupiter tasvirli sikke bulunmaktadır. Bu sikkelerin tümünün ön yüzünde Diocletainus'un sağa

[171] Waddington 1908: 225 Kat. 26.
[172] Waddington 1910: 398 Kat. 6.
[173] Burnett – Amandry – Ripollés 1992 Kat. 3094; Grose 1929: 231 Kat. 8746; Babelon 1898: 328 Kat.5570; Babelon 1930: 69 Kat.2743.

dönük, şua taçlı, drapeli ve zırhlı büstü görülmektedir. Arka yüzlerinde ise imparator Diocletianus sağa dönük, elinde parazonium ile sol elinde asa tutan Iupiter'den tanrıça Victoria'yı alırken tasvir edilmiştir. Lejantlarındaki farklılıklardan yola çıkarak bu sikkelerin Siscia[174] (Kat. No. 115), Cyzicus[175] (Kat. No. 116) ve Heraclea[176] (Kat. No. 117) kentlerinde darp edildikleri anlaşılmaktadır.

3.2.1.1.3. Maximianus

Maximianus Dönemi'ne tarihlenmekte olan Iupiter tasvirli bir adet sikke bulunmaktadır. Sikkenin ön yüzünde Maximianus'un sağa dönük, şua taçlı, drapeli ve zırhlı büstü bulunmaktadır. Arka yüzü çoğunlukla korozyondan dolayı tahrip olmuş olsa da tasvir anlaşılabilmektedir. Buradan yola çıkarak örnekleriyle karşılaştırıldığında imparator Maximianus sağa dönük, ayakta ve elinde parazonium tutarken, sol elinde asa tutan Iupiter'den tanrıça Victoria'yı alırken tasvir edilmiş olmalıdır[177] (Kat. No. 118). Lejantta bulunan detaylardan yola çıkarak Antiochia kentine ait olduğu anlaşılmaktadır.

3.2.1.1.4. Licinius

Iupiter tasviri bulunan bir diğer sikke ise Licinius Dönemi'ne tarihlenmektedir. Ön yüzünde Licinius'un sağa dönük şekilde defne çelenkli büstü bulunmaktadır. Arka yüzünde Iupiter sola dönük, ayakta, omzundan sarkan khlamys ile, sağ elinde asasını ve sol elinde kürenin üzerinde Victoria'yı tutarken tasvir edilmiş ve yerde yanında çelenkli kartal tasviri görülmektedir[178] (Kat. No. 119). Lejantın bir kısmı tahrip olmuş olsa da referans örnekleriyle karşılaştırılarak Nicomedia kentinde darp edildiği anlaşılabilmektedir.

3.2.2. Alegorik Betimli Sikkeler

3.2.2.1. Genius

3.2.2.1.1. Maximianus

Maximianus dönemine tarihlenmiş bir adet Genius tasvirli sikke bulunmaktadır. Ön yüzünde Maximianus'un sağa dönük şeklide defne çelenkli büstü görülmektedir. Arka yüzü korozyondan dolayı yoğun şekilde tahrip olmuş durumdadır. Okunabilen

[174] Mattingly – Sydenham 1933: 246 Kat. 256.
[175] Mattingly – Sydenham – Webb 1933: 253 Kat. No. 306.
[176] Sutherland – Carson 1967: 531 Kat.13; Sear 2011: 94 Kat.12636.
[177] Mattingly – Sydenham 1933: 294 Kat. 621.
[178] Bruun 1966: 601 Kat. 15; Sear 2011: 377 Kat. 15216.

kısımlardan yola çıkıldığında Genius başında modius ile sol omzunun üzerinden sarkan bir khlamys giymiş şekilde, bir elinde patera ve diğer elinde ise cornucopia tutarken tasvir edilmiş olmalıdır[179] (Kat. No. 120). Yoğun tahribattan dolayı hangi darphaneye ait olduğu anlaşılamamaktadır. Arka yüz ve lejant örnekleriyle karşılaştırıldığında Thessalonica ya da Serdica kentlerinden birine ait olmalıdır.

3.2.2.1.2. Maximinus

Genius tasviri Maximinus Dönemi'ne tarihlenmiş olan iki adet sikke üzerinde görülmektedir. İki sikkenin de ön yüzünde Maximinus'un sağa dönük şekilde defne çelenkli büstü bulunmaktadır. Arka yüzünde ise Genius ayakta, modius giymiş, sol omzundan sarkan khlamys dışında çıplak, sağ elinde patera ve sol elinde cornucopia tutarken tasvir edilmiştir. İlk sikkenin kesim kısmında bulunan lejant tahrip olmuş durumdadır ancak okunabilen kısımların referans olabilecek sikkelerle karşılaştırılması sonucunda Antiochia[180] (Kat. No. 121) darphanesinde, diğer sikkenin ise Nicomedia[181] (Kat. No. 122) kentinde basıldığı anlaşılmaktadır.

3.2.2.2. Moneta

Moneta, para ve darphanenin kişileştirmesini temsil etmektedir[182]. Çoğunlukla bir elinde terazi ve diğer elinde cornucopia tutarken tasvir edilmektedir[183].

3.2.2.2.1. Maximianus

Moneta tasvirinin bulunduğu tek sikke Maximianus Dönemi'ne tarihlendirilmektedir. Sikkenin ön yüzünde Maximianus'un sağa dönük şekilde defne çelenkli büstü bulunmaktadır. Arka yüzünde Moneta ayakta, drapeli, bir elinde terazi ve diğer elinde cornucopia tutarken tasvir edilmiştir[184] (Kat. No 123). Lejantta bulunan detaylardan yola çıkarak sikkenin Siscia kentinde darp edildiği anlaşılmaktadır.

[179] Sutherland – Carson 1967: 512.
[180] Sutherland – Carson 1967: 632 Kat. 110
[181] Sutherland – Carson 1967: 566 Kat. 72b.
[182] Tekin 1998: 38.
[183] Klawans 1959: 48.
[184] Sutherland – Carson 1967: 469: Kat. 134b; Sear 2011:165 Kat. 13302.

3.2.2.3. Victoria

Zafer tanrıçası Victoria Yunan mitolojisinde Nike'ye denk görülmektedir[185]. Roma Dönemi'nde Victoria savaşta kazanılan zaferleri temsilen bir çelenk ya da palmiye dalıyla taçlandırır ve ödüllendirirken tasvir edilmektedir[186].

3.2.2.3.1. Honorius / Arcadius

Victoria tasvirinin yer aldığı tek sikkenin ön yüzündeki lejantta oluşan tahribattan dolayı imparator tam olarak anlaşılamamaktadır. Honorius ya da Arcadius'un tasvir edilmiş olduğu sikkenin ön yüzünde imparatorun sağa dönük şekilde, inci diademli, drapeli ve zırhlı büstü bulunmaktadır. Arka yüzünde ise imparator solda ayakta, sağa dönük, sağ eliyle mızrağını tutarken ve sol elini kalkanın üzerine koyarken, sağında ise sol elinde palmiye dalı tutan tanrıça Victoria imparatoru taçlandırırken tasvir edilmiştir[187] (Kat. No 124). Sikkenin kesimin okunan kısımdan yola çıkarak Constantinople kentinde darp edildiği anlaşılmaktadır.

3.2.1. Asker / Savaş Tasvirli

3.2.1.1. I. Constantinus

I. Constantinus Dönemi'ne tarihlendirilmiş olan iki adet sikke üzerinde asker tasvirlerine yer verilmiştir. İki sikkenin ön yüzünde de imparatorun sağa dönük, rozetli diademli, drapeli ve zırhlı büstü bulunmaktadır. İlk sikkenin arka yüzünde mızrak ve kalkan tutan iki asker ve aralarında bir sancak görülmektedir[188] (Kat. No. 125). Tasvirdeki sancak tipinin diğer sikkelerle karşılaştırılmasıyla sikkenin Cyzicus kentinde darp edildiği anlaşılabilmektedir. İkinci sikkenin ise arka yüzü neredeyse tamamen korozyona uğramıştır ancak lejantın ufak bir kısmının okunabilmesi ve ayakta duran bir askerin varlığının görülebilir olmasından dolayı aynı tipte bir sikke olduğu anlaşılabilmektedir (Kat. No. 126). Bunun dışında herhangi bir tanımlama yapılamadığından dolayı hangi kente ait olduğu söylenememektedir.

[185] Şahin 2017: 81.
[186] Şahin 2017: 81.
[187] Kent 1994: 246: Kat. 61.
[188] Bruun 1966: 659 Kat. 122.

3.2.1.2. II. Constantius

II. Constantius Dönemi'ne tarihlenmekte olan bir sikke üzerinde savaş tasviri görülmektedir. Sikkenin ön yüzünde II. Constantius'un sağa dönük, inci diademli, drapeli ve zırhlı büstü bulunmaktadır. Arka yüzünde sola ilerler şekilde miğferli, drapeli, zırhlı, sol elinde kalkanıyla bir asker sağ eliyle yere düşerken tasvir edilen atlı, sakallı ve sol kolunu uzatmış bir askeri mızraklıyorken betimlenmektedir[189] (Kat. No. 127). Kesim kısmında yer alan lejanttan yola çıkarak Constatinople darphanesinde basıldığı anlaşılmaktadır.

3.2.1.3. I. Theodosius

I. Theodosius Dönemi'ne tarihlendirilmekte olan bir sikkenin hem ön hem de arka yüzünde imparatorun kendi tasvirlerinin yer aldığı görülmektedir. Ön yüzünde I. Theodosius'un sağa dönük, inci diademli, drapeli ve zırhlı büstü bulunmaktadır. Arka yüzünde imparator at sırtında ve sağ eli havadayken tasvir edilmiştir[190] (Kat. No. 128). Kesimde yer alan lejanta göre Antiochia darphanesinde basıldığı anlaşılmaktadır.

3.2.2. Diğer Tasvirli Sikkeler

3.2.2.1. Asia Koinonu

Sardes kentine ait olan ve Prokonsül C. Asinius Pollia tarafından bastırılmış olan bir adet sikke bulunmaktadır. Bu sikkenin ön yüzünde Germanicus ve Drusus sola dönük, yan yana oturur şekilde ve profilden tasvir edilmiştir. Arka yüzü korozyondan dolayı bir kısmı tahrip olan sikkede ortada çelenk içerisinde iki satır Asia Koinonu'na ait olduğu gösteren lejant ile onu çevreleyen diğer bir lejant yer almaktadır[191] (Kat. No 129).

3.3. DOĞU ROMA İMPARATORLUĞU DÖNEMİ SİKKELERİ

Doğu Roma İmparatorluğu Dönemi'ne ait 11 adet sikke tanımlanmıştır. Bu sikkelerin 6'si Bursa Arkeoloji Müzesi'nden teslim alınırken, 5'i farklı dönemlerde yürütülen kazılarda ele geçmiştir.

[189] Carson – Sutherland - Kent 1981: 460 Kat. 146.
[190] Pearce 1951: 294 Kat. 69a.
[191] Burnett – Amandry – Ripollés 1992: Kat. 2995; Head 1901: 252 Kat.106-109; Forrer 1926: 458 Kat. 6905.

3.3.1. I. Anastasius / I. Iustinus / I. Iustinianus

Sikkenin ön yüzünün yoğun korozyondan dolayı tamamen tahrip olması nedeniyle hangi imparatora ait olduğu konusunda net bir tanım yapılamamaktadır. Arka yüzünde yer alan lejanttan yola çıkarak yapılan karşılaştırmalar ile I. Anastasius, I. Iustinus ya da I. Iustinianus portresi ve onlara ait lejantlardan biri olmalıdır (Kat. No. 130).

3.3.2. Heraclius ve Heraclius Constantine

Heraclius ve Heraclius Constantine'in ortak imparatorluk yaptığı döneme tarihlenmekte olan bir adet sikke bulunmaktadır. Sikkenin ön yüzünde solda Heraclius askeri kıyafetli, bıyıklı ve uzun sakallı, haçla çevrilmiş taç giymiş ve sağ elinde uzun bir haç tutarken, sağda ise Heraclius Constantine ayakta, kısa sakallı, haç ve khlamys ile çevrili taç giymiş ve sağ elinde globus cruciger tutarken tasvir edilmiştir. Arka yüzünde ortada büyük M, solunda ANNO, sağında XXЧ, üzerinde haç ve altında N lejantları bulunmaktadır[192] (Kat. No. 131). Kesimde CON lejantı görülse de Arap – Bizans Savaşı sırasında Filistin'de bulunan Neapolis kenti tarafından basıldığı düşünülmektedir[193].

3.3.3. II. Constans

II. Constans Dönemi'ne tarihlenmiş olan bir sikkenin ön yüzünde imparator karşıdan, uzun sakallı, bıyıklı, taç ve khlamys giyimli, bir elinde uzun haç, diğer elinde ise küre üzerindeki bir haçı tutarken tasvir edilmiştir. Tasvirin etrafında korozyondan dolayı herhangi bir lejant okunamamaktadır. Arka yüzünde ortada büyük M, üzerinde *, sağında CTAN, altında Γ lejantları okunabilmektedir[194] (Kat. No. 132). Referans örnekleriyle karşılaştırma yapıldığında solunda KωN, ön yüzünde ise ЄN TɣTo NIKA lejantı bulunmalıdır[195]. Sikkenin kesiminde ise XЧ ya da XϚ lejantlarından biri bulunmalıdır. Tüm bunlar göz önünde bulundurulduğunda Constantinople darphanesinde basıldığı anlaşılmaktadır.

3.3.4. IV. Constantine Pogonatus

IV. Constantine Pogonatus Dönemi'ne tarihlenmiş iki adet sikke bulunmaktadır. Her iki sikkenin de ön yüzünde imparator karşıdan görünümlü, sakalsız, zırhlı, tüylü

[192] Hahn 1981: 108-110.
[193] Hahn 1981: 108-110.
[194] Sear 1974: 185 Kat. 1008; Grierson 1968: 452: Kat. 75c.3 – 76c.2.
[195] https://www.wildwinds.com/coins/byz/constans_II/sb1008.jpg (Erişim Tarihi: 25.01.2024)

miğfer giymiş şekilde ve sağ elinde globus cruciger tutarken tasvir edilmiştir. Arka yüzünde ortada büyük I, solunda haç, sağında ise K lejantları görülmektedir[196] (Kat. No. 133-134). Referans örnekleriyle karşılaştırıldığında üst kısımda yine bir haç, kesimde ise CON lejantı bulunuyor olmalıdır. Lejanttaki bu detayla sikkelerin Constantinople darphanesinde basıldıkları anlaşılmaktadır.

3.3.5. III. Leon ve V. Constantine

III. Leon ve V. Constantine Dönemi'ne tarihlenen iki adet sikke bulunmaktadır. Bu iki sikkedeki detaylar tümüyle aynıdır. Ön yüzlerinde solda III. Leon, sağda V. Constantine olacak şekilde her ikisi de karşıdan görünümlü, sakallı, khlamys ve taç giyimli, aynı zamanda sağ ellerinde akakia tutarken tasvir edilirken, arka yüzlerinde ortada büyük M, solunda XXX, sağında NNN, üzerinde haç, altında ise A lejantı bulunmaktadır[197] (Kat. No. 135-136).

3.3.6. VI. Leon

VI. Leon Dönemi'ne tarihlenmekte olan bir sikkede ön yüzde imparatorun karşıdan görünümlü, kısa sakallı, taçlı bir haç takmış, khlamys giyimli ve elinde akakia tutarken tasviri görülmektedir. Arka yüzünde ise dört satırdan oluşan bir yazıt yer almaktadır[198] (Kat. No 137).

3.3.7. VII. Constantine ve I. Romanus

VII. Constantine ve I. Romanus Dönemi'ne tarihlenen iki adet sikke bulunmaktadır. Sikkelerin ön yüzünde I. Romanus'un karşıdan görünümlü, tablionlu khlamys giyimli ve haç giyimli, sol elinde globus cruciger ve sağ elinde ise labarum tutarken tasviri görülmektedir. Arka yüzlerinde ise dört satırdan oluşan bir yazıt bulunmaktadır[199] (Kat. No. 138-139). Sikkeler arasındaki tek fark ön yüzde bulunan lejantların ikinci sikke üzerinde ikiye ayrılarak yazılmış olmasıdır.

3.3.8. II. Basil ve VIII. Constantine

Apollonia ad Rhyndacum kentinde Doğu Roma İmparatorluğu Dönemi'ne ait bilinen son sikke ise A2 grubundaki Anonim Follisler grubuna dahil edilmekte, II. Basil

[196] Sear 1974: 206 Kat. 1182; Grierson 1968: 542- 543 Kat. 38.
[197] Grierson 1973: 261 Kat. 39a.1; Sear 1974: 247 Kat. 1516.
[198] Sear 1974: 286: Kat. 1729; Grierson 1973b: 518-521. Kat. 8.
[199] Sear 1974: 293 Kat. 1760; Grierson 1973b: 562-563: Kat. 25a; Grierson 1973: 563-564: Kat. 25b.

ve VIII. Constantine yönetimine atfedilmektedir. Sikkenin ön yüzünde Nimbus içerisindeki bir haç önünde, karşıdan görünümlü ve elinde İncil tutan İsa tasvir edilmiştir. Arka yüzünde dört satırdan oluşan bir yazıt bulunmaktadır[200] (Kat. No. 140).

3.4. NÜRNBERG TOKENLERİ

3.4.1. II. Hans Krauwinckel

II. Hans Krauwinckel'e ait olduğu bilinen bu tokenin ön yüzünde ortada bir gül motifi etrafında tekrarlar şekilde dizilmiş taç ve zambak motifleri görülmektedir. Bu motiflerin çevresinde (rozet) HANNS•KRAVWINCKEL•IN•NV lejantı görülmektedir. Arka yüzünde üç kemerli ve üç köşeli bir motif içerisinde haçlı bir küre tasviri görülmektedir. Tasvirin etrafında ise "Tanrı'nın Krallığı Sonsuza Dek Sürer" anlamına gelmekte olan (rozet) GOTES•REICH•BLEIBT•EWICK ifadesi bulunmaktadır[201] (Kat. No. 141).

3.4.2. J. C. Gerner

Apollonia ad Rhyndacum kentinde J. C. Gerner adına basılan iki adet token bulunmuştur. Her iki sikkenin de ön yüzünde doğan bir güneş ve ışınlarıyla birlikte beş yıldız ve onun yukarısında hilal tasviri görülmektedir. Arka yüzünde sola doğru ilerlemekte olan üç direkli bir gemi tasviri yer almaktadır[202] (Kat. No. 142-143).

[200] Grierson 1973: 649-675 Kat. Class A2.
[201] Mitchiner 1988: no. 1540-1552.
[202] Mitchiner 1988: 567 no. 2039.

4. MEVCUT SİKKELER IŞIĞINDA APOLLONİA AD RHYNDACUM ANTİK KENTİ'NDEKİ KÜLTLER

Apollonia ad Rhyndacum kentinde darp edilmiş sikkelerden yola çıkarak kentte 13 farklı tanrı ve tanrıçaya ait sikke örneği tespit edilmiştir.

Apollonia ad Rhyndacum sikkelerinde Aphrodite'nin Commodus ve III. Gordianus Dönemleri'nde olmak üzere 2 adet sikkesi bulunmaktadır. Tanrıça bu sikkelerin üzerinde "Sandaletini çıkaran Aphrodite"[203] olarak da adlandırılan tipte tasvir edilmiştir. Bu tasvir şeklinde Aphrodite, bir eliyle havadaki ayağından sandaletini çıkarır vaziyette gösterilirken diğer eliyle ise bir yunusu kuyruğundan tutmaktadır. Aphrodite'nin yunus tasvirleri denizcilik alanındaki atribülerinden biri olarak gösterilmektedir.

Apollonia ad Rhyndacum kentinde Apollon adına darp edilen sikkelerin oldukça çeşitli olduğu gözlemlenmektedir. Bunlardan en erken olanı Helenistik Dönem'de MÖ 200-150 yılları arasına tarihlenmektedir. Sikkenin ön yüzünde Apollon'un defne çelenkli ve sağa dönük portresi görülürken, arka yüzünde sağa dönük şekilde uzun bir kıyafet giyimli ve elinde bir kithara tutarken tasvir edildiği görülmektedir (Kat. No. 4).

Roma'nın neredeyse her döneminde Apollon adına sikke darp edildiği görülmekle birlikte, Nerva'dan Commodus'a kadar olan aralıkta en sık darp edildiği dönem olduğu anlaşılmaktadır.

Sauroktonos tipindeki betimlenmiş ilk sikke Domitianus Dönemi'nde görülürken, tapınağın içerisindeki bir kült heykeli gibi tasvir edilen ilk sikke ise Antoninus Pius Dönemi'nde görülmektedir. Kitharoidos tipindeki ilk sikke Helenistik Dönem'de görülürken, Traianus Dönemi'nden sonra görülmemektedir. Bu tiplerin yanı sıra Apollon Pythoctonus, Daphne'nin ağaca dönüşme sahnesi ve Artemis'in Apollon'u taçlandırması kullanılan diğer tasvir şekilleridir.

Kentte Artemis kültüne dair 1'i Helenistik ve 1'i Roma Dönemi olmak üzere 2 sikke örneği yer almaktadır. Helenistik Dönem sikkesinin ön yüzünde Artemis büst şeklinde yer almakta yay ve sadağı ile birlikte gösterilmektedir. Sikkenin arka yüzünde

[203] LIMC 2, 1984: 57-59. bk. "Aphrodite" (A. Delivorrias).

ise yanan bir meşale tasviri yer almaktadır. Roma Dönemi örneğinde ise Marcus Aurelius Dönemi'ne ait olan sikkenin arka yüzünde bir elinde yayını tutarken, diğer eliyle ise sadağından bir ok çeker vaziyette karşımıza çıkmaktadır. Bu 2 sikkenin yanı sıra Apollon ile beraber betimlendiği 4 sikke görülmektedir. Bu sikkelerin tümünde bir elinde yayını tutmakta ve diğer eliyle Apollon'a bir taç takarken gösterilmektedir. Apollon'un tapınım gördüğü her alanda Artemis'e de saygı duyuluyor olmasından dolayı da tanrıça adına sikkeler darp edilmiş olması muhtemeldir.

Apollonia ad Rhyndacum kentinde darp edilen Asklepios sikkeleri ilk kez Antoninuslar Hanedanlığı dönemlerinde ortaya çıkmaktadır. 7 Asklepios sikkesinin 4'ünün Antoninuslar Dönemi imparatorları zamanına tarihleniyor olması, bu dönemde kentin sağlık açısından sıkıntılı günler geçirebiliyor olması ihtimalini akla getirebilmektedir. Diğer üç sikke ise Maximus, III. Gordianus ve Gallienus Dönemleri'ne tarihlendirilmektedir. Arka yüz tasvirlerinde ise 2 farklı tip görülmektedir. Bunlardan ilkinde Asklepios ayakta, başı sola dönük ve bir elinde patera diğer eliyle ise yılanlı asasına dayanırken tasvir edilmiştir. İkinci tipte ise yine ayakta ve başı sola dönük gösterilmiş ancak bir eliyle hymationunu desteklemekte diğer elinde ise yılanlı asasına dayanırken gösterilmiştir. Bunların yanı sıra Apollonia ad Rhyndacum kentinin coğrafyası da göz önüne bulundurulduğunda ve Vitruvius'un aktarımlarından yola çıkarak bir Asklepios Tapınağı'nın bulunması için kentin gerekli hava ve su koşullarını karşıladığı görülmektedir[204].

Kentteki Asklepios tasvirli sikkeler dışında bu kültle ilişkilendirilebilecek 1 adet Telesphoros tasviri Iulia Domna'ya ait bir sikkenin arka yüzünde görülmektedir. Telesphoros ayakta, kapüşonlu bir manto giymiş ve elleri mantonun iç kısmında göğüs hizasında birleştirilmiş şekilde gösterilmiştir.

Apollonia ad Rhyndacum kentindeki sikkelerde Demeter, Helenistik Dönem'de 1 Roma Dönemi'nde ise 3 sikke üzerinde görülmektedir. Helenistik Dönem'de tanrıçanın tasviri sikkenin ön yüzünde başı sağa dönük, örtülü, diademli ve küpeleriyle birlikte betimlenmiştir. Arka yüzünde ise iki yanan meşale tasviri yer almaktadır. Roma Dönemi'nde ise Septimius Severus sikkesinde Demeter saçları toplu, mantosu arkada uçuşur vaziyette ve iki elinde de yanan birer meşale taşımakta, sağa ilerler şekilde

[204] Vitr. 1, 2, 7.

gösterilirken, Iulia Domna ve Volusianus'a ait sikkelerde aynı tasvir şekli sola ilerler şekilde gösterilmiştir. Kentin iklimsel yapısının elverişli olması ve suya olan yakınlığını nedeniyle tarımsal faaliyetlerinin de gelişmiş olma olasılığı yüksektir. Tarımın ve bereketin tanrıçası olarak görülen Demeter'in, topraktaki verimliliğin devam etmesi için tapınım görmüş olması muhtemeldir. Hem Helenistik Dönem hem de Roma Dönemi içerisinde sikkeler üzerinde tanrıçanın tasvirlerinin yer alması bunlara örnek olarak gösterilebilmektedir.

Apollonia ad Rhyndacum kentinde bilinen yalnızca 1 Dionysos sikkesi bulunmaktadır. Marcus Aurelius Dönemi'ne tarihlenen bu sikkede Dionysos sikkenin arka yüzünde ayakta, sola dönük, giyimli, sağ elinde bir patera sol elinde ise uzun bir thyrsos tutarken tasvir edildiği görülmektedir.

Apollonia ad Rhyndacum kenti sikkelerinde Hermes, Helenistik Dönem'de sikkenin ön yüzünde başı sağa dönük şekilde başında kanatlı bir taenia ile tasvir edilmektedir. Arka yüzde ise en yaygın atribülerinden olan kanatlı kerykeion bulunmaktadır. Roma Dönemi'nde ise Hermes'in kendisine ait tasviri bulunmasa da II. Faustina'ya ait bir sikkenin arka yüzünde ve Antoninus Pius Dönemi'ne denk gelen başka bir sikkenin ön yüzünde Apollon portresi bulunurken arka yüzünde yine kanatlı kerykeion tasvirinin yer aldığı görülmektedir. Helenistik Dönem'e ait sikkenin kentin nekropolünde yürütülen çalışmalar sonucunda ele geçmiş olması ve aynı zamanda bir mezarda da Hermes Hermesi motifinin yer alması[205] ölülerin ruhlarını Hades'e götürmekle ilgili olan inancın kentte yaygın şekilde kullanıldığını göstermektedir.

Pan tasvirleri Roma Dönemi'ne ait 4 sikke üzerinde yer almaktadır. Commodus, Maximus, III. Gordianus ve II. Philip Dönemleri'ne tarihlenmiş olan bu sikkelerin tümünde Pan ayakta, sola dönük, sol elinde bir pedum tutarken ve sağ eliyle ise bir keçinin boynuzlarından tutar vaziyette betimlenmiştir. Çobanların ve sürülerin koruyucu olmasından dolayı bereketi temsil ettiği düşünülmektedir[206].

Apollonia ad Rhyndacum kentinin sikkeleri üzerinde Poseidon yalnızca Roma Dönemi'nde görülmektedir. Hadrianus'a ait sikke üzerinde Posedion tasviri bulunmazken atribülerinden olan at ve onun ön ayakları arasında yunus tasvirleri yer almaktadır.

[205] Şahin – Özbey 2017: 30.
[206] Cömert 2006: 90.

Marcus Aurelius, II. Faustina ve Maximus sikkelerinde ise Poseidon ayakta, çıplak, bir elinde yunus ve diğer elinde ise ketos tutarken betimlenmiştir. Poseidon yalnızca denizlerin değil tüm suların tanrısı olarak görülmesinin yanı sıra depremler ile de ilişkilendirilmektedir[207]. Maximus dışındaki dönemlere ait olan Poseidon sikkelerine bakıldığında kentin bu dönemler içerisinde büyük depremlerden etkilendiği görülmektedir. İlk olarak Hadrianus Dönemi'ne denk gelmekte olan 120-124 yılları arasına tarihlenmiş büyük bir depremin varlığı[208], 155 yılında Hellespontos ile Bithynia bölgelerini sarsmış olan bir deprem[209], sonrasında ise Marcus Aurelius'un yönetimi esnasında 170 ve 178 yıllarında iki depremin daha gerçekleştiği bilinmektedir[210]. Poseidon'a yönelik inancın kent içerisinde yer alması deniz ticaretinin yanı sıra bu depremlerden dolayı etkilenen halkın yönelimi olarak düşünülebilir.

Apollonia ad Rhyndacum kentinde Helenistik Dönem'e tarihlenmiş 3 Zeus sikkesi bulunmaktadır. Bu sikkelerin ön yüzünde sağa dönük ve başında defne çelengi bulunan Zeus portreleri görülmektedir. Arka yüzlerinde ise 2'sinde meşe çelengi içerisinde yıldırım tasviri yer alırken 1'inde yalnızca yıldırım tasviri bulunmaktadır. Roma Dönemi'nde ise Zeus tasvirli bir sikke bulunmamakta ancak Hadrianus Dönemi'ne tarihlenmiş olan bir sikke üzerinde kanatları açık bir kartal tasviri görülmektedir. Ayrıca bu sikke dışında kentte Hadrianus Dönemi'ne tarihlenmiş Zeus Soter Olympios'a adanmış ve "Kurtarıcı Zeus'a" ifadelerinin geçtiği yazıtların varlığı bilinmektedir[211].

Kentte nehir tanrısı Rhyndakos'un 16 sikkesi bulunmaktadır. Bilinen en erken döneme tarihli sikke Hadrianus Dönemi'ne denk gelmekte, en geç dönem ise II. Philip Dönemi'ne tarihlendirilmektedir. Bu sikkelerin üzerinde 15'inde sola doğru yaslanmış vaziyetteyken Otacilia Severa'ya ait 1 sikke üzerinde sağa yaslanmış şekildedir. Nehir tanrılarının bu yaslanmış şekilde tasvir edilişlerinin verimliliği temsil ettiği düşünülmektedir[212]. Yaslanmakta olduğu hydria (?) içerisinden akan suyla ise nehrin akıntısının vurgulandığı düşünülmektedir[213]. Rhyndakos, sikkelerin 4'ünde sağ elinde dal tutarken, 8'inde geminin pupa kısmından dokunmakta, kalan 4 sikkede ise bir asa ya da

[207] Chaniotis 1998: 412.
[208] Önol 2022: 621-623.
[209] Doğancı 2019: 544.
[210] Önol 2022: 628-629.
[211] Battistoni 2016: 161-165.
[212] Sencan Altınoluk 2005: 14.
[213] Bilir – Dumankaya 2016: 170.

dal ile yine bir gemiye pupa kısmında dokunmaktadır. Kentin yakın çevresinde bulunan Nikaia[214] ve Hadrianeia[215] gibi kentlerde de benzer tasvirli sikkeler görülebilmektedir.

Apollonia ad Rhyndacum kentindeki sikkeler üzerinde Fortuna en sık görülen tasvirler arasındadır. Bilinen 9 örneğinden en erkeni Traianus Dönemi'ne, en geçi ise Gallienus Dönemi'ne tarihlendirilmektedir. Fortuna bu sikkelerin tümünde ayakta, başı sola dönük, sağ elinde dümen sol elinde ise cornucopia tutarken betimlenmiştir. Fortuna'nın bu tasvir şeklindeki elinde tutmuş olduğu dümen antik dönemde hem denizcilik ile hem de insan hayatına müdahale ederek yönlendirdiği şeklinde yorumlanmıştır[216]. Cornucopianın ise bereket ve bolluğu temsil ettiği görülmektedir[217].

[214] https://www.coinarchives.com/a/openlink.php?l=260327|385|339|8f2f26740a6224fc87722cce3b288aaf (Erişim Tarihi: 04.07.2024)
[215] von Fritze 1913: 153 Kat. 438.
[216] Şahin 2017: 86; Arya 2002: 77.
[217] Arya 2002: 73.

SONUÇ

Çalışmada toplam 143 adet sikke yer almaktadır. İncelenmiş olan sikkelerin Helenistik Dönem, Roma Dönemi ve Doğu Roma İmparatorluğu Dönemi'ne ait sikkelerden oluştuğu görülmektedir. Bu dönemlerin yanı sıra 3 sikkenin daha yakın dönemlere ait olan ticari sikkeler olduğu anlaşılmıştır (Grafik 1). Mevcut sikkeler ışığında Helenistik Dönem'den başlayarak Doğu Roma İmparatorluğu Dönemi'ne kadar sikke buluntusu vermesi kentin sürekli olarak yerleşim gördüğü sonucunu doğurmaktadır. 16. ve 19. yüzyıla tarihlenmiş olan Nürnberg Tokenleri ise kentin bu tarihlerde de ticarette halen aktif olduğu çıkarımını yapmayı mümkün kılmaktadır.

Apollonia ad Rhyndacum kentinde darp edilen sikkelerin 8'i Helenistik Dönem, 100'ü ise Roma Dönemi olmak üzere toplam 108 sikke olduğu görülmüştür (Grafik 2). Helenistik Dönem'de Apollon, Zeus, Demeter, Hermes ve Artemis kültleri adına sikke darp edildiği gözlemlenmiştir (Grafik 3). Roma Dönemi'ne gelindiğinde ise bu kültlere ek olarak Poseidon, Asklepios, Aphrodite, Dionysos, Pan ve Telesphoros gibi tanrılar eklenmiştir. Alegorik betimli sikkelere bakıldığında da 16 sikke ile kentin yerel nehir tanrısı olan Rhyndakos başı çekerken, 9 Fortuna ve 1 Liknophoros tasvirli sikke yer almıştır. Bunları yanı sıra ise imparatorun at üzerinde betimlendiği, tetrastyle planlı bir tapınak tasvirli, Romus ve Remulus ikizlerini emziren dişi kurt tasvirli ve üzerinde kadın figürü bulunan 1'er sikkenin yer aldığı anlaşılmıştır (Grafik 4). Kadın figürü bulunan tasvirin giyim şekline ve duruşuna bakıldığında Artemis olması muhtemel gözükmektedir[218] (Resim 2). Roma Dönemi'ne tarihlenmiş olan sikkelerin ön yüzlerinde toplam 26 farklı imparator ve imparatoriçe portreleri yer almaktadır (Grafik 5). En çok sikke darbı bulunan imparatorun 12 sikke ile Marcus Aurelius olduğu görülmektedir.

İncelenen sikkelerin 47'sinin üzerinde Apollon ve kültüne ait tasvirlerinin yer aldığı anlaşılmıştır. Bu sikkelerden 2'si Helenistik Dönem'e (Kat. No. 1-2) tarihlendirilmiştir. Kalan 45 adet Roma Dönemi'ne ait sikkenin 22'sinde Apollon Sauroktonos tasvir şekli (Kat. No. 9-12-19-20-21-23-24-25-26-27-35-36-37-39-41-42-43-47-48-49-51-52) görülmektedir. Bu tasvir şekli de kendi içerisinde ikiye ayrılarak

[218] LIMC 2, 1984: 696. bk. "Artemis" (Lilly Kahil).

8'inin tetrastyle planlı, 1'inin ise hexastyle planlı bir tapınak içerisindeki kült heykeli görünümündedir.

Bunun yanı sıra Apollon'a ait mitolojik hikayelerin anlatıldığı sikkeler de görülmüştür. 3 sikkede Daphne'nin ağaca dönüşme sahnesi (Kat. No. 33-50-53) bulunurken, bir diğer 3 sikkede ise Apollo Pythoctonus (Kat. No. 29-30-40) olarak da adlandırılan Apollon'un Python'u öldürme sahnesine yer verilmiştir. Artemis'in Apollon'a taç taktığı bir sahneyi (Kat. No. 28-38-44-46) gösteren 4 sikke görülmektedir. 4 sikke üzerinde Apollon Kitharoidos (Kat. No. 1-11-16-18) tasvir şekli bulunurken 6 sikkede ise yalnızca kithara (Kat. No. 2-10-13-14-15-17) tasviri yer almaktadır. Diğer 2 sikkede ise yavru domuz taşıyan erkek figür (Kat. No. 34-45) görülmektedir. Yavru domuz figürleri yaygın olarak Demeter ile ilişkilendirilse de sikke üzerinde domuzu taşımakta olan figürün erkek olması nedeniyle ve Orestes'in annesini öldürmesinin ardından Apollon'un yavru bir domuzu kurban ederek arınmasını sağlayan mitolojik bir sahneden yola çıkarak[219] bu iki sikke Apollon başlığı altında incelenmiştir (Resim 3). İncelenen Apollon sikkelerinin 2'si kentte yürütülen kazılarda ele geçen, 3'ü Bursa Arkeoloji Müzesi'nde korunmakta olan ve kalan 42 sikke ise geçmiş dönemlerde yayımlanmış kataloglarda bulunan sikkelerden oluştuğu anlaşılmıştır. Roma Dönemi'nde diğer sikkelerden farklı olarak 1 sikke üzerinde Apollon'un bir defne dalı ile birlikte (Kat. No. 22) ön yüzde tasvir edildiği görülmüştür.

Zeus kültüne ait tasvirler 4 sikke üzerinde görülmüştür. Bunlardan 3'ü Helenistik Dönem'e (Kat. No. 3-4-5) tarihlenmiş ve arka yüzlerinde yıldırım demeti tasvirlerinin yer aldığı anlaşılmıştır. 1'i ise Roma Dönemi'ne tarihlendirilmiş arka yüzünde kartal tasviri (Kat. No. 54) bulunmasından dolayı Zeus kültü başlığı altında incelenmiştir. Söz konusu sikkelerin tümü geçmiş dönemlerde yayımlanmış kataloglarda yer almış sikkelerden oluşmaktadır.

Demeter'in kültüne ait tasvirler 4 sikke üzerinde görülmüştür. Bunlardan 1'i Helenistik Dönem'e, 3'ü ise Roma Dönemi'ne tarihlendirilmiştir. Helenistik Dönem'de Demeter'in atribülerinden olan meşale tasviri (Kat. No. 6) yer almaktadır. Roma Dönemi'ne ait 3 sikkede ise mitolojik de bir sahne olan, Demeter'in iki elinde meşale

[219] Bates 1911: 459-464.

taşırken Persephone'yi arama sahnesi (Kat. No. 55-56-57) işlenmiştir. Söz konusu 4 sikke de geçmiş dönemlerde yayımlanmış kataloglarda yer alan sikkelerden oluşmaktadır.

Hermes kültüne ait 1'i Helenistik Dönem'e, 1'i ise Roma Dönemi'ne tarihlenmekte olan sikkelerin her ikisinin de arka yüzünde kanatlı kerykeion (Kat. No. 7-58) tasvirinin yer aldığı görülmüştür. Söz konusu sikkelerden Helenistik Dönem'e tarihlenen kentte yürütülen kazılarda ele geçerken, Roma Dönemi'ne tarihlenen ise geçmiş dönemlerde yayımlanmış kataloglarda yer almaktadır.

Artemis ve kültüne ait tasvirler barındıran 2 sikke incelenmiştir. Bunlardan Helenistik Dönem'e ait olanında yanan bir meşale tasviri (Kat. No. 8) görülmüştür. Roma Dönemi'ne ait sikkede ise Artemis sadağından ok çekerken (Kat. No. 72) tasvir edilmiştir. Bu sikke bazı kaynaklarca Apollonia Salbace kentine atfedilmiştir. İki örnek karşılaştırıldığında Apollonia Salbace kentine ait olduğu yazılı kaynaklarda lejantın ΑΠΟΛΛΩΝΙΑΤΩΝ olarak tam şekilde yazıldığı belirtilmektedir. Ancak Apollonia ad Rhyndacum kentine ait sikkede lejant ΑΠΟΛΛΩΝΙΑΤΩ şeklinde yazılmıştır. 2 sikke de geçmiş yıllarda yayımlanan kataloglarda yer alan sikkelerdir.

Poseidon tasvirleri 4 sikke üzerinde görülürken bunlardan 3'ü Poseidon'un bir elinde yunus ve diğer eline sarılı şekilde ketos tuttuğu (Kat. No. 60-61-62) tasvir şeklidir. Hadrianus'a ait diğer sikkenin arka yüzünde görülen at ve yunus figürleri (Kat. No. 59) Poseidon'un atribülerinden olmasından dolayı Poseidon başlığı altında incelenmiştir. Bu 4 sikke de geçmiş dönemde yayımlanmış kataloglarda yer alan sikkelerden oluşmaktadır.

Sağlık tanrısı Asklepios'un Roma Dönemi'ne ait 7 sikke üzerinde tasviri görülmektedir. Bu tasvirlerin 5'inde Asklepios bir elinde patera tutar şekilde (Kat. No. 63-64-65-66-67) tasvir edilmiştir. Diğer 2 sikke üzerinde ise bir elinde yılanlı asası diğer eliyle ise hymationunu tutarken (Kat. No. 68-69) gösterilmiştir. Mysia Bölgesi'ndeki diğer kentlerin de sikkelerine bakıldığında birçoğunda Asklepios kültüne ait tasvirler görülmektedir. Apollonia ad Rhyndacum kentinin de kuruluşundan itibaren Pergamon olan ilişkileri olduğu düşünülmektedir. Bu nedenden dolayı Asklepios'un burada da tapınım görmüş olma olasılığı oldukça yüksektir. Asklepios'un oğlu olan ve iyileşme döneminin personifikasyonu bazen de tanrı olarak da kabul edilen Telesphoros'a ait 1 sikke (Kat. No. 78) yer aldığı görülmüştür. Söz konusu sikkelerin 1'i kazılarda ele geçerken, 6'sı geçmiş dönem kataloglarda yer almaktadır.

Roma Dönemi'ne tarihlenmiş olan ve arka yüzünde Dionysos tasviri (Kat. No. 73) yer alan sikke bazı kaynaklarda Apollonia Salbace kentine atfedilmiştir. Ancak Apollonia Salbace kentinin sikkelerine bakıldığında, çoğunluğunda o dönem yöneticilik yapan kişinin de isminin yer aldığı lejantlar kullanıldığı görülmektedir. Buradan yola çıkıldığında sikke üzerinde böyle bir detayın yer almamasından dolayı Apollonia ad Rhyndacum kentine ait olması daha olası gözükmektedir.

Bu tanrıların dışında 2 sikke üzerinde Aphrodite tasviri (Kat. No. 70-71) yer almaktadır. Her iki sikkenin tasvir edilme şeklinin aynı olduğu görülmüştür. Pan tasviri (Kat. No. 74-75-76-77) 4 sikkenin arka yüzünde görülmekle birlikte yine tasvir şekillerinin aynı olduğu gözlemlenmiştir.

Alegorik betimlerin yer aldığı sikkelere bakıldığında 16 sikkeyle kentin yerel nehir tanrısı Rhyndakos başı çekmektedir. Bu tasvirlerin tamamında Rhyndakos yarı uzanır şekilde (Kat. No. 88-103) tasvir edilmiştir. Sikkelerin 1'i hariç tamamında sola dayanırken tasvir edilmiştir. Yine söz konusu sikkelerin 1'i kentte yürütülen kazılarda ele geçerken 15'i yayımlanmış kataloglarda yer almaktadır. İkinci olarak sikkelerde en sık görülen Fortuna (Kat. No. 79-87) tasviridir. 9 sikke üzerinde yer almakla birlikte tamamında arka yüzdeki tasvir şekli ve lejantlar aynıdır. Bu sikkeler ise 2'si Bursa Arkeoloji Müzesi'nde bulunan, 7'si ise geçmiş dönemde yayımlanmış kataloglarda yer alan sikkelerden oluşmaktadır. Son olarak ise 1 sikkede Liknophoros tasviri (Kat. No. 104) görülmektedir.

Apollonia ad Rhyndacum darbı olan 108 sikke içerisinde 35 farklı lejant tipinin kullanıldığı anlaşılmıştır (Grafik 6). Helenistik Dönem'e tarihlenmiş olan sikkelerde yalnızca ΑΠΟΛΛΩΝΙΑΤΩΝ ve ΑΠΟΛΛΩΝΙΑΤΩΝ ΡΥΝΔΑ lejantlarının kullanıldığı görülmektedir. ΑΠΟΛΛΩΝΙΑΤΩΝ lejantı 40 sikke üzerinde görülerek en sık kullanılan lejant olduğu gözlemlenmiştir. Bunun ardından ise 14 sikke üzerinde görülen ve kentin Rhyndakos nehri üzerinde olduğunu belirten ΑΠΟΛΛΩΝΙΑΤΩΝ ΠΡΟC ΡVΝΔΑΚΩ lejantı Roma Dönemi sikkeleri üzerinde yer almaktadır. Kat. No. 46 ve Kat. No. 85'teki sikkelerde lejantın büyük kısmı tam olarak okunamadığından dolayı grafik içerisine dahil edilmemiştir.

Apollonia ad Rhyndacum'da bulunan ancak farklı kentlere ait olan sikkelerden ise 5'i Helenistik Dönem (Harita 4), 16'sı Roma Dönemi (Harita 5), 11'i Doğu Roma

İmparatorluğu Dönemi ve kalan 3'ü ise Nürnberg Tokenleri adıyla daha geç dönemlere tarihlendirilmiştir. Helenistik Dönem'e tarihlenen sikkelerin 2'si ön yüzlerinde Makedon kalkanı, arka yüzlerinde ise Makedon miğferi tasvirleri bulunması nedeniyle Makedon Sikkeleri (Kat. No. 109-110) olarak adlandırılmıştır. Pella ve Amphipolis kentlerinde darp edildikleri anlaşılan bu sikkeler kentte en erken döneme tarihlenen sikkeler olmuştur. 2 sikke de geçmiş dönemlerde kentin tiyatro alanında yürütülen kazılarda ele geçmiştir.

Apollon'a ait 1 sikkenin lejantı yakın çevredeki kentlerden biri olan Apamea (Myrleia) kentine (Kat. No. 111) ait olduğunu göstermektedir. Sikkenin ön yüzünde Apollon, arka yüzünde kithara tasviri yer aldığı görülmüştür. Kentte yürütülen kazı çalışmaları sonucunda bulunmuştur.

Dionysos tasvirleri 2 sikke üzerinde görülmektedir. Helenistik Dönem'e tarihlendirilmekte ve Dionysos tasvirleri ön yüzde portre şeklindedir. Sikkelerden Nikaia kentine ait olanın arka yüz tasvirinde Roma personifikasyonu (Kat. No. 113) bulunurken, Nicomedia kentine ait sikkede ise Chiron tasviri (Kat. No. 112) yer almaktadır. Her iki sikke de kentte farklı dönemlerde yürütülen kazı çalışmaları sırasında ele geçmiştir.

Helenistik Dönem'de kent dışında darp edildiği anlaşılan 5 sikkenin farklı dönemlerde yürütülen kazılar sonucunda ortaya çıkmış olması göz önünde bulundurulduğunda Apollonia ad Rhyndacum'un bu tarihler içerisinde çevre kentleriyle yoğun bir ticari ilişkisi olduğu çıkarımını yapmak mümkün olmaktadır.

Roma Dönemi'ne ait sikkelere bakıldığında ise Claudius Dönemi'ne denk gelen Aizanoi (Kat. No. 114) kentine ait Zeus tasvirli sikke ve Sardes (Kat. No. 129) kentinde darp edilen Asia Koinon'u sikkesi dışındaki 14 sikkenin MS 3. yüzyıl sonu ile MS 4 yüzyıl sonu arasına tarihlendiği ve imparatorluk darphanelerinde basıldıkları görülmüştür. Bu sikkelerden 4'ünde Zeus elindeki tanrıça Victoria'yı imparatora verirken (Kat. No. 115-116-117-118) tasvir edilirken, 1 sikke de ise yalnızca elinde tutarken (Kat. No. 119) tasvir edilmiştir. Zeus tasvirli sikkeler içerisinde Siscia, Heraclea, Antiochia, Nicomedia kentlerinde darp edilen 1'er sikke yer almaktadır. 1 sikkenin ise korozyondan dolayı basıldığı kent tam olarak netleştirilememiştir. Bunların yanı sıra ise 3 Genius (Kat. No. 120-121-122) sikkesinin 1'inin Antiochia, 1'inin Nicomedia darphanesinde basıldığı anlaşılmıştır. 1'inin ise korozyondan dolayı tam tanımlaması yapılamamıştır, Moneta (Kat. No. 123) sikkesi Siscia kentinden darp edilirken, Victoria (Kat. No. 124) sikkesi

Constantinople darphanesinde basılmıştır. Arka yüzünde asker veya savaş tasviri bulunan 4 propaganda sikkesi (Kat. No. 125-126-127-128) yer almaktadır. Bu sikkeler ise Cyzicus, Constantinople ve Antiochia kentlerinden darp edilirken, 1'i net olarak tanımlanamamıştır. Roma Dönemi'ne tarihlenmiş olan bu sikkelerin 10'u Bursa Arkeoloji Müzesi'nden teslim alınırken, 5'i ise kentte farklı dönemlerde yürütülen kazılarda ele geçmiştir.

Doğu Roma İmparatorluğu Dönemi'ne ait olduğu anlaşılan sikkelerden en erkeni 5.-6. yüzyıla tarihlenirken, en geç dönem ise 10. ve 11. yüzyıl arasına tarihlendirilmektedir. 11 sikkenin 4'ü follis (Kat.131-132-135-136), 2'si 10 nummi (Kat. No. 133-134), 1'i 5 nummi (Kat. No. 130) değerindedir. Kalan 4 tanesinin arka yüzünde ise 4'er satırlık yazıtların (Kat. No. 137-138-139-140) yer aldığı görülmektedir (Grafik 7). Bu sikkelerden 6'sı Bursa Arkeoloji Müzesi'nde korunmakta olan sikkeler oluştururken, diğer 5 sikke kentte yürütülen çalışmalar sırasında ortaya çıkarılmıştır.

Nürnberg Tokenleri ya da Jetonları (Kat. No. 141-142-143) olarak da adlandırılan 3 sikkenin varlığı tespit edilmiştir. Maddi değeri bulunmayan bu tokenlerin ortaya çıktığı dönemlerden uzun bir süre boyunca hesaplama işlemlerinde kullanıldığı bilinmektedir[220]. Yazılı hesaplama tekniklerinin yayılmaya başlamasının ardından değerini kaybeden bu tokenler oyunlarda ve hatıra olarak kullanım görmeye başladıkları görülmüştür[221]. Bu sikkelerin 2'si Apollonia ad Rhyndacum kenti içerisindeki farklı alanlarda yürütülen kazılarda ele geçerken 1'i Bursa Arkeoloji Müzesi'nden teslim alınmıştır.

Sonuç olarak hem Apollonia ad Rhyndacum darbı hem de kazılarda ele geçmiş olan farklı kentlere ait Helenistik Dönem sikkelerinin mevcut olması kentin bu dönemde yerleşim gördüğünü ve çevre kentlerle de etkileşim halinde olduğunu göstermektedir. Helenistik Dönem'de görülen tanrı ve tanrıçalara ek olarak Roma Dönemi'nde yeni kültlerin görülmeye başlanmış olması kentin farklı inanç anlayışına sahip olan topluluklarla da iletişim kurduklarını düşündürmekte ve aynı zamanda bu durum kentin ticari olarak ön planda olduğu düşüncesini de akla getirmektedir.

Kentin lejantını taşıyan sikkeler üzerinde sıklıkla Apollon kültüne dair bulguların görülmesi kentin adının Apollonia ad Rhyndacum olduğuna yönelik düşünceyi

[220] Çizmeli Öğün 2013: 434; Yılmazyaşar – Demirel Gökalp 2022: 328.
[221] Yılmazyaşar – Demirel Gökalp 2022: 328.

güçlendirmekle birlikte, aynı zamanda ismini de II. Attalos'un annesinden aldığı tezini daha geri plana atmaktadır. Aynı zamanda Apollon'un sikkeler üzerinde sıklıkla tapınak içerisinde Apollon Sauroktonos tipinde gösterilmesi, kentte günümüzde Kız Ada olarak adlandırılan Apollon Kutsal Alanı'ndaki tapınak içerisinde olduğu düşünülen kült heykelinin Apollon Sauroktonos tipinde olduğu tezini de güçlendirmektedir[222].

Apollonia ad Rhyndacum kentinin denize kıyısı olmasa da gölün bağlantısıyla Marmara Denizi'ne ulaşım sağlanabilmektedir. Ayrıca Ephesos kentinde bulunmuş olan kayıtlara göre de Apollonia ad Rhyndacum'un bir liman kenti olduğu bilinmektedir[223]. Bu nedenle Aphrodite, Posedion ve Fortuna gibi denizle ilgili kültlerin varlığı da kentin sikkeleri üzerinde görülebilmektedir.

İlerideki yapılacak olan çalışmalar ile kent hakkında daha fazla detayın ortaya çıkacağı ve yeni değerlendirmelerle kentin kimliği hakkında fazlaca bilgiye ulaşılacağı öngörülmektedir.

[222] Corso 2022: 411; Şahin 2016: 198.
[223] Engelmann – Knibbe 1989, 162; Nollé 1991, 338 vd.

KATALOG

Katalog No	1
Korunduğu Yer	-
Envanter No	-
Buluntu Yeri	-
Ölçüsü	Çap: - mm, Ağırlık: 6,12 gr.
Yapım Maddesi	Bronz
Kentin Adı	Apollonia ad Rhyndacum
Korunma Durumu	İyi durumda

	
Ön Yüz: Sağa dönük Apollon başı, defne çelenkli.	**Arka Yüz:** Apollon ayakta, uzun bir kıyafet giymiş, sağa dönük ve elinde kithara tutarken. ΑΠΟΛΛΩ / ΝΙΑΤΩΝ

Tarih	MÖ 200-150
Yayımlandığı Yer	SNG Ashmolean 505.
Karşılaştırma Örnekleri	https://www.wildwinds.com/coins/greece/mysia/apollonia_ad_rhyndacum/SNGAsh_505.jpg (Erişim Tarihi: 12.02.2024)

Katalog No	2
Korunduğu Yer	-
Envanter No	-
Buluntu Yeri	-
Ölçüsü	Ortalama Çap: 17,5 mm, Ortalama Ağırlık: 3,89 gr.
Yapım Maddesi	Bronz
Kentin Adı	Apollonia ad Rhyndacum
Korunma Durumu	Genel kondisyonu iyi durumda, ufak kırıkları mevcut.

	
Ön Yüz: Sağa dönük Apollon başı, defne çelenkli.	**Arka Yüz:** Defne çelengi içerisinde kithara tasviri. ΑΠΟΛΛΩ / ΝΙΑΤΩΝ / ΡΥΝ / ΔΑ

Tarih	MÖ 200-30
Yayımlandığı Yer	von Fritze 200-201; SNG France 81.
Karşılaştırma Örnekleri	https://www.corpus-nummorum.eu/types/13138 (Erişim Tarihi: 06.02.2024)

Katalog No	3
Korunduğu Yer	-
Envanter No	-
Buluntu Yeri	-
Ölçüsü	Ortalama Çap: 18 mm, Ortalama Ağırlık: 6,29 gr.
Yapım Maddesi	Bronz
Kentin Adı	Apollonia ad Rhyndacum
Korunma Durumu	İyi durumda

	
Ön Yüz: Sağa dönük Zeus başı, defne çelenkli.	**Arka Yüz:** Meşe çelengi içerisinde kanatlı yıldırım. ΑΠΟΛΛΩ / ΝΙΑΤΩΝ

Tarih	MÖ 200-30
Yayımlandığı Yer	von Fritze 202; SNG France 83.
Karşılaştırma Örnekleri	https://www.corpus-nummorum.eu/types/21662 (Erişim Tarihi: 06.02.2024)

Katalog No	4
Korunduğu Yer	-
Envanter No	-
Buluntu Yeri	-
Ölçüsü	Ortalama Çap: 17,5 mm, Ortalama Ağırlık: 3,72 gr.
Yapım Maddesi	Bronz
Kentin Adı	Apollonia ad Rhyndacum
Korunma Durumu	İyi durumda

	
Ön Yüz: Sağa dönük Zeus başı, defne çelenkli.	**Arka Yüz:** Kanatlı yıldırım. ΑΠΟΛΛΩ / ΝΙΑΤΩΝ / ΡΥΝ / ΔΑ

Tarih	MÖ 200-30
Yayımlandığı Yer	von Fritze 204-205; SNG France 84-85; SNG Ashmolean 501.
Karşılaştırma Örnekleri	https://www.corpus-nummorum.eu/types/13052 (Erişim Tarihi: 06.02.2024)

Katalog No	5
Korunduğu Yer	-
Envanter No	-
Buluntu Yeri	-
Ölçüsü	Ortalama Çap: 18 mm, Ortalama Ağırlık: 5,98 gr.
Yapım Maddesi	Bronz
Kentin Adı	Apollonia ad Rhyndacum
Korunma Durumu	İyi durumda

	
Ön Yüz: Sağa dönük Zeus başı, defne çelenkli.	**Arka Yüz:** Meşe çelengi içerisinde yıldırım. ΑΠΟΛΛΩ / ΝΙΑΤΩΝ

Tarih	MÖ 200-30
Yayımlandığı Yer	von Fritze 203; SNG France 82.
Karşılaştırma Örnekleri	https://www.corpus-nummorum.eu/types/11821 (Erişim Tarihi: 06.02.2024)

Katalog No	6
Korunduğu Yer	-
Envanter No	-
Buluntu Yeri	-
Ölçüsü	Ortalama Çap: 18 mm, Ortalama Ağırlık: 3,99 gr.
Yapım Maddesi	Bronz
Kentin Adı	Apollonia ad Rhyndacum
Korunma Durumu	İyi durumda

	
Ön Yüz: Sağa dönük Demeter başı, örtülü, diademli ve küpeli.	**Arka Yüz:** İki yanan meşale. ΑΠΟΛΛΩ / ΝΙΑΤΩΝ

Tarih	MÖ 200-30
Yayımlandığı Yer	von Fritze 208; SNG France 87-88; SNG Ashmolean 503.
Karşılaştırma Örnekleri	https://www.corpus-nummorum.eu/types/13053 (Erişim Tarihi: 06.02.2024)

Katalog No	7
Korunduğu Yer	Bursa Arkeoloji Müzesi
Envanter No	AR16 – N6
Buluntu Yeri	2016 – Nekropol / M5 numaralı mezar
Ölçüsü	Çap: 15 mm, Ağırlık: 2,14 gr.
Yapım Maddesi	Bronz
Kentin Adı	Apollonia ad Rhyndacum
Korunma Durumu	Ön yüzü korozyondan dolayı tamamen tahrip olmuş, arka yüz kısmen anlaşılabiliyor.

Karşılaştırma:

Ön Yüz: Sağa dönük Hermes başı, kanatlı taenia ile.	**Arka Yüz:** Kanatlı kerykeion. ΑΠΟΛΛΩ / ΝΙΑΤΩΝ / ΡΥΝ / ΔΑ

Tarih	MÖ 200-55
Yayımlandığı Yer	SNG Ashmolean 504; von Fritze 207.
Karşılaştırma Örnekleri	https://www.corpus-nummorum.eu/types/13074 (Erişim Tarihi 06.02.2024)

Katalog No	8
Korunduğu Yer	-
Envanter No	-
Buluntu Yeri	-
Ölçüsü	Çap: 13 mm, Ağırlık: 1,99 gr.
Yapım Maddesi	Bronz
Kentin Adı	Apollonia ad Rhyndacum
Korunma Durumu	İyi durumda

	
Ön Yüz: Sağa dönük Artemis başı, drapeli, omzunda yay ve sadağı ile.	**Arka Yüz:** Yanan meşale. ΑΠΟΛΛΩ / ΝΙΑΤΩΝ / ΡΥΝ / ΔΑ

Tarih	MÖ 200-30
Yayımlandığı Yer	von Fritze 206; SNG France 86; SNG Ashmolean 502.
Karşılaştırma Örnekleri	https://www.corpus-nummorum.eu/types/13140 (Erişim Tarihi 06.02.2024)

Katalog No	9
Korunduğu Yer	-
Envanter No	-
Buluntu Yeri	-
Ölçüsü	Ortalama Çap: 24 mm, Ortalama Ağırlık: 7,49 gr.
Yapım Maddesi	Bronz
Kentin Adı	Apollonia ad Rhyndacum
Korunma Durumu	Genel kondisyonu iyi durumda.

	
Ön Yüz: Sağa dönük Domitianus başı, defne çelenkli. ΑΥΤ ΔΟΜΙΤΙΑΝΟΣ ΚΑΙΣΑΡ ΣΕΒ Γ	**Arka Yüz:** Apollon ayakta, sağa dönük, sol koluyla sütuna yaslanmış ve sağ elindeki oku uzatırken. ΑΠΟΛΛΩΝΙΑΤΩΝ ΡΥΝΔΑΚΟΥ

Tarih	MS 83-96
Yayımlandığı Yer	von Fritze 210; RPC II, 876.
Karşılaştırma Örnekleri	https://www.corpus-nummorum.eu/types/13004 (Erişim Tarihi: 06.02.2024)

Katalog No	10
Korunduğu Yer	-
Envanter No	-
Buluntu Yeri	-
Ölçüsü	Ortalama Çap: 14 mm, Ortalama Ağırlık: 2,35 gr.
Yapım Maddesi	Bronz
Kentin Adı	Apollonia ad Rhyndacum
Korunma Durumu	İyi durumda

	
Ön Yüz: Sağa dönük Domitianus başı, defne çelenkli. ΑΥΤ ΔΟΜΙΤΙΑΝΟΣ ΚΑ	**Arka Yüz:** Kithara ΑΠΟΛΛΩΝΙ ΡΥΝ

Tarih	MS 83-96
Yayımlandığı Yer	von Fritze 214; RPC II, 878.
Karşılaştırma Örnekleri	https://rpc.ashmus.ox.ac.uk/coins/2/878 (Erişim Tarihi: 13.02.2024)

Katalog No	11
Korunduğu Yer	Bursa Arkeoloji Müzesi
Envanter No	AR22- N2
Buluntu Yeri	2022 – Tiyatro / 8İ Açması
Ölçüsü	Çap: 22 mm, Ağırlık: 7,44 gr.
Yapım Maddesi	Bronz
Kentin Adı	Apollonia ad Rhyndacum
Korunma Durumu	Tasvirler anlaşılabilir ancak lejantlar korozyondan dolayı tahrip olmuş durumda.

Karşılaştırma:

Ön Yüz: Sağa dönük Nerva başı, defne çelenkli. AYT NEPBA KAIΣAP ΣEBAΣTOΣ	**Arka Yüz:** Apollon ayakta, khiton ve himation giyimli, sağ elinde mızrap, sol elinde ise üçayak üzerinde duran bir kithara tutarken. ΑΠΟΛΛΩΝΙΑΤΩΝ ΡΥΝ

Tarih	MS 96-98
Yayımlandığı Yer	von Fritze 215; BMC Mysia 18; RPC III, 1589.
Karşılaştırma Örnekleri	https://rpc.ashmus.ox.ac.uk/coins/3/1589 (Erişim Tarihi: 06.02.2024)

Katalog No	12
Korunduğu Yer	-
Envanter No	-
Buluntu Yeri	-
Ölçüsü	Ortalama Çap: 18,5 mm, Ağırlık: 3,39 gr.
Yapım Maddesi	Bronz
Kentin Adı	Apollonia ad Rhyndacum
Korunma Durumu	İyi durumda

	
Ön Yüz: Sağa dönük Nerva başı, defne çelenkli. AVT NEPBA KAIΣAP ΣEB	**Arka Yüz:** Apollon ayakta, sağa dönük, sol koluyla sütuna yaslanmış ve sağ elinde tuttuğu oku uzatırken. ΑΠΟΛΛΟΝΙΑΤ ΡΥΝΔ

Tarih	MS 96-98
Yayımlandığı Yer	von Fritze 217; RPC III, 1592A; SNG France 91.
Karşılaştırma Örnekleri	https://www.corpus-nummorum.eu/types/13003 (06.02.2024)

Katalog No	13
Korunduğu Yer	-
Envanter No	-
Buluntu Yeri	-
Ölçüsü	Ortalama Çap: 14 mm, Ortalama Ağırlık: 2,40 gr.
Yapım Maddesi	Bronz
Kentin Adı	Apollonia ad Rhyndacum
Korunma Durumu	İyi durumda

	
Ön Yüz: Sağa dönük Nerva başı, defne çelenkli. AVT NEPBAΣ KAIΣA(P) ΣEB(A)	**Arka Yüz:** Kithara ve solda mızrap. AΠO

Tarih	MS 96-98
Yayımlandığı Yer	RPC III, 1594.
Karşılaştırma Örnekleri	https://rpc.ashmus.ox.ac.uk/coins/3/1594 (Erişim Tarihi: 13.02.2024)

Katalog No	14
Korunduğu Yer	-
Envanter No	-
Buluntu Yeri	-
Ölçüsü	Ortalama Çap: 14 mm, Ortalama Ağırlık: 2,40 gr.
Yapım Maddesi	Bronz
Kentin Adı	Apollonia ad Rhyndacum
Korunma Durumu	Hafif korozyonlu

	
Ön Yüz: Sağa dönük Nerva başı, defne çelenkli. […]NEPBA KAIC[…]	**Arka Yüz:** Kithara ve sağda mızrap. ΑΠΟΛ

Tarih	MS 96-98
Yayımlandığı Yer	RPC III, 1594A.
Karşılaştırma Örnekleri	https://rpc.ashmus.ox.ac.uk/coins/3/1594A (Erişim Tarihi: 13.02.2024)

Katalog No	15
Korunduğu Yer	-
Envanter No	-
Buluntu Yeri	-
Ölçüsü	Çap: 18 mm, Ağırlık: 3,66 gr.
Yapım Maddesi	Bronz
Kentin Adı	Apollonia ad Rhyndacum
Korunma Durumu	Ön yüzde korozyondan dolayı lejant tamamen tahrip olmuş durumda

	
Ön Yüz: Sağa dönük Nerva başı, defne çelenkli. […]	**Arka Yüz:** Kithara. ΑΠΟ ΡΥΝΔΑΚΟΥ

Tarih	MS 96-98
Yayımlandığı Yer	von Fritze 220; RPC III, 1593.
Karşılaştırma Örnekleri	https://www.corpus-nummorum.eu/types/13051 (Erişim Tarihi: 13.02.2024)

Katalog No	16
Korunduğu Yer	Bursa Arkeoloji Müzesi
Envanter No	1080/16
Buluntu Yeri	-
Ölçüsü	Çap: 20 mm, Ağırlık: 5,56 gr.
Yapım Maddesi	Bronz
Kentin Adı	Apollonia ad Rhyndacum
Korunma Durumu	Korozyondan tahrip olmuş ancak tasvir ve lejantlar kısmen okunabilir durumda.

Karşılaştırma:

Ön Yüz: Sağa dönük Traianus başı, defne çelenkli. AY NEP TPAIANOC KAI CE ΓE(P) Δ(A)	**Arka Yüz:** Apollon ayakta, başı sola dönük, omuzlarından sarkan manto dışında çıplak, sağ elinde mızrap ve sol elinde kithara tutarken. ΑΠΟΛΛΩΝΙΑΤΩΝ

Tarih	MS 98-117
Yayımlandığı Yer	von Fritze 224; RPC III, 1598.
Karşılaştırma Örnekleri	https://rpc.ashmus.ox.ac.uk/coins/3/1598 (Erişim Tarihi: 06.02.2024)

Katalog No	17
Korunduğu Yer	-
Envanter No	-
Buluntu Yeri	-
Ölçüsü	Ortalama Çap: 17 mm, Ortalama Ağırlık: 3 gr.
Yapım Maddesi	Bronz
Kentin Adı	Apollonia ad Rhyndacum
Korunma Durumu	İyi durumda

	
Ön Yüz: Sağa dönük Traianus başı, defne çelenkli. AV NEP TPAIANOC KAI CE Γ Δ	**Arka Yüz:** Kithara. ΑΠΟΛΛΩΝΙΑΤΩΝ

Tarih	MS 98-117
Yayımlandığı Yer	RPC III, 1598A.
Karşılaştırma Örnekleri	https://www.corpus-nummorum.eu/types/16842 (Erişim Tarihi: 13.02.2024)

Katalog No	18
Korunduğu Yer	-
Envanter No	-
Buluntu Yeri	-
Ölçüsü	Çap: 25 mm, Ağırlık: 10,02 gr.
Yapım Maddesi	Bronz
Kentin Adı	Apollonia ad Rhyndacum
Korunma Durumu	İyi durumda

	
Ön Yüz: Solda defne çelenkli Nerva başıyla sağda defne çelenkli Traianus başı birbirlerine bakarken. İki imparatorun arasında T•KC kontrmarkı. ΑΥΤ ΝΕΡΒΑΣ ΑΥΤ ΤΡΑΙΑΝΟΣ ΝΕΡ	**Arka Yüz:** Apollon ayakta, başı sola dönük, khlamys giyimli, sol elinde tuttuğu kitharayı sağ eliyle çalarken . ΑΠΟΛΛΩΝΙΑΤΩΝ ΑΠΟ Ρ(Υ)

Tarih	MS 98-117
Yayımlandığı Yer	von Fritze 221-222; RPC III, 1595.
Karşılaştırma Örnekleri	https://www.corpus-nummorum.eu/types/13050 (Erişim Tarihi 06.02.2024)

Katalog No	19
Korunduğu Yer	-
Envanter No	-
Buluntu Yeri	-
Ölçüsü	Ortalama Çap: 34 mm, Ortalama Ağırlık: 20 gr.
Yapım Maddesi	Bronz
Kentin Adı	Apollonia ad Rhyndacum
Korunma Durumu	Yer yer korozyonlu ancak tanımlanabilir durumda

	
Ön Yüz: Sağa dönük Traianus başı, defne çelenkli. AY NEP TPAIANOC KAICAP CEBA[…]	**Arka Yüz:** Apollon çıplak, ayakta, sağa dönük, sol eliyle sütuna yaslanmış ve sağ elinde tuttuğu oku uzatırken. ΑΠΟΛΛΩΝΙΑΤΩΝ ΑΠΟ ΡΥΝΔΑΚΟΥ

Tarih	MS 98-117
Yayımlandığı Yer	RPC III, 1596.
Karşılaştırma Örnekleri	https://rpc.ashmus.ox.ac.uk/coins/3/1596 (Erişim Tarihi 06.02.2024)

Katalog No	20
Korunduğu Yer	-
Envanter No	-
Buluntu Yeri	-
Ölçüsü	Ortalama Çap: 32,8 mm, Ortalama Ağırlık: 22,5 gr.
Yapım Maddesi	Bronz
Kentin Adı	Apollonia ad Rhyndacum
Korunma Durumu	Genel kondisyonu iyi durumda

	
Ön Yüz: Sağa dönük Antoninus Pius başı, defne çelenkli, zırhlı ve paludamentum giyimli. AV KAI TI AIΛ AΔPI ANTΩNEINOC [CE?]	**Arka Yüz:** Apollon ayakta, sağa dönük, sol koluyla sütuna yaslanmış ve sağ elinde tuttuğu oku uzatırken. ΑΠΟΛΛΩΝΙΑΤΩΝ ΠΡΟC PVNΔAKΩ

Tarih	MS 139-146
Yayımlandığı Yer	von Fritze 231; RPC IV, 420. SNG France 95.
Karşılaştırma Örnekleri	https://www.corpus-nummorum.eu/types/13013 (Erişim Tarihi: 06.02.2024)

Katalog No	21
Korunduğu Yer	-
Envanter No	-
Buluntu Yeri	-
Ölçüsü	Ortalama Çap: 37 mm, Ortalama Ağırlık: 32,26 gr.
Yapım Maddesi	Bronz
Kentin Adı	Apollonia ad Rhyndacum
Korunma Durumu	İyi durumda

	
Ön Yüz: Sağa dönük Antoninus Pius başı, defne çelenkli. AV KAI TI AI AΔPI ANTΩNEINOC	**Arka Yüz:** Akroterinde krater (?) bulunan tetrastyle planlı tapınak içerisinde Apollon çıplak, ayakta, sağa dönük, sol eliyle sütuna yaslanmış ve sağ elinde tuttuğu oku uzatırken. ΑΠΟΛΛΩΝΙΑΤΩΝ ΠΡΟC PVNΔAKΩ

Tarih	MS 138-161
Yayımlandığı Yer	von Fritze 237; RPC IV, 425.
Karşılaştırma Örnekleri	https://www.corpus-nummorum.eu/coins/17459 (Erişim Tarihi: 06.02.2024)

Katalog No	22
Korunduğu Yer	-
Envanter No	-
Buluntu Yeri	-
Ölçüsü	Ortalama Çap: 16,2 mm, Ortalama Ağırlık: 2,05 gr.
Yapım Maddesi	Bronz
Kentin Adı	Apollonia ad Rhyndacum
Korunma Durumu	Alçıdan yapılmış örnek

	
Ön Yüz: Sağa dönük Apollon başı, defne çelenkli ve drapeli, sağında bir defne dalı.	**Arka Yüz:** Kanatlı kerykeion. ΑΠΟΛΛΩΝΙΑΤΩΝ

Tarih	MS 139-146
Yayımlandığı Yer	von Fritze 209; RPC IV, 1320; SNG vA 7200.
Karşılaştırma Örnekleri	https://www.corpus-nummorum.eu/types/17535 (Erişim Tarihi:13.02.2024)

Katalog No	23
Korunduğu Yer	-
Envanter No	-
Buluntu Yeri	-
Ölçüsü	Çap: 33 mm, Ağırlık: 25,88 gr.
Yapım Maddesi	Bronz
Kentin Adı	Apollonia ad Rhyndacum
Korunma Durumu	İyi durumda

	
Ön Yüz: Sağa dönük Lucius Verus başı, zırhlı ve paludamentum giyimli. AV KAI Λ AVPHΛIOC OVHPOC	**Arka Yüz:** Apollon çıplak, ayakta, sağa dönük, sol eliyle sütuna yaslanmış ve sağ elinde tuttuğu oku uzatırken. ΑΠΟΛΛΩΝΙΑΤΩΝ ΠΡΟC PVNΔAKΩ

Tarih	MS 161-162
Yayımlandığı Yer	von Fritze 264; RPC IV, 446; BMC Mysia 23.
Karşılaştırma Örnekleri	https://rpc.ashmus.ox.ac.uk/coins/4/446 (Erişim Tarihi: 06.02.2024)

Katalog No	24
Korunduğu Yer	-
Envanter No	-
Buluntu Yeri	-
Ölçüsü	Ortalama Çap: 33 mm, Ortalama Ağırlık: 21,15 gr.
Yapım Maddesi	Bronz
Kentin Adı	Apollonia ad Rhyndacum
Korunma Durumu	İyi durumda

	
Ön Yüz: Sağa dönük Marcus Aurelius başı, drapeli ve zırhlı. AV K M AV ANTΩNЄINO	**Arka Yüz:** Apollon çıplak, ayakta, sağa dönük, sol eliyle sütuna yaslanmış ve sağ elinde tuttuğu oku uzatırken. ΑΠΟΛΛΩΝΙΑΤΩΝ ΠΡΟC PVNΔAK

Tarih	MS 169-175
Yayımlandığı Yer	von Fritze 242; RPC IV, 11305; SNG France 101.
Karşılaştırma Örnekleri	https://www.corpus-nummorum.eu/types/17544 (Erişim Tarihi: 06.02.2024)

Katalog No	25
Korunduğu Yer	-
Envanter No	-
Buluntu Yeri	-
Ölçüsü	Çap: 34 mm, Ağırlık: 23,20 gr.
Yapım Maddesi	Bronz
Kentin Adı	Apollonia ad Rhyndacum
Korunma Durumu	İyi durumda

	
Ön Yüz: Sağa dönük Marcus Aurelius başı, drapeli ve zırhlı. AV K M AVPH ANTΩNЄINOC	**Arka Yüz:** Apollon çıplak, ayakta, sağa dönük, sol eliyle sütuna yaslanmış ve sağ elinde tuttuğu oku uzatırken. ΑΠΟΛΛΩΝΙΑΤΩΝ ΠΡΟC PVNΔAKΩ

Tarih	MS 169-175
Yayımlandığı Yer	von Fritze 239; RPC IV, 427; SNG France 101.
Karşılaştırma Örnekleri	https://rpc.ashmus.ox.ac.uk/coins/4/427 (Erişim Tarihi: 06.02.2024)

Katalog No	26
Korunduğu Yer	-
Envanter No	-
Buluntu Yeri	-
Ölçüsü	Çap: 37 mm, Ağırlık: 38,45 gr.
Yapım Maddesi	Bronz
Kentin Adı	Apollonia ad Rhyndacum
Korunma Durumu	İyi durumda

	
Ön Yüz: Sağa dönük Marcus Aurelius başı, defne çelenkli, zırhlı ve paludamentum giyimli. AV KAI M AVPH ANTΩNЄINOC	**Arka Yüz:** Tetrastyle planlı bir tapınak içerisinde Apollon çıplak, ayakta, sağa dönük, sol eliyle sütuna yaslanmış, sağ elinde tuttuğu oku uzatırken. ΑΠΟΛΛΩΝΙΑΤΩΝ Π ΡVΝΔΑ

Tarih	MS 169-175
Yayımlandığı Yer	von Fritze 252-253; RPC IV, 437; SNG France 98.
Karşılaştırma Örnekleri	https://www.corpus-nummorum.eu/types/13164 (Erişim Tarihi: 06.02.2024)

Katalog No	27
Korunduğu Yer	-
Envanter No	-
Buluntu Yeri	-
Ölçüsü	Çap: 38 mm, Ağırlık: 31,39 gr.
Yapım Maddesi	Bronz
Kentin Adı	Apollonia ad Rhyndacum
Korunma Durumu	İyi durumda

	
Ön Yüz: Sağa dönük Marcus Aurelius başı, defne çelenkli, zırhlı ve paludamentum giyimli. AV KAI M AVPH ANTΩNЄINOC	**Arka Yüz:** Tetrastyle planlı bir tapınak içerisinde Apollon çıplak, ayakta, sağa dönük, sol eliyle sütuna yaslanmış, sağ elinde tuttuğu oku uzatırken. ΑΠΟΛΛΩΝΙΑΤΩΝ ΠΡΟC PVNΔAKΩ

Tarih	MS 169-175
Yayımlandığı Yer	von Fritze 252; RPC IV.2, 437.
Karşılaştırma Örnekleri	https://www.corpus-nummorum.eu/types/12956 (Erişim Tarihi: 06.02.2024)

Katalog No	28
Korunduğu Yer	-
Envanter No	-
Buluntu Yeri	-
Ölçüsü	Çap: 38 mm, Ağırlık: 30,09 gr.
Yapım Maddesi	Bronz
Kentin Adı	Apollonia ad Rhyndacum
Korunma Durumu	İyi durumda

	
Ön Yüz: Sağa dönük Marcus Aurelius başı, defne çelenkli, zırhlı ve paludamentum giyimli. AV KAI M AVPH ANTΩNЄINOC	**Arka Yüz:** Solda Apollon ayakta, çıplak, sağ eliyle omzundaki sadaktan ok çekerken, sol elinde khlamys ve yay tutarken, sağda Artemis ayakta, sola dönük, sol elinde yay tutarken ve sağ eliyle ise Apollon'u taçlandırırken, Apollon'un solunda üzerinde yılan dolanmış bir üçayak. ΑΠΟΛΛΩΝΙΑΤΩΝ ΠΡΟC PVNΔAKΩ

Tarih	MS 169-175
Yayımlandığı Yer	von Fritze 238; RPC IV, 426; SNG France 99.
Karşılaştırma Örnekleri	https://www.corpus-nummorum.eu/types/13092 (Erişim Tarihi: 06.02.2024)

Katalog No	29
Korunduğu Yer	-
Envanter No	-
Buluntu Yeri	-
Ölçüsü	Ortalama Çap: 29 mm, Ortalama Ağırlık: 16,64 gr.
Yapım Maddesi	Bronz
Kentin Adı	Apollonia ad Rhyndacum
Korunma Durumu	İyi durumda

	
Ön Yüz: Sağa dönük II. Faustina başı, drapeli. ΦAVCTЄINA CЄBACTH	**Arka Yüz:** Apollon, çıplak, sağ bacağını solun üzerine atmış, sağ dirseği sütuna dayamış ve elinde yay tutarken, önünde defne ağacına sarılmış olan ve kafasından okla vurulmuş bir yılan. ΑΠΟΛΛΩΝΙΑΤΩΝ

Tarih	MS 169-175
Yayımlandığı Yer	von Fritze 255-256; RPC IV, 439; BMC Mysia 21; SNG France 105.
Karşılaştırma Örnekleri	https://www.corpus-nummorum.eu/types/13038 (Erişim Tarihi: 06.02.2024)

Katalog No	30
Korunduğu Yer	-
Envanter No	-
Buluntu Yeri	-
Ölçüsü	Ortalama Çap: 29 mm, Ortalama Ağırlık: 13,38 gr.
Yapım Maddesi	Bronz
Kentin Adı	Apollonia ad Rhyndacum
Korunma Durumu	İyi durumda

	
Ön Yüz: Sağa dönük II. Faustina başı, drapeli. ΦAVCTЄINA CЄBACTH	**Arka Yüz:** Genç erkek (Apollon ?), ayakta, çıplak, sola dönük, sağ elinde mızrağını tutarken ve sol omzunda khlamys ile, önünde üzerine yılan dolanmış olan bir ağaç. ΑΠΟΛΛΩΝΙΑΤΩΝ

Tarih	MS 169-175
Yayımlandığı Yer	von Fritze 258; RPC IV, 441.
Karşılaştırma Örnekleri	https://www.corpus-nummorum.eu/types/13037 (Erişim Tarihi: 06.02.2024)

Katalog No	31
Korunduğu Yer	-
Envanter No	-
Buluntu Yeri	-
Ölçüsü	Ortalama Çap: 29 mm, Ortalama Ağırlık: 11,64 gr.
Yapım Maddesi	Bronz
Kentin Adı	Apollonia ad Rhyndacum
Korunma Durumu	İyi durumda

	
Ön Yüz: Sağa dönük Commodus başı, defne çelenkli, zırhlı ve paludamentum giyimli. AY KAI M AYPHΛ KOMMOΔOC	**Arka Yüz:** Apollon çıplak, sola dönük, hafif öne eğilmiş, sağ ayağı bir altar ya da cippus üzerinde, sağ elinde bir defne dalı tutarken ve dirseği sağ dizinin üzerindeyken. ΑΠΟΛΛΩΝΙΑΤΩΝ

Tarih	MS 180-182
Yayımlandığı Yer	von Fritze 265-266; RPC IV.2 449.
Karşılaştırma Örnekleri	https://www.corpus-nummorum.eu/types/21664 (Erişim Tarihi: 06.02.2024)

Katalog No	32
Korunduğu Yer	-
Envanter No	-
Buluntu Yeri	-
Ölçüsü	Ortalama Çap: 28 mm, Ortalama Ağırlık: 10,42 gr.
Yapım Maddesi	Bronz
Kentin Adı	Apollonia ad Rhyndacum
Korunma Durumu	İyi durumda

	
Ön Yüz: Sağa dönük Commodus başı, defne çelenkli, zırhlı ve paludamentum giyimli. AY KAI M AYPHΛ KOMMOΔOC	**Arka Yüz:** Apollon çıplak, sola dönük, hafif öne eğilmiş, sağ ayağı bir altar ya da cippus üzerinde, sağ elinde bir defne dalı tutarken ve dirseği sağ dizinin üzerindeyken, sol tarafta yerde bir kuzgun ile birlikte. ΑΠΟΛΛΩΝΙΑΤΩΝ

Tarih	MS 180-182
Yayımlandığı Yer	von Fritze 267; RPC IV.2, 449; BMC Mysia 24.
Karşılaştırma Örnekleri	https://www.corpus-nummorum.eu/types/13033 (Erişim Tarihi: 06.02.2024)

Katalog No	33
Korunduğu Yer	-
Envanter No	-
Buluntu Yeri	-
Ölçüsü	Çap: 26,5 mm, Ağırlık: 6,91 gr.
Yapım Maddesi	Bronz
Kentin Adı	Apollonia ad Rhyndacum
Korunma Durumu	Ön yüzünde lejant tahrip olmuş

	
Ön Yüz: Sağa dönük Commodus başı, defne çelenkli, zırhlı ve paludamentum giyimli. AY KAI M AYPHΛ KOMMOΔOC	**Arka Yüz:** Apollon sola doğru ilerliyor şekilde, sol eliyle yay tutarken ve sağ eliyle ise diz çökmüş Daphne'nin iki koluyla sarıldığı defne ağacının dalını tutarken. ΑΠΟΛΛΩΝΙΑΤΩΝ

Tarih	MS 180-182
Yayımlandığı Yer	von Fritze 268; RPC IV, 450; SNG vA 7202.
Karşılaştırma Örnekleri	https://rpc.ashmus.ox.ac.uk/coins/4/450 (Erişim Tarihi: 13.03.2024)

Katalog No	34
Korunduğu Yer	-
Envanter No	-
Buluntu Yeri	-
Ölçüsü	Ortalama Çap: 24 mm, Ortalama Ağırlık: 6,52 gr.
Yapım Maddesi	Bronz
Kentin Adı	Apollonia ad Rhyndacum
Korunma Durumu	İyi durumda

	
Ön Yüz: Sağa dönük Commodus başı, defne çelenkli, zırhlı ve paludamentum giyimli. AV KAI M AVPHΛ KOMMOΔOC	**Arka Yüz:** Ayakta, sağa dönük ve kucağında yavru domuz taşıyan bir erkek figürü. ΑΠΟΛΛΩΝΙΑΤΩΝ ΠΡΟC PVNΔA

Tarih	MS 180-182
Yayımlandığı Yer	von Fritze 272; RPC IV.2, 454.
Karşılaştırma Örnekleri	https://www.corpus-nummorum.eu/types/13031 (Erişim Tarihi: 14.02.2024)

Katalog No	35
Korunduğu Yer	-
Envanter No	-
Buluntu Yeri	-
Ölçüsü	Ortalama Çap: 33,5 mm, Ortalama Ağırlık: 21,45 gr.
Yapım Maddesi	Bronz
Kentin Adı	Apollonia ad Rhyndacum
Korunma Durumu	İyi durumda

	
Ön Yüz: Sağa dönük Septimius Severus başı, defne çelenkli, zırhlı ve paludamentum giyimli. AV K AIΛ CЄΠTI CЄOVHPOC ΠЄPTIN	**Arka Yüz:** Apollon çıplak, ayakta, sağa dönük, sol eliyle sütuna yaslanmış ve sağ elinde tuttuğu oku uzatırken. ΑΠΟΛΛΩΝΙΑΤΩΝ ΠΡΟC PVNΔA(K)

Tarih	MS 193-211
Yayımlandığı Yer	von Fritze 274-275.
Karşılaştırma Örnekleri	https://www.corpus-nummorum.eu/types/12936 (Erişim Tarihi: 07.02.2024)

Katalog No	36
Korunduğu Yer	-
Envanter No	-
Buluntu Yeri	-
Ölçüsü	Ortalama Çap: 37 mm, Ortalama Ağırlık: 28,06 gr.
Yapım Maddesi	Bronz
Kentin Adı	Apollonia ad Rhyndacum
Korunma Durumu	Yer yer hafif korozyon mevcut

	
Ön Yüz: Sağa dönük Caracalla başı, defne çelenkli. ΑΝΤΩΝΙΝΟC ΑVΓΟVCTOC	**Arka Yüz:** Akroterinde fiyonklu çelenk bulunan tetrastyle planlı bir tapınak içerisinde Apollon çıplak, ayakta, sağa dönük, sol eliyle sütuna yaslanmış, sağ elinde tuttuğu oku uzatırken. ΑΠΟΛΛΩΝΙΑΤΩΝ ΠΡΟC ΡVΝΔΑΚΩ

Tarih	MS 197-217
Yayımlandığı Yer	von Fritze 285; SNG France 113.
Karşılaştırma Örnekleri	https://www.corpus-nummorum.eu/types/13076 (Erişim Tarihi: 07.02.2024)

Katalog No	37
Korunduğu Yer	-
Envanter No	-
Buluntu Yeri	-
Ölçüsü	Çap: 35 mm, Ağırlık: 24,66 gr.
Yapım Maddesi	Bronz
Kentin Adı	Apollonia ad Rhyndacum
Korunma Durumu	Üst kısımdaki ufak kırık dışında iyi durumda

	
Ön Yüz: Sağa dönük Caracalla başı, defne çelenkli, zırhlı ve paludamentum giyimli. AV KAI M AVPH(Λ) ANTΩNЄINOC	**Arka Yüz:** Tetrastyle planlı bir tapınak içerisinde Apollon çıplak, ayakta, sağa dönük, sol eliyle sütuna yaslanmış ve sağ elinde tuttuğu oku uzatırken. ΑΠΟΛΛΩΝΙΑΤΩΝ Π ΡVΝΔΑ

Tarih	MS 218-222
Yayımlandığı Yer	von Fritze 282-284; SNG France 116.
Karşılaştırma Örnekleri	https://www.corpus-nummorum.eu/coins/21754 (Erişim Tarihi: 07.02.2024)

Katalog No	38
Korunduğu Yer	-
Envanter No	-
Buluntu Yeri	-
Ölçüsü	Çap: 37 mm, Ağırlık: 31,59 gr.
Yapım Maddesi	Bronz
Kentin Adı	Apollonia ad Rhyndacum
Korunma Durumu	İyi durumda

	
Ön Yüz: Sağa dönük Geta başı, defne çelenkli. AVT K Π CEΠ ΓETAC AVΓOVC	**Arka Yüz:** Solda Apollon ayakta, çıplak, sağ eliyle omzundaki sadaktan ok çekerken, sol elinde khlamys ve yay tutarken, sağda Artemis ayakta, sola dönük, sol elinde yay tutarken ve sağ eliyle ise Apollon'u taçlandırırken, Apollon'un solunda üzerinde yılan dolanmış bir üçayak. ΑΠΟΛΛΩΝΙΑΤΩΝ ΠΡΟC PVNΔAKΩ

Tarih	MS 209-211
Yayımlandığı Yer	von Fritze 286; SNG France 114.
Karşılaştırma Örnekleri	https://www.corpus-nummorum.eu/types/13084 (Erişim Tarihi: 07.02.2024)

Katalog No	39
Korunduğu Yer	-
Envanter No	-
Buluntu Yeri	-
Ölçüsü	Çap: 38 mm, Ağırlık: 33,04 gr.
Yapım Maddesi	Bronz
Kentin Adı	Apollonia ad Rhyndacum
Korunma Durumu	Yer yer hafif korozyonlar mevcut

	
Ön Yüz: Sağa dönük Geta başı, defne çelenkli. AVT K CEΠTI ΓETAC AVΓOVC	**Arka Yüz:** Akroterinde yarım daire sıralar bulunan tetrastyle planlı bir tapınak içerisinde Apollon çıplak, ayakta, sağa dönük, sol eliyle sütuna yaslanmış ve sağ elinde tuttuğu oku uzatırken. ΑΠΟΛΛΩΝΙΑΤΩΝ ΠΡΟC PVNΔAKΩ

Tarih	MS 209-211
Yayımlandığı Yer	von Fritze 288; SNG France 115.
Karşılaştırma Örnekleri	https://www.corpus-nummorum.eu/types/13056 (Erişim Tarihi: 07.02.2024)

Katalog No	40
Korunduğu Yer	Bursa Arkeoloji Müzesi
Envanter No	1080/10
Buluntu Yeri	-
Ölçüsü	Çap: 28 mm, Ağırlık: 8,93 gr.
Yapım Maddesi	Bronz
Kentin Adı	Apollonia ad Rhyndacum
Korunma Durumu	Ön yüzünde korozyondan dolayı herhangi bir lejant okunamıyor. Arka yüzünde ise kısmen okunabilir durumda. Tasvirler belirgin.

	
Ön Yüz: Sağa dönük Macrinus başı, defne çelenkli. AVT K M OΠЄΛ CЄOVH MAKPЄINOC AVГ	**Arka Yüz:** Apollon çıplak, ayakta, bacak bacak üstüne atmış şekilde, yanındaki sütuna sağ koluyla yaslanmış şekilde ve diğer eliyle yay tutarken, Apollon'un solunda defne ağacına sarılmış ve başından okla vurulmuş bir yılan. ΑΠΟΛΛΩΝΙΑΤΩΝ

Tarih	MS 217-218
Yayımlandığı Yer	von Fritze 289; SNG France 117.
Karşılaştırma Örnekleri	https://www.corpus-nummorum.eu/types/13085 (Erişim Tarihi: 07.02.2024)

Katalog No	41
Korunduğu Yer	-
Envanter No	-
Buluntu Yeri	-
Ölçüsü	Çap: - mm, Ağırlık: 17,33 gr.
Yapım Maddesi	Bronz
Kentin Adı	Apollonia ad Rhyndacum
Korunma Durumu	İyi durumda

	
Ön Yüz: Sağa dönük Diadumenianus başı, zırhlı ve paludamentum giyimli. Μ ΟΠЄΛ ΑΝΤΩ ΔΙΑΔΟΥΜЄΝΙΑΝΟϹ Κ	**Arka Yüz:** Apollon ayakta, sağa dönük, sol koluyla sütuna yaslanmış ve sağ elinde tuttuğu oku uzatırken. ΑΠΟΛΛΩΝΙΑΤΩΝ ΠΡΟϹ ΡΥ

Tarih	MS 217-218
Yayımlandığı Yer	von Fritze 291; SNG France 118.
Karşılaştırma Örnekleri	https://www.corpus-nummorum.eu/types/13055 (Erişim Tarihi: 07.02.2024)

Katalog No	42
Korunduğu Yer	-
Envanter No	-
Buluntu Yeri	-
Ölçüsü	Çap: 32 mm, Ağırlık: 15,69 gr.
Yapım Maddesi	Bronz
Kentin Adı	Apollonia ad Rhyndacum
Korunma Durumu	Hafif korozyon mevcut

	
Ön Yüz: Sağa dönük Elagabalus başı, defne çelenkli. M AVP ANTΩNINOC AVΓOVCTO	**Arka Yüz:** Apollon çıplak, ayakta, sağa dönük, sol eliyle sütuna yaslanmış ve sağ elinde tuttuğu oku uzatırken. ΑΠΟΛΛΩΝΙΑΤΩΝ ΠΡΟC ΡVΝΔ

Tarih	MS 218-222
Yayımlandığı Yer	von Fritze 292; RPC VI, 4161; BMC Mysia 28.
Karşılaştırma Örnekleri	https://rpc.ashmus.ox.ac.uk/coins/6/4161 (Erişim Tarihi: 07.02.2024)

Katalog No	43
Korunduğu Yer	-
Envanter No	-
Buluntu Yeri	-
Ölçüsü	Çap: 26 mm, Ağırlık: 7,07 gr.
Yapım Maddesi	Bronz
Kentin Adı	Apollonia ad Rhyndacum
Korunma Durumu	Arka yüzündeki lejant korozyondan dolayı kısmen tahrip olmuş

	
Ön Yüz: Sağa dönük Elagabalus başı, defne çelenkli. ΑΝΤΩΝΙΝΟC ΑΥΓ	**Arka Yüz:** Apollon ayakta, çıplak, başı sola dönük, sol koluyla sütuna yaslanırken ve uzattığı sağ elinde bir mızrap (?) tutarken. ΑΠΟΛΛΩΝΙΑΤΩΝ ΠΡΟC ΤΩ ΡΥΝΔΑΚΩ

Tarih	MS 218-222
Yayımlandığı Yer	RPC VI, 10772.
Karşılaştırma Örnekleri	https://rpc.ashmus.ox.ac.uk/coins/6/10777 (Erişim Tarihi: 08.02.2024)

Katalog No	44
Korunduğu Yer	-
Envanter No	-
Buluntu Yeri	-
Ölçüsü	Çap: 40 mm, Ağırlık: 39,81 gr.
Yapım Maddesi	Bronz
Kentin Adı	Apollonia ad Rhyndacum
Korunma Durumu	İyi durumda

	
Ön Yüz: Sağa dönük Alexander Severus başı, defne çelenkli, drapeli ve zırhlı. M AVP ⊏EVH AΛEΞANΔPO⊏ AVГ	**Arka Yüz:** Solda Apollon ayakta, çıplak, sağ eliyle omzundaki sadaktan ok çekerken, sol elinde khlamys ve yay tutarken, sağda Artemis ayakta, sola dönük, sol elinde yay tutarken ve sağ eliyle ise Apollon'u taçlandırırken, Apollon'un solunda üzerinde yılan dolanmış bir üçayak. ΑΠΟΛΛΩΝΙΑΤΩΝ ΠΡΟ⊏ ΤΩ ΡVΝΔΑΚΩ

Tarih	MS 222-235
Yayımlandığı Yer	von Fritze 296; RPC VI, 4164.
Karşılaştırma Örnekleri	https://rpc.ashmus.ox.ac.uk/coins/6/4164 (Erişim Tarihi: 08.02.2024)

Katalog No	45
Korunduğu Yer	-
Envanter No	-
Buluntu Yeri	-
Ölçüsü	Çap: 28 mm, Ağırlık: 10,10 gr.
Yapım Maddesi	Bronz
Kentin Adı	Apollonia ad Rhyndacum
Korunma Durumu	Genel kondisyonu iyi ancak ön yüzdeki lejantta tahribat mevcut

	
Ön Yüz: Sağa dönük Alexander Severus başı, defne çelenkli, zırhlı ve paludamentum giyimli. M AVP […] ΑΛΕΞΑΝΔΡΟƧ AV	**Arka Yüz:** Ayakta, sağa dönük ve kucağında yavru domuz taşıyan bir erkek figürü. ΑΠΟΛΛΩΝΙΑΤΩΝ Π Ρ

Tarih	MS 222-235
Yayımlandığı Yer	von Fritze 298; RPC VI, 4166.
Karşılaştırma Örnekleri	https://rpc.ashmus.ox.ac.uk/coins/6/4166 (Erişim Tarihi: 14.02.2024)

Katalog No	46
Korunduğu Yer	-
Envanter No	-
Buluntu Yeri	-
Ölçüsü	Çap: 37 mm, Ağırlık: 25,03 gr.
Yapım Maddesi	Bronz
Kentin Adı	Apollonia ad Rhyndacum
Korunma Durumu	Arka yüzde tasvir anlaşılabiliyor ancak lejant çoğunlukla tahrip olmuş durumda

	
Ön Yüz: Sağa dönük Maximinus başı, defne çelenkli ve zırhlı. Γ ΙΟΥ ΟΥΗΡ ΜΑΞΙΜΙΝΟC	**Arka Yüz:** Solda Apollon ayakta, çıplak, sağ eliyle omzundaki sadaktan ok çekerken, sol elinde khlamys ve yay tutarken, sağda Artemis ayakta, sola dönük, sol elinde yay tutarken ve sağ eliyle ise Apollon'u taçlandırırken, Apollon'un solunda üzerinde yılan dolanmış bir üçayak. … ΡΥΝΔΑΚΩ

Tarih	MS 235-238
Yayımlandığı Yer	RPC VI, 4167.
Karşılaştırma Örnekleri	https://rpc.ashmus.ox.ac.uk/coins/6/4167 (Erişim Tarihi: 08.02.2024)

Katalog No	47
Korunduğu Yer	-
Envanter No	-
Buluntu Yeri	-
Ölçüsü	Çap: 36 mm, Ağırlık: 24,97 gr.
Yapım Maddesi	Bronz
Kentin Adı	Apollonia ad Rhyndacum
Korunma Durumu	Korozyondan dolayı lejant kısımları kısmen tahrip olmuş durumda

	
Ön Yüz: Sağa dönük Maximinus başı, defne çelenkli ve zırhlı. Γ ΙΟΥ ΟΥΗΡ ΜΑΞΙΜΙΝΟC	**Arka Yüz:** Arka yüzünde akroterinde çelenk bulunan tetrastyle planlı bir tapınak içerisinde Apollon çıplak, ayakta, sağa dönük, sol eliyle sütuna yaslanmış ve sağ elinde tuttuğu oku uzatırken. ΑΠΟΛΛΩΝΙΑΤΩΝ [ΠΡΟC ΤΩ ΡΥΝΔΑ]

Tarih	MS 235-238
Yayımlandığı Yer	RPC VI, 4168; Lindgren 210.
Karşılaştırma Örnekleri	https://rpc.ashmus.ox.ac.uk/coins/6/4168 (Erişim Tarihi: 08.02.2024)

Katalog No	48
Korunduğu Yer	-
Envanter No	-
Buluntu Yeri	-
Ölçüsü	Çap: 35,1 mm, Ağırlık: 33,95 gr.
Yapım Maddesi	Bronz
Kentin Adı	Apollonia ad Rhyndacum
Korunma Durumu	İyi durumda

	
Ön Yüz: Sağa dönük III. Gordianus başı, defne çelenkli, zırhlı ve paludamentum giyimli. AV K M ANT ΓΟΡΔΙΑΝΟC	**Arka Yüz:** Arka yüzünde akroterinde çelenk bulunan tetrastyle planlı bir tapınak içerisinde Apollon çıplak, ayakta, sağa dönük, sol eliyle sütuna yaslanmış ve sağ elinde tuttuğu oku uzatırken. ΑΠΟΛΛΩΝΙΑΤΩΝ Π ΡΥΝΔΑ

Tarih	MS 238-244
Yayımlandığı Yer	von Fritze 306; RPC VII.1, 66; BMC Mysia 29.
Karşılaştırma Örnekleri	https://rpc.ashmus.ox.ac.uk/coins/7.1/66 (Erişim Tarihi: 08.02.2024)

Katalog No	49
Korunduğu Yer	-
Envanter No	-
Buluntu Yeri	-
Ölçüsü	Çap: 34 mm, Ağırlık: 24,50 gr.
Yapım Maddesi	Bronz
Kentin Adı	Apollonia ad Rhyndacum
Korunma Durumu	Kesim kısmındaki hafif korozyon dışında iyi durumda

	
Ön Yüz: Sağa dönük I. Philip başı, defne çelenkli, zırhlı, paludamentum giyimli ve omzunda asa ile. Μ ΙΟΥΛΙΟϹ ΦΙΛΙΠΠΟϹ ΑΥΓ	**Arka Yüz:** Hexastyle bir tapınağın içerisinde Apollon çıplak, ayakta, sağa dönük, sol eliyle sütuna yaslanmış ve sağ elinde tuttuğu oku uzatırken. ΑΠΟΛΛΩΝΙΑΤΩΝ ΠΡΟϹ ΡΥΝΔΑΚΩ

Tarih	MS 244-249
Yayımlandığı Yer	https://www.corpus-nummorum.eu/types/18503 (Erişim Tarihi: 08.02.2024) https://rpc.ashmus.ox.ac.uk/type/20090 (Erişim Tarihi: 08.02.2024)
Karşılaştırma Örnekleri	https://rpc.ashmus.ox.ac.uk/type/20090 (Erişim Tarihi: 08.02.2024)

Katalog No	50
Korunduğu Yer	Bursa Arkeoloji Müzesi
Envanter No	1080/1
Buluntu Yeri	-
Ölçüsü	Çap: 26 mm, Ağırlık: 8,72 gr.
Yapım Maddesi	Bronz
Kentin Adı	Apollonia ad Rhyndacum
Korunma Durumu	Kısmi korozyon mevcut

Karşılaştırma:

Ön Yüz: Sağa dönük Otacilia Severa başı, diademli ve drapeli. MAPKIA OTAK CEYOYHPA AY	**Arka Yüz:** Apollon sola doğru ilerliyor şekilde, sol eliyle yay tutarken ve sağ eliyle ise diz çökmüş Daphne'nin iki koluyla sarıldığı defne ağacının dalını tutarken. ΑΠΟΛΛΩΝΙΑΤΩΝ

Tarih	MS 244-249
Yayımlandığı Yer	von Fritze 307.
Karşılaştırma Örnekleri	https://rpc.ashmus.ox.ac.uk/type/20092 (Erişim Tarihi: 08.02.2024)

Katalog No	51
Korunduğu Yer	Bursa Arkeoloji Müzesi
Envanter No	AR23 – N20
Buluntu Yeri	2023 – Tiyatro / Orkestra Açması
Ölçüsü	Çap: 28 mm, Ağırlık: 13,45 gr.
Yapım Maddesi	Bronz
Kentin Adı	Apollonia ad Rhyndacum
Korunma Durumu	Korozyondan dolayı yer yer tahrip olmuş alanlar mevcut

Karşılaştırma:

Ön Yüz: Sağa dönük Gallienus başı, defne çelenkli, drapeli ve zırhlı. ΠΟΥ ΛΙΚ ΓΑΛΛΗΝΟΝ CE(B) K	**Arka Yüz:** Tetrastyle planlı bir tapınak içerisinde Apollon çıplak, ayakta, sağa dönük, sol eliyle sütuna yaslanmış ve sağ elinde tuttuğu oku uzatırken. ΑΠΟΛΛΩΝΙΑΤΩΝ ΠΡΟC ΡΥΝΔΑΚ(Ω)

Tarih	MS 253-268
Yayımlandığı Yer	von Fritze 313-315.
Karşılaştırma Örnekleri	https://rpc.ashmus.ox.ac.uk/type/61855 (Erişim Tarihi: 08.02.2024)

Katalog No	52
Korunduğu Yer	-
Envanter No	-
Buluntu Yeri	-
Ölçüsü	Çap: 25 mm, Ağırlık: 9,87 gr.
Yapım Maddesi	Bronz
Kentin Adı	Apollonia ad Rhyndacum
Korunma Durumu	Korozyondan dolayı tahrip olmuş alanlar mevcut

	
Ön Yüz: Sağa dönük Gallienus başı, şua taçlı, drapeli ve zırhlı. ΠΟΥ ΛΙΚΙ ΓΑΛΛΗΝΟ […]	**Arka Yüz:** Apollon çıplak, sağa dönük, ayakta, sol koluyla bir sütuna yaslanmış ve sağ elinde bir ok tutarken. ΑΠΟΛΛΩΝΙΑΤΩΝ Π (sağdan sola doğru)

Tarih	MS 253-268
Yayımlandığı Yer	von Fritze 311.
Karşılaştırma Örnekleri	https://rpc.ashmus.ox.ac.uk/type/61850 (Erişim Tarihi: 08.02.2024)

Katalog No	53
Korunduğu Yer	-
Envanter No	-
Buluntu Yeri	-
Ölçüsü	Ortalama Çap: 24,5 mm, Ortalama Ağırlık: 7,89 gr.
Yapım Maddesi	Bronz
Kentin Adı	Apollonia ad Rhyndacum
Korunma Durumu	Arka yüzünde korozyondan dolayı tahrip olmuş alanlar mevcut

	
Ön Yüz: Sağa dönük Salonina başı, diademli ve drapeli. KOPN CAΛΩNINA C€	**Arka Yüz:** Apollon sola doğru ilerliyor şekilde, sol eliyle yay tutarken ve sağ eliyle ise diz çökmüş Daphne'nin iki koluyla sarıldığı defne ağacının dalını tutarken. ΑΠΟΛΛΩΝΙΑΤΩΝ

Tarih	MS 253-268
Yayımlandığı Yer	von Fritze 316; SNG France 124.
Karşılaştırma Örnekleri	https://www.corpus-nummorum.eu/types/12971 (Erişim Tarihi: 08.02.2024)

Katalog No	54
Korunduğu Yer	-
Envanter No	-
Buluntu Yeri	-
Ölçüsü	Çap: 16 mm, Ağırlık: 2,49 gr.
Yapım Maddesi	Bronz
Kentin Adı	Apollonia ad Rhyndacum
Korunma Durumu	İyi durumda

	
Ön Yüz: Sağa dönük Hadrianus başı, defne çelenkli, zırhlı ve paludamentum giyimli AYT KAI TPAIANOC AΔPIANOC	**Arka Yüz:** Pençelerinin arasında boğa başı bulunan kanatları açık kartal. ΑΠΟΛΛΩΝΙΑΤΩΝ ΡΥΝΔΑΚΟ

Tarih	MS 117-138
Yayımlandığı Yer	RPC III, 1601A.
Karşılaştırma Örnekleri	https://rpc.ashmus.ox.ac.uk/coins/3/1601A (Erişim Tarihi: 13.02.2024)

Katalog No	55
Korunduğu Yer	-
Envanter No	-
Buluntu Yeri	-
Ölçüsü	Çap: 29 mm, Ağırlık: 12,69 gr.
Yapım Maddesi	Bronz
Kentin Adı	Apollonia ad Rhyndacum
Korunma Durumu	İyi durumda

	
Ön Yüz: Sağa dönük Septimius Severus başı, defne çelenkli, zırhlı ve paludamentum giyimli. AV KAI Λ CЄΠT CЄOVHPOC ΠЄPTI	**Arka Yüz:** Demeter ayakta, saçları toplu, uçuşan ve arkadan dalgalanan mantosuyla sağa doğru ilerlerken ve her iki eliyle de yanan bir meşale tutarken. ΑΠΟΛΛΩΝΙΑΤΩΝ

Tarih	MS 193-211
Yayımlandığı Yer	von Fritze 273; SNG France 110.
Karşılaştırma Örnekleri	https://www.corpus-nummorum.eu/coins/21748 (Erişim Tarihi: 09.02.2024)

Katalog No	56
Korunduğu Yer	-
Envanter No	-
Buluntu Yeri	-
Ölçüsü	Çap: 27 mm, Ağırlık: 12,51 gr.
Yapım Maddesi	Bronz
Kentin Adı	Apollonia ad Rhyndacum
Korunma Durumu	İyi durumda

	
Ön Yüz: Sağa dönük Iulia Domna başı, drapeli. IOVΛIA ΔOMNA CЄBAC	**Arka Yüz:** Demeter ayakta, saçları toplu, uçuşan ve arkadan dalgalanan mantosuyla sola doğru ilerlerken ve her iki eliyle de yanan bir meşale tutarken. ΑΠΟΛΛΩΝΙΑΤΩΝ ΠΡΟC PVNΔ

Tarih	MS 193-211
Yayımlandığı Yer	von Fritze 277.
Karşılaştırma Örnekleri	https://www.corpus-nummorum.eu/types/19838 (Erişim Tarihi: 10.02.2024)

Katalog No	57
Korunduğu Yer	-
Envanter No	-
Buluntu Yeri	-
Ölçüsü	Çap: 27 mm, Ağırlık: 11,09 gr.
Yapım Maddesi	Bronz
Kentin Adı	Apollonia ad Rhyndacum
Korunma Durumu	İyi durumda

	
Ön Yüz: Sağa dönük Volusianus başı, defne çelenkli, zırhlı ve drapeli. AY K TPIBΩNIOC OYΛOYCIANOC	**Arka Yüz:** Demeter ayakta, saçları toplu, uçuşan ve arkadan dalgalanan mantosuyla sola doğru ilerlerken ve her iki eliyle de yanan bir meşale tutarken. ΑΠΟΛΛΩΝΙΑΤΩΝ

Tarih	MS 251-253
Yayımlandığı Yer	Plankenhorn - Stauber 2022: 25 Kat. 10.
Karşılaştırma Örnekleri	https://www.coinarchives.com/a/openlink.php?l=2262941|5484|1009|f7c951cc3891d6b3382ab93a081aa5d4 (Erişim Tarihi 26.06.2024)

Katalog No	58
Korunduğu Yer	-
Envanter No	-
Buluntu Yeri	-
Ölçüsü	Ortalama Çap: 18 mm, Ortalama Ağırlık: 4 gr.
Yapım Maddesi	Bronz
Kentin Adı	Apollonia ad Rhyndacum
Korunma Durumu	İyi durumda

	
Ön Yüz: Sağa dönük II. Faustina başı, drapeli. ΦAVCT CЄBAC	**Arka Yüz:** Kanatlı kerykeion. ΑΠΟΛΛΩΝΙ

Tarih	MS 169-175
Yayımlandığı Yer	von Fritze 263; RPC IV, 445; SNG France 109.
Karşılaştırma Örnekleri	https://rpc.ashmus.ox.ac.uk/coins/4/445 (Erişim Tarihi: 13.02.2024)

Katalog No	59
Korunduğu Yer	-
Envanter No	-
Buluntu Yeri	-
Ölçüsü	Çap: 18 mm, Ağırlık: 3,32 gr.
Yapım Maddesi	Bronz
Kentin Adı	Apollonia ad Rhyndacum
Korunma Durumu	Lejant kısımlarında korozyondan dolayı tahribatlar mevcut

	
Ön Yüz: Sağa dönük Hadrianus başı, defne çelenkli, zırhlı ve paludamentum giyimli. AYT KAI TPAIANOC AΔPIANOC	**Arka Yüz:** Dört nala koşan bir at ve ön ayaklarının arasında yunus. ΑΠΟΛΛΩΝΙΑΤΩΝ PVNΔA

Tarih	MS 117-138
Yayımlandığı Yer	von Fritze 230; RPC III, 1601.
Karşılaştırma Örnekleri	https://www.corpus-nummorum.eu/types/13043 (Erişim Tarihi: 13.02.2024)

Katalog No	60
Korunduğu Yer	-
Envanter No	-
Buluntu Yeri	-
Ölçüsü	Çap: 17,4 mm, Ağırlık: 4 gr.
Yapım Maddesi	Bronz
Kentin Adı	Apollonia ad Rhyndacum
Korunma Durumu	Ön yüz iyi durumda ancak arka yüzde lejantın kısmı tahrip olmuş

	
Ön Yüz: Sağa dönük Marcus Aurelius başı, zırhlı (?) ve paludamentum giyimli. OYHPOC KAICAP	**Arka Yüz:** Poseidon ayakta, çıplak, sola dönük, sağ elinde yunus ve sol eline sarılı şekilde ketos (?) tutarken. [ΑΠΟΛΛΩΝΙ]ΝΙΑΤΩΝ (Sağdan sola)

Tarih	MS 139-146
Yayımlandığı Yer	RPC IV.2, 25048.
Karşılaştırma Örnekleri	https://rpc.ashmus.ox.ac.uk/coins/4/25048 (Erişim Tarihi: 10.02.2024)

Katalog No	61
Korunduğu Yer	-
Envanter No	-
Buluntu Yeri	-
Ölçüsü	Çap: 29 mm, Ağırlık: 17,11 gr.
Yapım Maddesi	Bronz
Kentin Adı	Apollonia ad Rhyndacum
Korunma Durumu	Genel kondisyonu iyi durumda

	
Ön Yüz: Sağa dönük II. Faustina başı, drapeli. ΦAVCTЄINA CЄBACTH	**Arka Yüz:** Poseidon ayakta, çıplak, sola dönük, sağ elinde yunus ve sol eline sarılı şekilde ketos tutarken. ΑΠΟΛΛΩΝΙΑΤΩΝ

Tarih	MS 169-175
Yayımlandığı Yer	von Fritze 254; RPC IV, 438; SNG vA 7201.
Karşılaştırma Örnekleri	https://www.britishmuseum.org/collection/object/C_1919-0417-11 (Erişim Tarihi: 10.02.2024)

Katalog No	62
Korunduğu Yer	-
Envanter No	-
Buluntu Yeri	-
Ölçüsü	Ortalama Çap: 31 mm, Ortalama Ağırlık: 16,81 gr.
Yapım Maddesi	Bronz
Kentin Adı	Apollonia ad Rhyndacum
Korunma Durumu	İyi durumda

	
Ön Yüz: Sağa dönük Maximus başı, drapeli ve zırhlı. Γ IOV OVHP MAΞIMOC KAIC	**Arka Yüz:** Poseidon ayakta, çıplak, sola dönük, sağ elinde yunus ve sol eline sarılı şekilde ketos tutarken. ΑΠΟΛΛΩΝΙΑΤΩΝ Π ΡVΝΔΑ

Tarih	MS 235-238
Yayımlandığı Yer	von Fritze 299; RPC VI, 4171; SNG France 120.
Karşılaştırma Örnekleri	https://www.corpus-nummorum.eu/types/13129 (Erişim Tarihi: 10.02.2024)

Katalog No	63
Korunduğu Yer	-
Envanter No	-
Buluntu Yeri	-
Ölçüsü	Çap: 27 mm, Ağırlık: 12,23 gr.
Yapım Maddesi	Bronz
Kentin Adı	Apollonia ad Rhyndacum
Korunma Durumu	Bazı kısımlarında korozyonda dolayı tahrip olmalar mevcut ancak genel kondisyonu iyi durumda

	
Ön Yüz: Sağa dönük Antoninus Pius başı, defne çelenkli. AV KAI TI AI AΔPI ANTΩNEINOC	**Arka Yüz:** Asklepios ayakta, başı sola dönük, sağ elinde patera tutarken ve sol elini yılanlı asasına dayarken. ΑΠΟΛΛΩΝΙΑΤΩΝ ΠΡΟC ΡΥΝ

Tarih	MS 139-146
Yayımlandığı Yer	von Fritze 232; RPC IV, 421.
Karşılaştırma Örnekleri	https://www.corpus-nummorum.eu/types/13047 (Erişim Tarihi: 10.02.2024)

Katalog No	64
Korunduğu Yer	-
Envanter No	-
Buluntu Yeri	-
Ölçüsü	Çap: 32 mm, Ağırlık: 20,28 gr.
Yapım Maddesi	Bronz
Kentin Adı	Apollonia ad Rhyndacum
Korunma Durumu	Alçıdan yapılmış örnek

	
Ön Yüz: Sağa dönük Lucius Verus başı, zırhlı ve paludamentum giyimli. AY KAI Λ AYPHΛIOC [O]Y[HPO]C	**Arka Yüz:** Asklepios ayakta, başı sola dönük, sağ elinde patera tutarken ve sol elini yılanlı asasına dayarken. ΑΠΟΛΛΩΝΙΑΤΩΝ ΠΡΟC PVNΔAKΩ

Tarih	MS 161-162
Yayımlandığı Yer	RPC IV, 447.
Karşılaştırma Örnekleri	https://www.corpus-nummorum.eu/coins/42295 (Erişim Tarihi: 10.02.2024)

Katalog No	65
Korunduğu Yer	-
Envanter No	-
Buluntu Yeri	-
Ölçüsü	Ortalama Çap: 21,6 mm, Ortalama Ağırlık: 5,44 gr.
Yapım Maddesi	Bronz
Kentin Adı	Apollonia ad Rhyndacum
Korunma Durumu	Korozyondan dolayı lejant kısımlarında kaybolmalar mevcut

	
Ön Yüz: Sağa dönük II. Faustina başı, drapeli. ΦAV NЄA CЄBACTH	**Arka Yüz:** Asklepios ayakta, başı sola dönük, sağ elinde patera tutarken ve sol elini ise yılanlı asasına dayarken. ΑΠΟΛΛΩΝΙΑΤΩΝ

Tarih	MS 161-162
Yayımlandığı Yer	von Fritze 257; RPC IV, 440; SNG France 106.
Karşılaştırma Örnekleri	https://www.corpus-nummorum.eu/types/13136 (Erişim Tarihi: 10.02.2024)

Katalog No	66
Korunduğu Yer	-
Envanter No	-
Buluntu Yeri	-
Ölçüsü	Çap: 34 mm, Ağırlık: 21,45 gr.
Yapım Maddesi	Bronz
Kentin Adı	Apollonia ad Rhyndacum
Korunma Durumu	Genel kondisyonu iyi durumda

	
Ön Yüz: Sağa dönük Marcus Aurelius başı, drapeli ve zırhlı. AV K M AVP ANTΩNЄINOC	**Arka Yüz:** Asklepios ayakta, yarı çıplak, başı sola dönük, sağ elinde bir patera tutarken ve sol elini yılanlı asasına dayarken. ΑΠΟΛΛΩΝΙΑΤΩΝ ΠΡΟC ΡΥΝΔΑΚΩ

Tarih	MS 169-175
Yayımlandığı Yer	von Fritze 245; RPC IV 430; SNG France 100; SNG Cop 19.
Karşılaştırma Örnekleri	https://www.corpus-nummorum.eu/types/19513 (Erişim Tarihi: 10.02.2024)

Katalog No	67
Korunduğu Yer	-
Envanter No	-
Buluntu Yeri	-
Ölçüsü	Ortalama Çap: 33 mm, Ortalama Ağırlık: 14,24 gr.
Yapım Maddesi	Bronz
Kentin Adı	Apollonia ad Rhyndacum
Korunma Durumu	İyi durumda

	
Ön Yüz: Sağa dönük Maximus başı, drapeli ve zırhlı. Γ IOV OVHP MAΞIMOC KAIC	**Arka Yüz:** Asklepios ayakta, başı sola dönük, sağ elinde patera tutarken ve sol elini yılanlı asasına dayarken. ΑΠΟΛΛΩΝΙΑΤΩΝ Π PVN

Tarih	MS 236-238
Yayımlandığı Yer	von Fritze 301; RPC VI, 4169.
Karşılaştırma Örnekleri	https://www.corpus-nummorum.eu/types/13018 (Erişim Tarihi: 10.02.2024)

Katalog No	68
Korunduğu Yer	-
Envanter No	-
Buluntu Yeri	-
Ölçüsü	Ortalama Çap: 28,4 mm, Ortalama Ağırlık: 10,17 gr.
Yapım Maddesi	Bronz
Kentin Adı	Apollonia ad Rhyndacum
Korunma Durumu	İyi durumda

	
Ön Yüz: Sağa dönük III. Gordianus başı, defne çelenkli, drapeli ve zırhlı. Μ ΑΝΤ ΓΟΡΔΙΑΝΟC	**Arka Yüz:** Asklepios ayakta, başı sola dönük, vücudunun üst kısmı çıplak, sağ elini yılanlı asasına dayarken ve sol eliyle himationunu desteklerken. ΑΠΟΛΛΩΝΙΑΤΩΝ Π

Tarih	MS 238-244
Yayımlandığı Yer	von Fritze 304; RPC VII.1, 68; SNG France 122.
Karşılaştırma Örnekleri	https://www.corpus-nummorum.eu/types/13014 (Erişim Tarihi: 10.02.2024)

Katalog No	69
Korunduğu Yer	Bursa Arkeoloji Müzesi
Envanter No	AR23 – N17
Buluntu Yeri	2023 – Tiyatro / Doğu Parodos 1 Açması
Ölçüsü	Çap: 27 mm, Ağırlık: 9,05 gr.
Yapım Maddesi	Bronz
Kentin Adı	Apollonia ad Rhyndacum
Korunma Durumu	Ön yüz yoğun şekilde tahrip olmuş, arka yüzde ise tasvir net şekilde anlaşılabiliyor

Karşılaştırma:

Ön Yüz: Korozyondan dolayı tahrip olmuş durumda. ΠΟΥ ΛΙΚ ΓΑΛΛΗΝΟΝ CE	**Arka Yüz:** Asklepios ayakta, sola dönük ve bir elinde asasını tutarken. ΑΠΟΛΛΩΝΙΑΤΩΝ

Tarih	MS 253-268
Yayımlandığı Yer	Weber 6432.
Karşılaştırma Örnekleri	https://rpc.ashmus.ox.ac.uk/type/61856 (Erişim Tarihi: 18.01.2024)

Katalog No	70
Korunduğu Yer	-
Envanter No	-
Buluntu Yeri	-
Ölçüsü	Çap: 28 mm, Ağırlık: 9,29 gr.
Yapım Maddesi	Bronz
Kentin Adı	Apollonia ad Rhyndacum
Korunma Durumu	Genel kondisyonu iyi durumda

	
Ön Yüz: Sağa dönük Commodus başı, defne çelenkli, zırhlı ve paludamentum giyimli. AV KAI M AVPHΛ KOMMOΔOC	**Arka Yüz:** Aphrodite çıplak, başı sola dönük, tek ayak üzerinde, ayakta, havadaki ayağından sandaletini çıkarırken ve sol eliyle baş aşağı duran bir yunusun kuyruğundan tutarken. ΑΠΟΛΛΩΝΙΑΤΩΝ ΠΡΟC PVNΔAKΩ

Tarih	MS 180-182
Yayımlandığı Yer	von Fritze 269; RPC IV, 451.
Karşılaştırma Örnekleri	https://www.corpus-nummorum.eu/types/13032 (Erişim Tarihi: 10.02.2024)

Katalog No	71
Korunduğu Yer	-
Envanter No	-
Buluntu Yeri	-
Ölçüsü	Ortalama Çap: 25,5 mm, Ortalama Ağırlık: 6,57 gr.
Yapım Maddesi	Bronz
Kentin Adı	Apollonia ad Rhyndacum
Korunma Durumu	Korozyondan dolayı lejantta kaybolmalar mevcut ancak genel durumu iyi

	
Ön Yüz: Sağa dönük III. Gordianus başı, defne çelenkli, drapeli ve zırhlı. M ANT ΓΟΡΔΙΑΝΟC	**Arka Yüz:** Aphrodite çıplak, başı sola dönük, tek ayak üzerinde, ayakta, havadaki ayağından sandaletini çıkarırken ve sol eliyle baş aşağı duran bir yunusun kuyruğundan tutarken. ΑΠΟΛΛΩΝΙΑΤΩΝ Π PV

Tarih	MS 238-244
Yayımlandığı Yer	von Fritze 303; RPC VII.1, 67.
Karşılaştırma Örnekleri	https://www.corpus-nummorum.eu/types/13015 (Erişim Tarihi: 10.02.2024)

Katalog No	72
Korunduğu Yer	-
Envanter No	-
Buluntu Yeri	-
Ölçüsü	Çap: 22 mm, Ağırlık: 4,90 gr.
Yapım Maddesi	Bronz
Kentin Adı	Apollonia ad Rhyndacum
Korunma Durumu	Hafif aşınmalar mevcut ancak genel durumu iyi

	
Ön Yüz: Sağa dönük Marcus Aurelius başı. AV K M AV ANTΩNЄINO	**Arka Yüz:** Artemis sağa doğru ilerlerken, sol elinde yay tutarken ve sağ eliyle omzundaki sadaktan ok çekerken. ΑΠΟΛΛΩΝΙΑΤΩ

Tarih	MS 169-175
Yayımlandığı Yer	von Fritze 243; RPC IV, 429.
Karşılaştırma Örnekleri	https://www.corpus-nummorum.eu/types/17554 (Erişim Tarihi: 10.02.2024)

Katalog No	73
Korunduğu Yer	-
Envanter No	-
Buluntu Yeri	-
Ölçüsü	Çap: 22 mm, Ağırlık: 6,56 gr.
Yapım Maddesi	Bronz
Kentin Adı	Apollonia ad Rhyndacum
Korunma Durumu	Hafif aşınmalar mevcut ancak genel durumu iyi

	
Ön Yüz: Sağa dönük Marcus Aurelius başı. AV K M A(V) ANTΩNЄINOC	**Arka Yüz:** Dionysos ayakta, sola dönük, kısa ve kuşaklı bir elbise giymiş, sağ elinde patera, sol elinde uzun bir thyrsos tutarken tasvir edilmiştir. Dionysos'un ayaklarının dibinde bir panter. ΑΠΟΛΛΩΝΙΑΤΩΝ

Tarih	MS 169-175
Yayımlandığı Yer	von Fritze 244; RPC IV, 761; SNG France 104.
Karşılaştırma Örnekleri	https://www.corpus-nummorum.eu/types/13137 (Erişim Tarihi: 10.02.2024)

Katalog No	74
Korunduğu Yer	-
Envanter No	-
Buluntu Yeri	-
Ölçüsü	Çap: 21 mm, Ağırlık: 4 gr.
Yapım Maddesi	Bronz
Kentin Adı	Apollonia ad Rhyndacum
Korunma Durumu	Korozyondan dolayı lejant kısımlarında tahribatlar mevcut

	
Ön Yüz: Sağa dönük Commodus başı, defne çelenkli, zırhlı ve paludamentum giyimli. AV KAI M AVPH KOMMOΔOC	**Arka Yüz:** Pan ayakta, sola dönük, sağ eliyle önündeki keçinin boynuzlarını tutarken. ΑΠΟΛΛΩΝΙΑΤΩΝ

Tarih	MS 180-192
Yayımlandığı Yer	RPC IV.2, 945; Lindgren I 209.
Karşılaştırma Örnekleri	https://rpc.ashmus.ox.ac.uk/coins/4/945 (Erişim Tarihi: 12.02.2024)

Katalog No	75
Korunduğu Yer	-
Envanter No	-
Buluntu Yeri	-
Ölçüsü	Ortalama Çap: 20 mm, Ortalama Ağırlık: 3,39 gr.
Yapım Maddesi	Bronz
Kentin Adı	Apollonia ad Rhyndacum
Korunma Durumu	Lejant kısımlarında korozyondan dolayı tahribat mevcut

	
Ön Yüz: Sağa dönük Maximus başı, drapeli ve zırhlı. Γ IOV OVHP MAΞIMOC	**Arka Yüz:** Pan ayakta, başı sola dönük, sol elinde pedum tutarken ve sağ eliyle yanındaki keçinin boynuzlarından tutarken. ΑΠΟΛΛΩΝΙΑΤΩΝ

Tarih	MS 236-239
Yayımlandığı Yer	von Fritze 300; RPC VI, 4172.
Karşılaştırma Örnekleri	https://www.corpus-nummorum.eu/types/13016 (Erişim Tarihi: 12.02.2024)

Katalog No	76
Korunduğu Yer	-
Envanter No	-
Buluntu Yeri	-
Ölçüsü	Çap: 18 mm, Ağırlık: 4 gr.
Yapım Maddesi	Bronz
Kentin Adı	Apollonia ad Rhyndacum
Korunma Durumu	İyi durumda

	
Ön Yüz: Sağa dönük III. Gordianus başı, defne çelenkli, drapeli ve zırhlı. Μ ΑΝΤ ΓΟΡΔΙΑΝΟC	**Arka Yüz:** Pan ayakta, başı sola dönük, sol elinde pedum tutarken ve sağ eliyle yanındaki keçinin boynuzlarından tutarken. ΑΠΟΛΛΩΝΙΑ

Tarih	MS 238-244
Yayımlandığı Yer	RPC VII.1, 70; Lindgren III 225a.
Karşılaştırma Örnekleri	https://rpc.ashmus.ox.ac.uk/coins/7.1/70 (Erişim Tarihi: 12.02.2024)

Katalog No	77
Korunduğu Yer	-
Envanter No	-
Buluntu Yeri	-
Ölçüsü	Çap: 16 mm, Ağırlık: 2,45 gr.
Yapım Maddesi	Bronz
Kentin Adı	Apollonia ad Rhyndacum
Korunma Durumu	Aşınma ve ufak kırıkları mevcut

	
Ön Yüz: Sağa dönük II. Philip başı, şua taçlı, drapeli ve zırhlı. Μ ΙΟΥΛΙ ΦΙΛΙΠΠΟC [Α..]	**Arka Yüz:** Pan ayakta, başı sola dönük, sol elinde pedum tutarken ve sağ eliyle yanındaki keçinin boynuzlarından tutarken. ΑΠΟΛΛΩΝΙΑΤ[ΩΝ]

Tarih	MS 247-249
Yayımlandığı Yer	von Fritze 309.
Karşılaştırma Örnekleri	https://www.corpus-nummorum.eu/types/13001 (Erişim Tarihi: 12.02.2024)

Katalog No	78
Korunduğu Yer	-
Envanter No	-
Buluntu Yeri	-
Ölçüsü	Ortalama Çap: 19,5 mm, Ortalama Ağırlık: 4,08 gr.
Yapım Maddesi	Bronz
Kentin Adı	Apollonia ad Rhyndacum
Korunma Durumu	İyi durumda

	
Ön Yüz: Sağa dönük Iulia Domna başı, drapeli. ΙΟΥΛΙΑ ΑΥΓΟΥCΤΑ	**Arka Yüz:** Telesphoros ayakta ve kapüşonu bulunan bir manto giyimli. ΑΠΟΛΛΩΝΙΑΤΩΝ

Tarih	MS 193-217
Yayımlandığı Yer	von Fritze 280; SNG France 112.
Karşılaştırma Örnekleri	https://www.corpus-nummorum.eu/types/13086 (Erişim Tarihi: 16.02.2024)

Katalog No	79
Korunduğu Yer	-
Envanter No	-
Buluntu Yeri	-
Ölçüsü	Çap: 26 mm, Ağırlık: 11,85 gr.
Yapım Maddesi	Bronz
Kentin Adı	Apollonia ad Rhyndacum
Korunma Durumu	Genel kondisyonu iyi durumda

	
Ön Yüz: Sağa dönük Traianus başı, defne çelenkli. AV NEP TPAIANON KAI CE ΓE ΔA	**Arka Yüz:** Fortuna ayakta, başı sola dönük, sağ elinde dümen ve sol elinde cornucopia tutarken. ΑΠΟΛΛΩΝΙΑΤΩΝ ΡΥΝΔΑ

Tarih	MS 98-117
Yayımlandığı Yer	von Fritze 225; RPC III, 1597; BMC Mysia 20.
Karşılaştırma Örnekleri	https://www.corpus-nummorum.eu/types/16840 (Erişim Tarihi: 10.02.2024)

Katalog No	80
Korunduğu Yer	Bursa Arkeoloji Müzesi
Envanter No	1080/12
Buluntu Yeri	-
Ölçüsü	Çap: 26 mm, Ağırlık: 10 gr.
Yapım Maddesi	Bronz
Kentin Adı	Apollonia ad Rhyndacum
Korunma Durumu	Ön yüzde lejant tamamen korozyona uğramış, arka yüzde ise kısmen anlaşılabilir durumda

	
Ön Yüz: Sağa dönük Antoninus Pius başı.	**Arka Yüz:** Fortuna ayakta, başı sola dönük, sağ eliyle dümen ve sol elinde ise cornucopia tutarken. ΑΠΟΛΛ[…]ΤΩΝ

Tarih	MS 138-161
Yayımlandığı Yer	?
Karşılaştırma Örnekleri	?

Katalog No	81
Korunduğu Yer	-
Envanter No	-
Buluntu Yeri	-
Ölçüsü	Çap: 24 mm, Ağırlık: 8,62 gr.
Yapım Maddesi	Bronz
Kentin Adı	Apollonia ad Rhyndacum
Korunma Durumu	İyi durumda

	
Ön Yüz: Sağa dönük Marcus Aurelius başı. OVHPOC KAICAP	**Arka Yüz:** Fortuna ayakta, başı sola dönük, sağ elinde dümen ve sol elinde ise cornucopia tutarken. ΑΠΟΛΛΩΝΙΑΤΩΝ

Tarih	MS 139-146
Yayımlandığı Yer	von Fritze 251; RPC IV, 435.
Karşılaştırma Örnekleri	https://www.corpus-nummorum.eu/types/13042 (Erişim Tarihi: 10.02.2024)

Katalog No	82
Korunduğu Yer	-
Envanter No	-
Buluntu Yeri	-
Ölçüsü	Ortalama Çap: 26,5 mm, Ortalama Ağırlık: 10,84 gr.
Yapım Maddesi	Bronz
Kentin Adı	Apollonia ad Rhyndacum
Korunma Durumu	İyi durumda

	
Ön Yüz: Sağa dönük Marcus Aurelius başı, drapeli ve zırhlı. AV K M A ANTΩNЄIN	**Arka Yüz:** Fortuna ayakta, başı sola dönük, sağ elinde dümen ve sol elinde ise cornucopia tutarken. ΑΠΟΛΛΩΝΙΑΤΩΝ

Tarih	MS 169-175
Yayımlandığı Yer	von Fritze 248-250; RPC IV, 433.
Karşılaştırma Örnekleri	https://www.corpus-nummorum.eu/types/13039 (Erişim Tarihi: 10.02.2024)

Katalog No	83
Korunduğu Yer	-
Envanter No	-
Buluntu Yeri	-
Ölçüsü	Ortalama Çap: 25 mm, Ortalama Ağırlık: 8 gr.
Yapım Maddesi	Bronz
Kentin Adı	Apollonia ad Rhyndacum
Korunma Durumu	İyi durumda

	
Ön Yüz: Sağa dönük Commodus başı, defne çelenkli, zırhlı ve paludamentum giyimli. AY KAI M AYP(H) KOMMOΔOC	**Arka Yüz:** Fortuna ayakta, başı sola dönük, saçları toplanmış, sağ elinde dümen ve sol elinde cornucopia tutarken. ΑΠΟΛΛΩΝΙΑΤΩΝ

Tarih	MS 180-182
Yayımlandığı Yer	von Fritze [271]; RPC IV.2, 453.
Karşılaştırma Örnekleri	https://rpc.ashmus.ox.ac.uk/coins/4/453 (Erişim Tarihi: 10.02.2024)

Katalog No	84
Korunduğu Yer	-
Envanter No	-
Buluntu Yeri	-
Ölçüsü	Çap: 25 mm, Ağırlık: 6,63 gr.
Yapım Maddesi	Bronz
Kentin Adı	Apollonia ad Rhyndacum
Korunma Durumu	İyi durumda

	
Ön Yüz: Sağa dönük Septimius Severus başı, defne çelenkli. AV KAI Λ CЄΠT CЄOVHPOC ΠЄ	**Arka Yüz:** Fortuna ayakta, başı sola dönük, saçları toplanmış, sağ elinde dümen ve sol elinde cornucopia tutarken. ΑΠΟΛΛΩΝΙΑΤΩΝ

Tarih	MS 193-211
Yayımlandığı Yer	von Fritze 276.
Karşılaştırma Örnekleri	https://www.corpus-nummorum.eu/types/19839 (Erişim Tarihi: 10.02.2024)

Katalog No	85
Korunduğu Yer	Bursa Arkeoloji Müzesi
Envanter No	1080/8
Buluntu Yeri	-
Ölçüsü	Çap: 20 mm, Ağırlık: 4,18 gr.
Yapım Maddesi	Bronz
Kentin Adı	Apollonia ad Rhyndacum
Korunma Durumu	Korozyondan dolayı ön yüzde lejant tamamen tahrip olmuş, arka yüzde ise büyük kısmı tahrip olmuş durumda

	
Ön Yüz: Sola dönük Caracalla (?) başı.	**Arka Yüz:** Fortuna ayakta ve başı sola dönük, sağ eliyle dümen ve sol elinde cornucopia tutarken. […]ΠΟΛΛ[…]ΤΩ[…]

Tarih	MS 198-217
Yayımlandığı Yer	?
Karşılaştırma Örnekleri	?

Katalog No	86
Korunduğu Yer	-
Envanter No	-
Buluntu Yeri	-
Ölçüsü	Çap: - mm, Ağırlık: 6,02 gr.
Yapım Maddesi	Bronz
Kentin Adı	Apollonia ad Rhyndacum
Korunma Durumu	Korozyondan dolayı hafif tahrip olmuş kısımlar mevcut ancak genel durumu iyi

	
Ön Yüz: Sağa dönük Diadumenianus başı, paludamentum giyimli. M ΟΠ ΑΝ ΔΙΑΔΟVΜЄΝΙ	**Arka Yüz:** Fortuna ayakta, başı sola dönük, sağ elinde bir dümen ve sol elinde bir cornucopia tutarken. ΑΠΟΛΛΩΝΙΑΤΩΝ

Tarih	MS 217-218
Yayımlandığı Yer	SNG France 119.
Karşılaştırma Örnekleri	https://www.corpus-nummorum.eu/types/13134 (Erişim Tarihi: 10.02.2024)

Katalog No	87
Korunduğu Yer	-
Envanter No	-
Buluntu Yeri	-
Ölçüsü	Ortalama Çap: 23 mm, Ortalama Ağırlık: 5,60 gr.
Yapım Maddesi	Bronz
Kentin Adı	Apollonia ad Rhyndacum
Korunma Durumu	Genel durumu iyi

	
Ön Yüz: Sağa dönük Gallienus başı, defne çelenkli, zırhlı ve paludamentum giyimli. ΠΟV ΛΙΚ ΓΑΛΛΗΝΟΝ CЄ	**Arka Yüz:** Fortuna ayakta, başı sola dönük, sağ elinde dümen ve sol elinde ise cornucopia tutarken. ΑΠΟΛΛΩΝΙΑΤΩΝ

Tarih	MS 260-268
Yayımlandığı Yer	von Fritze 312.
Karşılaştırma Örnekleri	https://www.corpus-nummorum.eu/types/12998 (Erişim Tarihi: 10.02.2024)

Katalog No	88
Korunduğu Yer	-
Envanter No	-
Buluntu Yeri	-
Ölçüsü	Ortalama Çap: 22,9 mm, Ortalama Ağırlık: 7,55 gr.
Yapım Maddesi	Bronz
Kentin Adı	Apollonia ad Rhyndacum
Korunma Durumu	Korozyondan dolayı hafif tahrip olmuş kısımlar mevcut ancak genel durumu iyi

	
Ön Yüz: Sağa dönük Hadrianus başı, defne çelenkli, zırhlı ve paludamentum giyimli. AYTOKPA TPAIANOC AΔPIANOC	**Arka Yüz:** Rhyndakos çıplak, sola yaslanmış, sağ eliyle bir dal tutarken ve sol koluyla bir içinden su akan bir kaba dayanırken. ΑΠΟΛΛΩΝΙΑΤΩΝ ΑΠΟ PVNΔAKOY

Tarih	MS 117-138
Yayımlandığı Yer	von Fritze 227; RPC III, 1599; SNG France 92.
Karşılaştırma Örnekleri	https://www.corpus-nummorum.eu/types/13152 (Erişim Tarihi: 10.02.2024)

Katalog No	89
Korunduğu Yer	-
Envanter No	-
Buluntu Yeri	-
Ölçüsü	Ortalama Çap: 21,7 mm, Ortalama Ağırlık: 5,91 gr.
Yapım Maddesi	Bronz
Kentin Adı	Apollonia ad Rhyndacum
Korunma Durumu	Korozyondan dolayı tasvir ve lejantlar kısmen tahrip olmuş

	
Ön Yüz: Sağa dönük Antoninus Pius başı, defne çelenkli. AYT A ANTΩNEINOC	**Arka Yüz:** Rhyndakos çıplak, sakallı, sola yaslanmış, sağ elindeki kamışla bir teknenin pupa kısmına dokunurken, sol koluyla ise devrilmiş ve içinden su akan bir kaba dayanırken. ΑΠΟΛΛΩΝΙΑΤΩΝ

Tarih	MS 139-146
Yayımlandığı Yer	von Fritze 235; RPC IV.2, 424; SNG France 96.
Karşılaştırma Örnekleri	https://rpc.ashmus.ox.ac.uk/coins/4/424 (Erişim Tarihi: 10.02.2024)

Katalog No	90
Korunduğu Yer	-
Envanter No	-
Buluntu Yeri	-
Ölçüsü	Ortalama Çap: 22,4 mm, Ortalama Ağırlık: 5,61 gr.
Yapım Maddesi	Bronz
Kentin Adı	Apollonia ad Rhyndacum
Korunma Durumu	Sol kısımda ufak bir kırık mevcut

	
Ön Yüz: Sağa dönük Antoninus Pius başı, defne çelenkli. […] ANTΩNENOC	**Arka Yüz:** Rhyndakos, sakallı, vücudunun üst kısmı çıplak, sola yaslanmış, sağ elinde bir kamış tutarken ve sol koluyla devrilmiş ve içinden su akan bir kaba dayanırken. [ΑΠΟΛΛ]ΩΝΙΑΤΩ [PV]ΝΔΑΚΟƆ

Tarih	MS 139-146
Yayımlandığı Yer	von Fritze 234; RPC IV.2, 423; SNG France 97.
Karşılaştırma Örnekleri	https://rpc.ashmus.ox.ac.uk/coins/4/423 (Erişim Tarihi: 10.02.2024)

Katalog No	91
Korunduğu Yer	Bursa Arkeoloji Müzesi
Envanter No	AR23 – N15
Buluntu Yeri	2023 – Tiyatro / Orkestra Açması
Ölçüsü	Çap: 33 mm, Ağırlık: 24,51 gr.
Yapım Maddesi	Bronz
Kentin Adı	Apollonia ad Rhyndacum
Korunma Durumu	Lejant kısımlarında korozyon mevcut

Karşılaştırma:

Ön Yüz: Sağa dönük Marcus Aurelius başı, zırhlı ve paludamentum giyimli. AY K M AYPH ANTΩNEINOC	**Arka Yüz:** Rhyndakos sakallı, vücudunun üst kısmı çıplak, sola yaslanmış, sağ eliyle bir geminin pupa kısmından dokunurken, sol koluyla içinden su akan bir kaba dayanırken. ΑΠΟΛΛΩΝΙΑΤΩΝ ΡΥΝΔΑΚΟC

Tarih	MS 169-175
Yayımlandığı Yer	von Fritze 246-247; RPC IV.2, 431; SNG France 103.
Karşılaştırma Örnekleri	https://www.corpus-nummorum.eu/types/13041 (Erişim Tarihi: 10.02.2024)

Katalog No	92
Korunduğu Yer	-
Envanter No	-
Buluntu Yeri	-
Ölçüsü	Ortalama Çap: 24 mm, Ortalama Ağırlık: 8,46 gr.
Yapım Maddesi	Bronz
Kentin Adı	Apollonia ad Rhyndacum
Korunma Durumu	İyi durumda

	
Ön Yüz: Sağa dönük II. Faustina başı, drapeli. ΦAVCTEI CEBACTH	**Arka Yüz:** Rhyndakos sakallı, sola yaslanmış, sağ bacağı hafif yükseltilmiş, sağ elinde bir kamış tutarken ve sol koluyla içinden su akan bir kaba dayanırken. ΑΠΟΛΛΩΝΙΑΤΩΝ

Tarih	MS 169-175
Yayımlandığı Yer	von Fritze 259-260; RPC IV, 442; BMC Mysia 22; SNG France 107.
Karşılaştırma Örnekleri	https://www.corpus-nummorum.eu/types/13150 (Erişim Tarihi: 10.02.2024)

Katalog No	93
Korunduğu Yer	-
Envanter No	-
Buluntu Yeri	-
Ölçüsü	Ortalama Çap: 23,5 mm, Ortalama Ağırlık: 8,16 gr.
Yapım Maddesi	Bronz
Kentin Adı	Apollonia ad Rhyndacum
Korunma Durumu	Hafif korozyonlu

	
Ön Yüz: Sağa dönük II. Faustina başı, drapeli. ΦAVCTЄIN CЄBACTH	**Arka Yüz:** Nehir tanrısı Rhyndakos, çıplak, sakallı, sola yaslanmış, sağ eliyle bir teknenin pupa kısmına dokunurken, sol koluyla ise devrilmiş ve içinden su akan bir kaba dayanırken. ΑΠΟΛΛΩΝΙΑΤΩΝ

Tarih	MS 169-175
Yayımlandığı Yer	von Fritze 261; RPC IV.2, 443; SNG France 108.
Karşılaştırma Örnekleri	https://www.corpus-nummorum.eu/types/13066 (Erişim Tarihi: 10.02.2024)

Katalog No	94
Korunduğu Yer	-
Envanter No	-
Buluntu Yeri	-
Ölçüsü	Çap: 22 mm, Ağırlık: 5,99 gr.
Yapım Maddesi	Bronz
Kentin Adı	Apollonia ad Rhyndacum
Korunma Durumu	Hafif korozyonlu

	
Ön Yüz: Sağa dönük II. Faustina başı, drapeli. ΦAVCTЄIN CЄBACTH	**Arka Yüz:** Rhyndakos, çıplak, sakallı, sola yaslanmış, sağ eliyle bir teknenin pupa kısmına dokunurken, sol koluyla ise devrilmiş ve içinden su akan bir kaba dayanırken. ΑΠΟΛΛΩΝΙΑ PVNΔAK

Tarih	MS 169-175
Yayımlandığı Yer	von Fritze 262; RPC IV.2, 444.
Karşılaştırma Örnekleri	https://www.corpus-nummorum.eu/types/13035 (Erişim Tarihi: 10.02.2024)

Katalog No	95
Korunduğu Yer	-
Envanter No	-
Buluntu Yeri	-
Ölçüsü	Çap: 33 mm, Ağırlık:17,19 gr.
Yapım Maddesi	Bronz
Kentin Adı	Apollonia ad Rhyndacum
Korunma Durumu	Korozyondan dolayı lejantta kaybolmalar mevcut

	
Ön Yüz: Sağa dönük Geta başı, paludamentum giyimli. Π CЄΠTIM ΓЄTAC KAICAP	**Arka Yüz:** Nehir tanrısı Rhyndakos, sakallı, sola doğru uzanmış, vücudunun üst kısmı çıplak, sağ eliyle bir geminin pupa kısmından dokunurken, sol eliyle ise içinde su akan bir kaba dayanırken. ΑΠΟΛΛΩΝΙΑΤΩΝ PVNΔAK

Tarih	MS 198-209
Yayımlandığı Yer	von Fritze 287.
Karşılaştırma Örnekleri	https://www.corpus-nummorum.eu/types/19841) (Erişim Tarihi: 11.02.2024)

Katalog No	96
Korunduğu Yer	-
Envanter No	-
Buluntu Yeri	-
Ölçüsü	Çap: 21 mm, Ağırlık: 5,57 gr.
Yapım Maddesi	Bronz
Kentin Adı	Apollonia ad Rhyndacum
Korunma Durumu	İyi durumda

	
Ön Yüz: Sağa dönük Macrinus başı, defne çelenkli, drapeli ve zırhlı. M ΟΠΕ C M ΜΑΚΡΙΝΟC AV	**Arka Yüz:** Rhyndakos, çıplak, sakallı, sola yaslanmış, sağ eliyle bir teknenin pupa kısmına dokunurken, sol koluyla ise devrilmiş ve içinden su akan bir kaba dayanırken. ΑΠΟΛΛΩΝΙΑΤΩΝ

Tarih	MS 217-218
Yayımlandığı Yer	von Fritze 290.
Karşılaştırma Örnekleri	https://www.coinarchives.com/a/openlink.php?l=2230946|5415|313|4abd7e87fd01e50c51dbae2cb81e8454 (Erişim Tarihi: 26.06.2024)

Katalog No	97
Korunduğu Yer	-
Envanter No	-
Buluntu Yeri	-
Ölçüsü	Ortalama Çap: 30 mm, Ortalama Ağırlık: 16,40 gr.
Yapım Maddesi	Bronz
Kentin Adı	Apollonia ad Rhyndacum
Korunma Durumu	Genel kondisyonu iyi durumda ancak arka yüzdeki lejantta ufak tahribat mevcut

	
Ön Yüz: Sağa dönük Elagabalus başı, defne çelenkli. M AVP ANTΩNINOC AVГOVCTO	**Arka Yüz:** Nehir tanrısı Rhyndakos sakallı, başında çelenk ile, sola yaslanmış, vücudunun üst kısmı çıplak, sağ elinde bir asa ile geminin pupa kısmına dokunurken ve sol koluyla içinden su akan bir kaba dayanırken. ΑΠΟΛΛΩΝΙΑΤΩΝ PVNΔAKOC

Tarih	MS 218-222
Yayımlandığı Yer	von Fritze 293; RPC VI, 4163.
Karşılaştırma Örnekleri	https://rpc.ashmus.ox.ac.uk/coins/6/4163 (Erişim Tarihi: 11.02.2024)

Katalog No	98
Korunduğu Yer	-
Envanter No	-
Buluntu Yeri	-
Ölçüsü	Çap: 34 mm, Ağırlık: 18,20 gr.
Yapım Maddesi	Bronz
Kentin Adı	Apollonia ad Rhyndacum
Korunma Durumu	Hafif korozyonlu

	
Ön Yüz: Sağa dönük Alexander Severus başı, defne çelenkli, zırhlı ve paludamentum giyimli. M AVP ⊏EVH AΛEΞANΔPO⊏ AVГ	**Arka Yüz:** Rhyndakos sakallı, sola yaslanmış, vücudunun üst kısmı çıplak, sağ elindeki asa (?) ile bir geminin pupa kısmından dokunurken, sol eliyle ise içinde su akan kaba dayanırken. ΑΠΟΛΛΩΝΙΑΤΩΝ ΡVΝΔΑΚΟ⊏

Tarih	MS 222-235
Yayımlandığı Yer	von Fritze 297; RPC VI, 4165.
Karşılaştırma Örnekleri	https://rpc.ashmus.ox.ac.uk/coins/6/4165 (Erişim Tarihi: 11.02.2024)

Katalog No	99
Korunduğu Yer	-
Envanter No	-
Buluntu Yeri	-
Ölçüsü	Ortalama Çap: 32 mm, Ortalama Ağırlık: 18,55 gr.
Yapım Maddesi	Bronz
Kentin Adı	Apollonia ad Rhyndacum
Korunma Durumu	İyi durumda

	
Ön Yüz: Sağa dönük Maximus başı, drapeli ve zırhlı. Γ IOV OVHP MAΞIMOC KAIC	**Arka Yüz:** Rhyndakos sakallı, vücudunun üst kısmı çıplak, sola yaslanmış, vücudunun üst kısmı çıplak, sağ elinde bir asa ile geminin pupa kısmına dokunurken ve sol koluyla içinden su akan bir kaba dayanırken. ΑΠΟΛΛΩΝΙΑΤΩΝ ΡVΝΔΑΚΟ

Tarih	MS 236-238
Yayımlandığı Yer	von Fritze 302; RPC VI, 4170.
Karşılaştırma Örnekleri	https://rpc.ashmus.ox.ac.uk/coins/6/4170 (Erişim Tarihi: 11.02.2024)

Katalog No	100
Korunduğu Yer	-
Envanter No	-
Buluntu Yeri	-
Ölçüsü	Ortalama Çap: 20 mm, Ortalama Ağırlık: 4,50 gr.
Yapım Maddesi	Bronz
Kentin Adı	Apollonia ad Rhyndacum
Korunma Durumu	Alçıdan yapılmış örnek

	
Ön Yüz: Sağa dönük III. Gordianus başı, defne çelenkli, drapeli ve zırhlı. M ANT ΓΟΡΔΙΑΝΟC A	**Arka Yüz:** Nehir tanrısı Rhyndakos sakallı, sola yaslanmış, vücudunun üst kısmı çıplak, sağ eliyle bir geminin pupa kısmından tutarken, sol koluyla ise içinden su akan devrilmiş bir kaba dayanırken. ΑΠΟΛΛΩΝΙΑΤΩΝ

Tarih	MS 238-244
Yayımlandığı Yer	von Fritze 305; RPC VII.1, 69.
Karşılaştırma Örnekleri	https://rpc.ashmus.ox.ac.uk/coins/7.1/69 (Erişim Tarihi: 11.02.2024)

Katalog No	101
Korunduğu Yer	-
Envanter No	-
Buluntu Yeri	-
Ölçüsü	Çap: 29 mm, Ağırlık: 18,20 gr.
Yapım Maddesi	Bronz
Kentin Adı	Apollonia ad Rhyndacum
Korunma Durumu	Ön yüzündeki lejantta korozyondan dolayı aşınmalar mevcut.

	
Ön Yüz: Sağa dönük III. Gordianus başı, defne çelenkli, drapeli ve zırhlı. […] PΔIANOC […]	**Arka Yüz:** Rhyndakos sakallı, vücudunun üst kısmı çıplak, sola yaslanmış, vücudunun üst kısmı çıplak, sağ eliyle bir geminin pupa kısmına dokunurken ve sol koluyla içinden su akan bir kaba dayanırken. ΑΠΟΛΛΩΝΙΑΤΩΝ ΡΥΝΔΑΚ

Tarih	MS 238-244
Yayımlandığı Yer	RPC VII.1, 66A.
Karşılaştırma Örnekleri	https://rpc.ashmus.ox.ac.uk/coins/7.1/66A (Erişim Tarihi: 11.02.2024)

Katalog No	102
Korunduğu Yer	-
Envanter No	-
Buluntu Yeri	-
Ölçüsü	Çap: 32,2 mm, Ağırlık: 14,26 gr.
Yapım Maddesi	Bronz
Kentin Adı	Apollonia ad Rhyndacum
Korunma Durumu	Üst kısımda ufak bir kırık mevcut

	
Ön Yüz: Sağa dönük II. Philip başı, şua taçlı, zırhlı ve paludamentum giyimli. Μ ΙΟΥΛΙΟC ΦΙΛΙΠΠΟC ΑΥΓ	**Arka Yüz:** Rhyndakos sakallı, başında çelenk ile, sola yaslanmış, vücudunun üst kısmı çıplak, sağ eliyle bir geminin pupa kısmından tutarken, sol koluyla ise altından su akan bir su kabına dayanırken. Üst kısmında bir gömme bir kontrmark. ΑΠ (?) ΑΠΟΛΛΩΝΙΑΤΩΝ ΡΥΝΔΑΚΟC

Tarih	MS 244-249
Yayımlandığı Yer	von Fritze 310.
Karşılaştırma Örnekleri	https://rpc.ashmus.ox.ac.uk/type/20091 (Erişim Tarihi: 11.02.2024)

Katalog No	103
Korunduğu Yer	-
Envanter No	-
Buluntu Yeri	-
Ölçüsü	Ortalama Çap: 20 mm, Ortalama Ağırlık: 4,60 gr.
Yapım Maddesi	Bronz
Kentin Adı	Apollonia ad Rhyndacum
Korunma Durumu	İyi durumda

	
Ön Yüz: Sağa dönük Otacilia Severa başı, diademli ve drapeli. CЄVHPA CЄB	**Arka Yüz:** Rhyndakos, sağa yaslanmış, vücudunun üst kısmı çıplak, sol eliyle bir kamış tutarken ve sağ eliyle ise içinde su akan bir kaba dayanırken. ΑΠΟΛΛΩΝΙΑΤΩΝ

Tarih	MS 244-249
Yayımlandığı Yer	von Fritze 308.
Karşılaştırma Örnekleri	https://rpc.ashmus.ox.ac.uk/type/20093 (Erişim Tarihi: 11.02.2024)

Katalog No	104
Korunduğu Yer	-
Envanter No	-
Buluntu Yeri	-
Ölçüsü	Çap: 19 mm, Ağırlık: 3,84 gr.
Yapım Maddesi	Bronz
Kentin Adı	Apollonia ad Rhyndacum
Korunma Durumu	İyi durumda

	
Ön Yüz: Sağa dönük Commodus başı, defne çelenkli, zırhlı ve paludamentum giyimli. AY KAI M AYPH [K]OM[M]OΔOC	**Arka Yüz:** Liknophoros ayakta, sola dönük, sağ elinde asa ve sol elinde ise başının üzerindeki sepeti tutarken. ΑΠΟΛΛΩΝΙΑΤΩΝ

Tarih	MS 180-182
Yayımlandığı Yer	RPC IV.2, 25051.
Karşılaştırma Örnekleri	https://rpc.ashmus.ox.ac.uk/coins/4/25051 (Erişim Tarihi: 16.02.2024)

Katalog No	105
Korunduğu Yer	-
Envanter No	-
Buluntu Yeri	-
Ölçüsü	Ortalama Çap: 30,5 mm, Ortalama Ağırlık: 14,24 gr.
Yapım Maddesi	Bronz
Kentin Adı	Apollonia ad Rhyndacum
Korunma Durumu	İyi durumda

	
Ön Yüz: Sağa dönük Elagabalus başı, defne çelenkli. M AVP ANTΩNINOC AVГOVC(TO)	**Arka Yüz:** Elagabalus askeri kıyafetli, at sırtında sağa doğru dört nala ilerlerken, sol eliyle atın dizginlerini ve sağ eliyle ise mızrağını tutarken. ΑΠΟΛΛΩΝΙΑΤΩΝ ΠΡΟC PVNΔAKΩ

Tarih	MS 218-222
Yayımlandığı Yer	von Fritze 294-295; RPC VI 4162.
Karşılaştırma Örnekleri	https://www.corpus-nummorum.eu/types/13146 (Erişim Tarihi: 13.02.2024)

Katalog No	106
Korunduğu Yer	-
Envanter No	-
Buluntu Yeri	-
Ölçüsü	Ortalama Çap: 18 mm, Ortalama Ağırlık: 5,50 gr.
Yapım Maddesi	Bronz
Kentin Adı	Apollonia ad Rhyndacum
Korunma Durumu	İyi durumda

	
Ön Yüz: Sağa dönük Nerva başı, defne çelenkli. ΑΥΤ ΝΕΡΒΑ ΚΑΙΣ ΣΕΒΑ	**Arka Yüz:** Podyumlu tetrastyle planlı tapınak. ΑΠΟΛ

Tarih	MS 96-98
Yayımlandığı Yer	von Fritze 219; RPC III, 1590.
Karşılaştırma Örnekleri	https://rpc.ashmus.ox.ac.uk/coins/3/1590 (Erişim Tarihi: 14.02.2024)

Katalog No	107
Korunduğu Yer	-
Envanter No	-
Buluntu Yeri	-
Ölçüsü	Çap: 19 mm, Ağırlık: 5,37 gr.
Yapım Maddesi	Bronz
Kentin Adı	Apollonia ad Rhyndacum
Korunma Durumu	Hafif korozyonlu

	
Ön Yüz: Sağa dönük Hadrianus başı, defne çelenkli, zırhlı ve paludamentum giyimli. AYT KAI TPAIANOC AΔPIANOC	**Arka Yüz:** Sağa dönük şekilde duran dişi kurt Remus ve Romulus'u emzirirken. ΑΠΟΛΛΩΝΙΑΤΩΝ ΑΠΟ ΡVΝΔΑΚΟV

Tarih	MS 117-138
Yayımlandığı Yer	von Fritze 228-229; RPC III, 1600; SNG France 93.
Karşılaştırma Örnekleri	https://rpc.ashmus.ox.ac.uk/coins/3/1600 (Erişim Tarihi: 14.02.2024)

Katalog No	108
Korunduğu Yer	-
Envanter No	-
Buluntu Yeri	-
Ölçüsü	Ortalama Çap: 18 mm, Ortalama Ağırlık: 4,20 gr.
Yapım Maddesi	Bronz
Kentin Adı	Apollonia ad Rhyndacum
Korunma Durumu	İyi durumda

	
Ön Yüz: Sağa dönük Domitianus başı, defne çelenkli. ΑΥΤΟΚ ΔΟΜΙΤΙΑΝΟΣ (ΚΑ)	**Arka Yüz:** Ayakta duran bir kadın figürü (Artemis ?), başı sola dönük, sağ elinde patera tutarken ve sol kolunu kaldırırken. ΑΠΟΛΛΩΝΙΑΤΩΝ ΡΥ(ΝΔΑ)

Tarih	MS 83-96
Yayımlandığı Yer	von Fritze 211-213; RPC II, 877.
Karşılaştırma Örnekleri	https://rpc.ashmus.ox.ac.uk/coins/2/877 (Erişim Tarihi: 16.02.2024)

Katalog No	109
Korunduğu Yer	Bursa Arkeoloji Müzesi
Envanter No	AR21 – N2
Buluntu Yeri	2021 – Tiyatro / Doğu Parodos
Ölçüsü	Çap: 16,5 mm, Ağırlık: 3,67 gr.
Yapım Maddesi	Bronz
Kentin Adı	Amphipolis
Korunma Durumu	Genel kondisyonu iyi durumda, alt kısımda ufak kırık mevcut.

Karşılaştırma:

Ön Yüz: Makedon kalkanı üzerinde yarış meşalesi.	**Arka Yüz:** Tepeli ve yanak korumalı Makedon miğferi. B A / Σ I Altta Mo monogramı.

Tarih	MÖ 323-310
Yayımlandığı Yer	Price 420.
Karşılaştırma Örnekleri	https://www.coinarchives.com/a/openlink.php?l=1100601|219119|04b00ce7c724bdf6e044afc4e038d8f5 (27.08.2023)

Katalog No	110
Korunduğu Yer	Bursa Arkeoloji Müzesi
Envanter No	AR23 – N18
Buluntu Yeri	2023 - Tiyatro / Doğu Parodos 1 Açması
Ölçüsü	Çap: 16 mm, Ağırlık: 4 gr.
Yapım Maddesi	Bronz
Kentin Adı	Pella
Korunma Durumu	Ön yüzde korozyon mevcut, arka yüzün genel durumu iyi

Karşılaştırma:

Ön Yüz: Makedon kalkanı ortasında Demetrios'un monogramı. (?)	**Arka Yüz:** Tepeli ve yanak korumalı Makedon miğferi. B A / Σ I
Tarih	MÖ 306-283
Yayımlandığı Yer	Newell 128; HGC 3,1019.
Karşılaştırma Örnekleri	https://www.coinarchives.com/a/openlink.php?l=1873478|4383|161|864fcef1f7174856519b43b6ac04bb8f (Erişim Tarihi: 17.01.2024)

Katalog No	111
Korunduğu Yer	Bursa Arkeoloji Müzesi
Envanter No	AR16 – N13
Buluntu Yeri	2016 – Nekropol / M10 numaralı mezar
Ölçüsü	Çap: 23 mm, Ağırlık: 5,70 gr.
Yapım Maddesi	Bronz
Kentin Adı	Apamea (Myrleia)
Korunma Durumu	İyi durumda

Karşılaştırma:

Ön Yüz: Sağa dönük Apollon başı, defne çelenkli. ΑΠΑΜΕΩΝ	**Arka Yüz:** Kithara. ΜΥΡΛΕΑΝΩΝ / ΤΩΝ / ϚΛΣ
Tarih	MÖ 48-47
Yayımlandığı Yer	BMC Bithynia 16; RG 31.
Karşılaştırma Örnekleri	https://www.coinarchives.com/a/openlink.php?l=999013|1942|106|fafeeb18688267f2e08fbdee17dd641c (Erişim Tarihi 29.06.2024)

Katalog No	112
Korunduğu Yer	Bursa Arkeoloji Müzesi
Envanter No	AR23 – N16
Buluntu Yeri	2023 – Tiyatro / Orkestra Açması
Ölçüsü	Çap: 20 mm, Ağırlık: 4,73 gr.
Yapım Maddesi	Bronz
Kentin Adı	Nikomedia
Korunma Durumu	Genel kondisyonu iyi durumda.

Karşılaştırma:

Ön Yüz: Sağa dönük Dionysos başı, sarmaşık çelenkli.	**Arka Yüz:** Chiron sağa dönük ve kithara çalarken, ön ayaklarının arasında monogram mevcut. ΒΑΣΙΛΕΩΣ / ΠΡΟΥΣΙΟΥ

Tarih	MÖ 182-149
Yayımlandığı Yer	Waddington 1908: 225 Kat. 26; SNG Copenhagen 641; HGC 7, 629.
Karşılaştırma Örnekleri	https://www.coinarchives.com/a/openlink.php?l=2249045|5449|380|6007e809eef1b8278f89eba0036d5e85 (Erişim Tarihi 06.02.2024)

Katalog No	113
Korunduğu Yer	Bursa Arkeoloji Müzesi
Envanter No	AR16 – N8
Buluntu Yeri	2016 – Nekropol / M9 numaralı mezar
Ölçüsü	Çap: 23 mm, Ağırlık: 6,48 gr.
Yapım Maddesi	Bronz
Kentin Adı	Nikaia
Korunma Durumu	Hafif korozyonlu kısımlar mevcut ancak genel kondisyonu iyi

Karşılaştırma:

Ön Yüz: Sağa dönük Dionysos başı, sarmaşık çelenkli. Sağ kısımda monogram ΝΙΚΑΙΕΩΝ / ΔΚΣ	**Arka Yüz:** Roma sola dönük şekilde kalkan yığınlarının üzerine oturmuş, sol elinde mızrağını tutarken ve sağ eliyle Nike'yi ileri uzatırken. ΕΠΙ ΓΑΙΟΥ ΠΑΠΙΡΙΟΥ ΚΑΡΒΩΝΟΣ ΡΩΜΗ

Tarih	MÖ 59-58
Yayımlandığı Yer	Waddington 1910: 398 Kat. 6; HGC 7, 590; SNG Copenhagen 465; SNG von Aulock 531.
Karşılaştırma Örnekleri	https://www.coinarchives.com/a/openlink.php?l=2244951|5444|227|3541e397c8a8ebfa87b6895ff06be2a0 (Erişim Tarihi: 11.02.2024)

Katalog No	114
Korunduğu Yer	Bursa Arkeoloji Müzesi
Envanter No	AR22 – N4
Buluntu Yeri	2022 – Tiyatro / 8İ Açması
Ölçüsü	Çap: 19 mm, Ağırlık: 6,26 gr.
Yapım Maddesi	Bronz
Kentin Adı	Aizanoi
Korunma Durumu	İyi durumda

	
Ön Yüz: Sağa dönük Claudius başı, defne çelenkli. ΚΛΑΥΔΙΟC ΚΑΙCΑΡ	**Arka Yüz:** Zeus ayakta, sola dönük, sağ elinde kartal ve sol elinde asasını tutarken. ƐΠΙ CWKPATOYC ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ ΑΙΖΑΝΩΝ

Tarih	MS 41-54
Yayımlandığı Yer	RPC I, 3094; McClean 8746; Paris 210; Waddington 5570; SNG Munich 28; SNG von Aulock 3351; Luynes 2743.
Karşılaştırma Örnekleri	https://rpc.ashmus.ox.ac.uk/coins/1/3094 (Erişim Tarihi: 09.02.2024)

Katalog No	115
Korunduğu Yer	Bursa Arkeoloji Müzesi
Envanter No	1080/15
Buluntu Yeri	-
Ölçüsü	Çap: 20 mm, Ağırlık: 3 gr.
Yapım Maddesi	Bronz
Kentin Adı	Siscia
Korunma Durumu	Sağ üst kısmında kırık mevcut

Karşılaştırma:

Ön Yüz: Sağa dönük Diocletianus başı, şua taçlı ve drapeli. IMP CC VAL DIOCLETIANVS AVG	**Arka Yüz:** Solda imparator Diocletianus sağa dönük, elinde parazonium ile sol elinde asa tutan Iupiter'den tanrıça Victoria'yı alırken. CONCORDIA MILITVM B XXI

Tarih	MS 293-295
Yayımlandığı Yer	RIC V Diocletian 256; Cohen 33.
Karşılaştırma Örnekleri	https://www.coinarchives.com/a/openlink.php?l=2014636|4786|477|a4ea3bf066647ed9c3f8b137ef4f5476 (Erişim Tarihi: 09.02.2024)

Katalog No	116
Korunduğu Yer	Bursa Arkeoloji Müzesi
Envanter No	1080/7
Buluntu Yeri	-
Ölçüsü	Çap: 22 mm, Ağırlık: 2,78 gr.
Yapım Maddesi	Bronz
Kentin Adı	Cyzicus
Korunma Durumu	Yer yer korozyona uğramış kısımlar mevcut

Karşılaştırma:

Ön Yüz: Sağa dönük Diocletianus başı, şua taçlı ve drapeli. IMP CC VAL DIOCLETIANVS AVG	**Arka Yüz:** Solda imparator Diocletianus sağa dönük, elinde parazonium ile sol elinde asa tutan Iupiter'den tanrıça Victoria'yı alırken. CONCORDIA MILITVM Γ XXI

Tarih	MS 284-305
Yayımlandığı Yer	RIC V Diocletian 306
Karşılaştırma Örnekleri	https://numismatics.org/ocre/id/ric.5.dio.306 (Erişim Tarihi 28.06.2024)

Katalog No	117
Korunduğu Yer	Bursa Arkeoloji Müzesi
Envanter No	AR23 – N19
Buluntu Yeri	2023 – Tiyatro / Doğu Parodos 1 Açması
Ölçüsü	Çap: 21 mm, Ağırlık: 3,41 gr.
Yapım Maddesi	Bronz
Kentin Adı	Heraclea
Korunma Durumu	Genel durumu iyi ancak korozyona uğramış alanlar mevcut

Karşılaştırma:

Ön Yüz: Sağa dönük Diocletianus başı, şua taçlı ve drapeli. IMP CC VAL DIOCLETIANVS AVG	**Arka Yüz:** Solda imparator Diocletianus sağa dönük, elinde parazonium ile sol elinde asa tutan Iupiter'den tanrıça Victoria'yı alırken. CONCORDIA MILITVM HB

Tarih	MS 295-296
Yayımlandığı Yer	RIC VI Heraclea 13; Sear 12636.
Karşılaştırma Örnekleri	https://www.coinarchives.com/a/openlink.php?l=1794209|4139|181|a88cc06282ec2307de5745fea2de1dd1 (Erişim Tarihi: 09.02.2024)

Katalog No	118
Korunduğu Yer	Bursa Arkeoloji Müzesi
Envanter No	1080/9
Buluntu Yeri	-
Ölçüsü	Çap: 17 mm, Ağırlık: 9,2 gr.
Yapım Maddesi	Bronz
Kentin Adı	Antiochia
Korunma Durumu	Arka yüz korozyondan dolayı yoğun şekilde tahrip olmuş durumda

Karşılaştırma:

Ön Yüz: Sağa dönük Maximianus başı, şua taçlı, drapeli ve zırhlı. IMP C MA MAXIMIANVS PF AVG	**Arka Yüz:** Solda imparator Maximianus sağa dönük, ayakta ve elinde parazonium tutarken, sol elinde asa tutan Iupiter'den tanrıça Victoria'yı alırken. CONCORDIA MILITVM (?) XXI (?)

Tarih	MS 293
Yayımlandığı Yer	RIC V 621; Cohen 54.
Karşılaştırma Örnekleri	https://www.coinarchives.com/a/openlink.php?l=2067753|4921|580|ca27dd229b9fac8fdee14a397b2604f4 (Erişim Tarihi: 09.02.2024)

Katalog No	119
Korunduğu Yer	Bursa Arkeoloji Müzesi
Envanter No	1080/11
Buluntu Yeri	-
Ölçüsü	Çap: 23 mm, Ağırlık: 2,55 gr.
Yapım Maddesi	Bronz
Kentin Adı	Nicomedia
Korunma Durumu	Yer yer aşınmalar mevcut ancak genel durumu iyi

	
Ön Yüz: Sağa dönük Licinius başı, defne çelenkli. IMP C VAL LICIN LICINVS PF AVG	**Arka Yüz:** Iupiter sola dönük, ayakta, omzundan sarkan khlamys ile, sağ elinde asasını ve sol elinde kürenin üzerinde Victoria'yı tutarken, yerde yanında çelenkli kartal. IOVI CONSERVATORI N S SMN

Tarih	MS 313-317
Yayımlandığı Yer	RIC VII Nicomedia 15; Sear 15216.
Karşılaştırma Örnekleri	https://www.coinarchives.com/a/openlink.php?l=1842615|4293|2357|0dbb0f9857d895d3d3179d640dd452b0 (Erişim Tarihi: 09.02.2024)

Katalog No	120
Korunduğu Yer	Bursa Arkeoloji Müzesi
Envanter No	1080/2
Buluntu Yeri	-
Ölçüsü	Çap: 28 mm, Ağırlık: 8,59 gr.
Yapım Maddesi	Bronz
Kentin Adı	-
Korunma Durumu	Ön yüzü hafif korozyonlu, arka yüzü ise neredeyse tamamen tahrip olmuş durumda

Karşılaştırma:

Ön Yüz: Sağa dönük Maximianus başı, defne çelenkli. IMP C MA MAXIMIANVS PF AVG	**Arka Yüz:** Genius başında modius ile sol omzunun üzerinden sarkan bir khlamys giymiş şekilde, bir elinde patera ve diğer elinde ise cornucopia tutarken. GENIO POPVLI ROMANI

Tarih	MS 284-305
Yayımlandığı Yer	RIV VI Thessalonica 19-26.
Karşılaştırma Örnekleri	https://numismatics.org/ocre/id/ric.6.thes.21b (Erişim Tarihi: 28.06.2024)

Katalog No	121
Korunduğu Yer	Bursa Arkeoloji Müzesi
Envanter No	AR22 – N8
Buluntu Yeri	2022 – Kız Adası / S4a2 Açması
Ölçüsü	Çap: 24 mm, Ağırlık: 8,24 gr.
Yapım Maddesi	Bronz
Kentin Adı	Antiochia
Korunma Durumu	Korozyondan dolayı tahrip olmuş alanlar mevcut

Karşılaştırma:

Ön Yüz: Sağa dönük Maximinus başı, defne çelenkli. GAL VAL MAXIMINVS NOB CAES	**Arka Yüz:** Genius ayakta, modius giymiş, sol omzundan sarkan khlamys dışında çıplak, sağ elinde patera ve sol elinde cornucopia tutarken. GENIO CAESARIS* A / O E •ANT

Tarih	MS 309
Yayımlandığı Yer	RIC VI Antioch 110.
Karşılaştırma Örnekleri	https://numismatics.org/ocre/id/ric.6.anch.110 (Erişim Tarihi: 11.02.2024)

Katalog No	122
Korunduğu Yer	Bursa Arkeoloji Müzesi
Envanter No	1080/17
Buluntu Yeri	-
Ölçüsü	Çap: 21 mm, Ağırlık: 3,87 gr.
Yapım Maddesi	Bronz
Kentin Adı	Nicomedia
Korunma Durumu	İyi durumda

	
Ön Yüz: Sağa dönük Maximinus başı. IMP C GAL VAL MAXIMINVS PF AVG	**Arka Yüz:** Genius ayakta, modius giymiş, sol omzundan sarkan khlamys dışında çıplak, sağ elinde patera ve sol elinde cornucopia tutarken, Genius'un ayaklarının yanında kartal. GENIO AVGVSTI Δ SMN

Tarih	MS 312
Yayımlandığı Yer	RIC VI Nicomedia 72b.
Karşılaştırma Örnekleri	https://numismatics.org/ocre/id/ric.6.nic.72b (Erişim Tarihi: 11.02.2024)

Katalog No	123
Korunduğu Yer	Bursa Arkeoloji Müzesi
Envanter No	1080/14
Buluntu Yeri	-
Ölçüsü	Çap: 27 mm, Ağırlık: 8,59 gr.
Yapım Maddesi	Bronz
Kentin Adı	Siscia
Korunma Durumu	Ön yüzde korozyondan dolayı lejant kısmen okunabiliyor, arka yüz ise tasvirin bir kısmı tahrip olmuş durumda

Karşılaştırma:

Ön Yüz: Sağa dönük Maximianus başı, defne çelenkli. IMP MAXIMIANVS PF AVG	**Arka Yüz:** Moneta ayakta, drapeli, bir elinde terazi ve diğer elinde cornucopia tutarken, terazinin altında bir yıldız. SACRA MONET AVGG ET CAESS NOSTR B SIS

Tarih	MS 301-302
Yayımlandığı Yer	RIC VI Siscia 134b; Sear 13302.
Karşılaştırma Örnekleri	https://www.coinarchives.com/a/openlink.php?l=2092825|4986|355|0334ae4900bf5e44e00e938622b973d3 (Erişim Tarihi: 11.02.2024)

Katalog No	124
Korunduğu Yer	Bursa Arkeoloji Müzesi
Envanter No	1080/22
Buluntu Yeri	-
Ölçüsü	Çap: 17 mm, Ağırlık: 2,12 gr.
Yapım Maddesi	Bronz
Kentin Adı	Constantinople
Korunma Durumu	Genel kondisyonu iyi ancak korozyondan dolayı lejantta tahribat mevcut

Karşılaştırma:

Ön Yüz: Sağa dönük Honorius başı, inci diademli, drapeli ve zırhlı. DN HONORIVS PF AVG	**Arka Yüz:** İmparator solda ayakta, sağa dönük, sağ eliyle mızrağını tutarken ve sol elini kalkanın üzerine koyarken, sağında ise sol elinde palmiye dalı tutan tanrıça Victoria imparatoru taçlandırırken. VIRTVS EXERCITI CONS

Tarih	MS 395-401
Yayımlandığı Yer	RIC X Arcadius 61; LRBC 2206.
Karşılaştırma Örnekleri	https://numismatics.org/ocre/id/ric.10.arc_e.61 (Erişim Tarihi: 12.02.2024)

Katalog No	125
Korunduğu Yer	Bursa Arkeoloji Müzesi
Envanter No	1080/26
Buluntu Yeri	-
Ölçüsü	Çap: 14 mm, Ağırlık: 1,12 gr.
Yapım Maddesi	Bronz
Kentin Adı	Cyzicus
Korunma Durumu	Korozyondan ve kırıklarından dolayı lejantta tahribat mevcut

Karşılaştırma:

Ön Yüz: Sağa dönük I. Constantinus başı, rozet-diademli, drapeli ve zırhlı. […]	**Arka Yüz:** Her birinin mızrağını ve kalkanını tutar şeklide iki asker ve aralarında bir sancak GLORIA EXERCITVS SMK[…]

Tarih	MS 336-337
Yayımlandığı Yer	RIC VII Cyzicus 122.
Karşılaştırma Örnekleri	https://numismatics.org/ocre/id/ric.7.cyz.122 (Erişim Tarihi: 16.02.2024)

Katalog No	126
Korunduğu Yer	Bursa Arkeoloji Müzesi
Envanter No	AR16 – N5
Buluntu Yeri	2016 – Nekropol / M5 numaralı mezar
Ölçüsü	Çap: 17 mm, Ağırlık: 2,21 gr.
Yapım Maddesi	Bronz
Kentin Adı	-
Korunma Durumu	Ön yüzü iyi durumda ancak arka yüzü tamamen tahrip olmuş

Karşılaştırma:

Ön Yüz: Sağa dönük I. Constantius başı, rozet-diademli, drapeli ve zırhlı. CONSTANTINVS MAX AVG	**Arka Yüz:** GLORIA EXERCITVS ?

Tarih	MS 324-337
Yayımlandığı Yer	?
Karşılaştırma Örnekleri	?

Katalog No	127
Korunduğu Yer	Bursa Arkeoloji Müzesi
Envanter No	AR16 – N10
Buluntu Yeri	2016 / Nekropol – M10 numaralı mezar
Ölçüsü	Çap: 17 mm, Ağırlık: 1,53 gr.
Yapım Maddesi	Bronz
Kentin Adı	Constantinople
Korunma Durumu	Hafif korozyonlu

	
Ön Yüz: Sağa dönük II. Constantius başı, inci diademli, drapeli ve zırhlı. DN CONSTANTIVS PF AVG	**Arka Yüz:** Sola ilerler şekilde miğferli, drapeli, zırhlı, sol elinde kalkanıyla bir asker sağ eliyle yere düşerken tasvir edilen atlı, sakallı ve sol kolunu uzatmış bir askeri mızraklıyorken. FEL TEMP REPARATIO •M• CONSA (palmiye dalı)

Tarih	MS 355-361
Yayımlandığı Yer	RIC VIII Constantinople 146.
Karşılaştırma Örnekleri	https://numismatics.org/ocre/id/ric.8.cnp.146 (Erişim Tarihi: 19.02.2024)

Katalog No	128
Korunduğu Yer	Bursa Arkeoloji Müzesi
Envanter No	1080/24
Buluntu Yeri	-
Ölçüsü	Çap: 14 mm, Ağırlık: 1,81 gr.
Yapım Maddesi	Bronz
Kentin Adı	Antiochia
Korunma Durumu	Hafif korozyonlu

Karşılaştırma:

Ön Yüz: Sağa dönük I. Theodosius başı, inci diademli, drapeli ve zırhlı. DN THEODOSIVS PF AVG	**Arka Yüz:** İmparator at sırtında ve sağ eli havadayken. GLORIA ROMANORVM ANT[…]

Tarih	MS 392-395
Yayımlandığı Yer	RIC IX Antioch 69a.
Karşılaştırma Örnekleri	https://numismatics.org/ocre/id/ric.9.anch.69A (Erişim Tarihi: 19.02.2024)

Katalog No	129
Korunduğu Yer	Bursa Arkeoloji Müzesi
Envanter No	AR16 – N17
Buluntu Yeri	2016 – Nekropol / 12D Açması
Ölçüsü	Çap: 28 mm, Ağırlık: 13,19 gr.
Yapım Maddesi	Bronz
Kentin Adı	Sardes
Korunma Durumu	Korozyondan dolayı lejantlarda kısmı tahribatlar mevcut

Karşılaştırma:

Ön Yüz: Germanicus ve Drusus sola dönük, yan yana oturur şekilde ve profilden. ΔΡΟΥΣΟΣ ΚΑΙ ΓΕΡΜΑΝΙΚΟΣ ΚΑΙΣΑΡΕΣ ΝΕΟΙ ΘΕΟΙ ΦΙΛΑΔΕΛΦΟΙ	**Arka Yüz:** Çelenk içerisinde ΚΟΙΝΟΥ / ΑΣΙΑΣ ΓΑΙΩ ΑΣΙΝΝΙΩ ΠΩΛΛΙΩΝΙ ΑΝΘΥΠΑΤΩ

Tarih	MS 37-38
Yayımlandığı Yer	RPC I, 2995; BMC Lydia 106-109; Weber 6905.
Karşılaştırma Örnekleri	https://rpc.ashmus.ox.ac.uk/coins/1/2995 (Erişim Tarihi: 16.02.2024)

Katalog No	130
Korunduğu Yer	Bursa Arkeoloji Müzesi
Envanter No	1080/33
Buluntu Yeri	-
Ölçüsü	Çap: 11 mm, Ağırlık: 1,78 gr.
Yapım Maddesi	Bronz
Kentin Adı	-
Korunma Durumu	Yoğun korozyonlu

Karşılaştırma:

Ön Yüz: Korozyondan dolayı herhangi bir tanım yapılamamaktadır.	**Arka Yüz:** Є Δ

Tarih	MS 491-565
Yayımlandığı Yer	?
Karşılaştırma Örnekleri	?

Katalog No	131
Korunduğu Yer	Bursa Arkeoloji Müzesi
Envanter No	AR22 – N9
Buluntu Yeri	2022 – Kız Adası / S4a2 Açması
Ölçüsü	Çap: 25 mm, Ağırlık: 6,24 gr.
Yapım Maddesi	Bronz
Kentin Adı	Neapolis
Korunma Durumu	Aşınma ve kırıklar mevcut

	
Ön Yüz: Solda Heraclius askeri kıyafetli, bıyıklı ve uzun sakallı, haçla çevrilmiş taç giymiş ve sağ elinde uzun bir haç tutarken, sağda ise Heraclius Constantine ayakta, kısa sakallı, haç ve khlamys ile çevrili taç giymiş ve sağ elinde globus cruciger tutarken.	**Arka Yüz:** Ortada büyük M, solunda ANNO, sağında XXЧ, üzerinde haç ve altında N CON

Tarih	MS 634-635
Yayımlandığı Yer	MIB X23.
Karşılaştırma Örnekleri	https://www.coinarchives.com/a/openlink.php?l=1759778|4035|1580|98fc5c550fe9f66a53432f1c2fc2adb7 (Erişim Tarihi: 12.02.2024)

Katalog No	132
Korunduğu Yer	Bursa Arkeoloji Müzesi
Envanter No	1080/20
Buluntu Yeri	-
Ölçüsü	Çap: 21 mm, Ağırlık: 2,86 gr.
Yapım Maddesi	Bronz
Kentin Adı	Constantinople
Korunma Durumu	Yoğun korozyonlu ve ufak kırıkları mevcut

	
Ön Yüz: II. Constans karşıdan, uzun sakallı, bıyıklı, taç ve khlamys giyimli, bir elinde uzun haç, diğer elinde ise küre üzerindeki bir haçı tutarken. ЄN TγTo NIKA	**Arka Yüz:** Ortada büyük M, üzerinde *, sağında CTAN, altında Γ, solunda KωN XЧ ya da XϚ

Tarih	MS 655-657
Yayımlandığı Yer	SB 1008; DOC 75c.3 – DOC 76c.2.
Karşılaştırma Örnekleri	https://coins.labarum.info/en/catalog/454 (Erişim Tarihi: 12.02.2024)

Katalog No	133
Korunduğu Yer	Bursa Arkeoloji Müzesi
Envanter No	AR18 – N2
Buluntu Yeri	2018 / Nişli Alan – A4 Açması
Ölçüsü	Çap: 22 mm, Ağırlık: 4,08 gr.
Yapım Maddesi	Bronz
Kentin Adı	Constantinople
Korunma Durumu	Korozyondan dolayı tahribat mevcut ancak tasvirler anlaşılabiliyor

Karşılaştırma:

Ön Yüz: IV. Constantine Pogonatus karşıdan görünümlü, sakalsız, zırhlı, tüylü miğfer giymiş şekilde ve sağ elinde globus cruciger tutarken.	**Arka Yüz:** Ortada büyük I, solunda ve yukarısında haç, sağında ise K CON

Tarih	MS 668-673
Yayımlandığı Yer	SB 1182; DOC 38.
Karşılaştırma Örnekleri	https://www.coinarchives.com/a/openlink.php?l=627306|1143|429|b11357857b4b15b3a45fc45b45913f4e (Erişim Tarihi: 13.02.2024)

Katalog No	134
Korunduğu Yer	Bursa Arkeoloji Müzesi
Envanter No	AR23 – N31
Buluntu Yeri	2023 – Tiyatro / Orkestra Açması
Ölçüsü	Çap: 20 mm, Ağırlık: 4,57 gr.
Yapım Maddesi	Bronz
Kentin Adı	Constantinople
Korunma Durumu	Korozyondan dolayı tahribat mevcut ancak tasvirler anlaşılabiliyor

Karşılaştırma:

Ön Yüz: IV. Constantine Pogonatus karşıdan görünümlü, sakalsız, zırhlı, tüylü miğfer giymiş şekilde ve sağ elinde globus cruciger tutarken.	**Arka Yüz:** Ortada büyük I, solunda ve yukarısında haç, sağında ise K CON

Tarih	MS 668-673
Yayımlandığı Yer	SB 1182; DOC 38.
Karşılaştırma Örnekleri	https://www.coinarchives.com/a/openlink.php?l=627306|1143|429|b11357857b4b15b3a45fc45b45913f4e (Erişim Tarihi: 13.02.2024)

Katalog No	135
Korunduğu Yer	Bursa Arkeoloji Müzesi
Envanter No	1080/4
Buluntu Yeri	-
Ölçüsü	Çap: 21 mm, Ağırlık: 7 gr.
Yapım Maddesi	Bronz
Kentin Adı	Constantinople
Korunma Durumu	Yoğun korozyonlu

Karşılaştırma:

Ön Yüz: Solda III. Leon, sağda V. Constantine olacak şekilde her ikisi de karşıdan görünümlü, sakallı, khlamys ve taç giyimli, aynı zamanda sağ ellerinde akakia tutarken. [LЄOh] S COhSτ	**Arka Yüz:** Ortada büyük M, solunda XXX, sağında NNN, üzerinde haç, altında ise A

Tarih	MS 735-741
Yayımlandığı Yer	DOC 39a.1; Sear 1516.
Karşılaştırma Örnekleri	https://www.coinarchives.com/a/openlink.php?l=750236|1394|846|398fe4731b9e44657076fde3286ff97a (Erişim Tarihi: 13.02.2024)

Katalog No	136
Korunduğu Yer	Bursa Arkeoloji Müzesi
Envanter No	1080/13
Buluntu Yeri	-
Ölçüsü	Çap: 26 mm, Ağırlık: 5,71 gr.
Yapım Maddesi	Bronz
Kentin Adı	Constantinople
Korunma Durumu	Hafif korozyonlu

Karşılaştırma:

Ön Yüz: Solda III. Leon, sağda V. Constantine olacak şekilde her ikisi de karşıdan görünümlü, sakallı, khlamys ve taç giyimli, aynı zamanda sağ ellerinde akakia tutarken [LЄOh] S COhSτ	**Arka Yüz:** Ortada büyük M, solunda XXX, sağında NNN, üzerinde haç, altında ise A

Tarih	MS 735-741
Yayımlandığı Yer	DOC 39a.1; Sear 1516.
Karşılaştırma Örnekleri	https://www.coinarchives.com/a/openlink.php?l=1975990|4669|3310|2077541bd0a4b1d7175e2c84c8649fe4 (Erişim Tarihi: 13.02.2024)

Katalog No	137
Korunduğu Yer	Bursa Arkeoloji Müzesi
Envanter No	1080/3
Buluntu Yeri	-
Ölçüsü	Çap: 25 mm, Ağırlık: 9,21 gr.
Yapım Maddesi	Bronz
Kentin Adı	Constantinople
Korunma Durumu	Genel kondisyonu iyi durumda ancak hafif korozyon mevcut

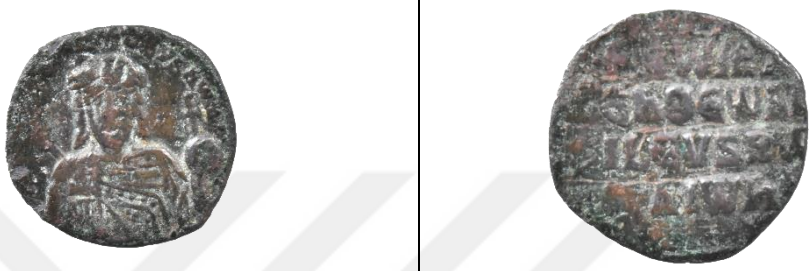
Karşılaştırma:

Ön Yüz: VI. Leon karşıdan görünümlü, kısa sakallı, taçlı bir haç takmış, khlamys giyimli ve elinde akakia tutarken. +LЄOh bAS-ILЄVS ROM	**Arka Yüz:** +LЄOh Єh ΘЄOBA SILЄVS R OMЄOh

Tarih	MS 886-912
Yayımlandığı Yer	SB 1729; DOC 8.
Karşılaştırma Örnekleri	https://www.coinarchives.com/a/openlink.php?l=2345649|5736|2635|d983394037eaeec9d4792feba55f5928 (Erişim Tarihi: 13.02.2024)

Katalog No	138
Korunduğu Yer	Bursa Arkeoloji Müzesi
Envanter No	AR23 – N14
Buluntu Yeri	2023 – Tiyatro / Yüzey Toprağı
Ölçüsü	Çap: 24 mm, Ağırlık: 4,17 gr.
Yapım Maddesi	Bronz
Kentin Adı	Constantinople
Korunma Durumu	Genel kondisyonu iyi durumda

Karşılaştırma:

Ön Yüz: I. Romanus karşıdan görünümlü, tablionlu khlamys giyimli ve haç giyimli, sol elinde globus cruciger ve sağ elinde ise labarum tutarken. + RѡMAh ЬASILЄVS RѡM	**Arka Yüz:** +RѡMA h' Eh ΘЄѡ bA SILЄVS Rѡ MAIѡh

Tarih	MS 931-944
Yayımlandığı Yer	Sear 1760; DOC 25a.
Karşılaştırma Örnekleri	https://www.coinarchives.com/a/openlink.php?l=1807688|4179|1024|c0da7f8608e410b013ec2b87357bea07 (Erişim Tarihi:13.02.2024)

Katalog No	139
Korunduğu Yer	Bursa Arkeoloji Müzesi
Envanter No	1080/6
Buluntu Yeri	-
Ölçüsü	Çap: 26 mm, Ağırlık: 4,14 gr.
Yapım Maddesi	Bronz
Kentin Adı	Constantinople
Korunma Durumu	Hafif korozyonlu

Karşılaştırma:

Ön Yüz: I. Romanus karşıdan görünümlü, tablionlu khlamys giyimli ve haç giyimli, sol elinde globus cruciger ve sağ elinde ise labarum tutarken. + RѡMAh bAS / ILЄVS RѡM	**Arka Yüz:** +RѡMA h' Eh ΘЄѡ bA SILЄVS Rѡ MAIѡh

Tarih	MS 931-944
Yayımlandığı Yer	DOC 25b.
Karşılaştırma Örnekleri	https://www.coinarchives.com/a/openlink.php?l=1695608|3797|406|25b16e01c24dd3766b8baa2985af73a4 (Erişim Tarihi: 13.02.2024)

Katalog No	140
Korunduğu Yer	Bursa Arkeoloji Müzesi
Envanter No	AR16 – N1
Buluntu Yeri	2016 - Yüzey
Ölçüsü	Çap: 30 mm, Ağırlık: 10,63 gr.
Yapım Maddesi	Bronz
Kentin Adı	-
Korunma Durumu	Yoğun korozyonlu

Karşılaştırma:

Ön Yüz: Nimbus içerisindeki bir haç önünde, karşıdan görünümlü ve elinde İncil tutan İsa. +ЄMMA / NOVHA IC / XC	**Arka Yüz:** +IhSUS XRISTUS bASILЄU bASILЄ

Tarih	MS 976-1035
Yayımlandığı Yer	DOC Class A2.
Karşılaştırma Örnekleri	https://www.coinarchives.com/a/openlink.php?l=780988|1456|928|8d6927f9e4c3dd1842bbd5110937d2ec (Erişim Tarihi: 13.02.2024)

Katalog No	141
Korunduğu Yer	Bursa Arkeoloji Müzesi
Envanter No	1080/34
Buluntu Yeri	-
Ölçüsü	Çap: 22 mm, Ağırlık: 1,49 gr.
Yapım Maddesi	Bronz
Kentin Adı	Nürnberg
Korunma Durumu	İyi durumda

	
Ön Yüz: Ortada bir gül motifi, etrafında tekrar eden taç ve zambak dizisi. HANNS•KRAVWINCKEL•IN•NV	**Arka Yüz:** Üç kemerli ve üç köşeli motif içerisinde haçlı küre. GOTES•REICH•BLEIBT•EWICK

Tarih	1586-1635
Yayımlandığı Yer	Mitchiner 1988: no. 1540-1552.
Karşılaştırma Örnekleri	https://www.coinarchives.com/w/openlink.php?l=1425038|1299|466|535bdb9f9e18c4f5b4f6c0439853aad9 (Erişim Tarihi 28.06.2024)

Katalog No	142
Korunduğu Yer	Bursa Arkeoloji Müzesi
Envanter No	AR23 – N12
Buluntu Yeri	Tiyatro / 2023 – SK – 1 Açması
Ölçüsü	Çap: 13 mm, Ağırlık: 0,40 gr.
Yapım Maddesi	Bronz
Kentin Adı	Nürnberg
Korunma Durumu	İyi durumda

	
Ön Yüz: Güneş, ışınları, beş yıldız ve hilal. *I.C.GERNER•RECH.PFEN.	**Arka Yüz:** Sola doğru ilerlemekte olan üç direkli gemi. PLUS ULTRA

Tarih	1848-1854
Yayımlandığı Yer	Mitchiner 1988: 567 no. 2039.
Karşılaştırma Örnekleri	https://numismatics.org/collection/1963.206.2 (Erişim Tarihi 26.01.2024)

Katalog No	143
Korunduğu Yer	Bursa Arkeoloji Müzesi
Envanter No	AR23 – N4
Buluntu Yeri	Sıbyan Mektebi / 2023 – Atık Toprak
Ölçüsü	Çap: 22 mm, Ağırlık: 0,47 gr.
Yapım Maddesi	Bronz
Kentin Adı	Nürnberg
Korunma Durumu	Ortasından kırılmış vaziyette ancak kalan kısmı okunabiliyor

Karşılaştırma:

Ön Yüz: Güneş, ışınları, beş yıldız ve hilal. [*I.C.GERNE]R*RECH.PFEN	**Arka Yüz:** Sola doğru ilerlemekte olan gemi. PLU[S ULTRA]

Tarih	1848-1854
Yayımlandığı Yer	Mitchiner 1988: 567 no. 2039.
Karşılaştırma Örnekleri	https://numismatics.org/collection/1963.206.2 (Erişim Tarihi 26.01.2024)

KAYNAKÇA

Bu tezde kullanılan antik kaynakların kısaltmalarında Der Kleine Pauly'nin, Türkçe kısaltmalarda ise Türk Dil Kurumu'nun tavsiye ettiklerine uyulmuştur.

Amandry – Burnett – Mairat 2015 M. Amandry – A. Burnett – J. Mairat, Roman Provincial Coinage III: From Nerva to Hadrian (AD 96-138) (London – Paris).

Arı 2016 A. G. Arı, "Apollonia ad Rhyndakos'ta Apollon Kültü ve Adının Kökeni", M. Şahin – S. Sevim – D. Yavaş (eds.), Odryses'ten Nilüfer'e Uluslararası Nilüfer Sempozyumu, 13-15 Kasım 2015 (Bursa), 97-108.

Arya 2002 D. A. Arya, The Goddess Fortuna in Imperial Rome: Cult, Art, Text, The University of Texas (Doctor of Philosophy), (Austin).

Aybek – Dreyer 2016 S. Aybek – B. Dreyer, Der archäeologische Survey von Apollonia am Rhyndakos beim Uluabat-See und der Umgebung Mysiens in der Nordwest-Türkei 2006-2010, (Berlin).

Aybek – Öz 2004 S. Aybek – A. K. Öz, "Preliminary Report of the Archaeological Survey at Apollonia ad Rhyndacum in Mysia". Anadolu 27, 1-25.

Aybek – Öz 2007 S. Aybek – A. K. Öz, "Apollonia ad Rhyndacum (Gölyazı) ve Uluabat Gölü Çevresi Yüzey Araştırması 2006 Yılı Raporu" 25. Kazı Sonuçları Toplantısı, 1, Çanakkale, 285-304.

Aybek – Öz 2010 S. Aybek – A. K. Öz", Gölyazı ve Uluabat Gölü Çevresi 2010 Yılı Yüzey Araştırması" 29. Araştırma Sonuçları Toplantısı, 2, Malatya, 1-10.

Aybek – Öz 2010 S. Aybek – A. K. Öz, "Uluabat Gölü Çevresi 2008 Yılı Yüzey Araştırmaları", 27. Araştırma Sonuçları Toplantısı, 2, Denizli, 313-328.

Babelon 1898 M. E. Babelon, Inventaire Sommaire De La Collection Waddington (Paris).

Babelon 1930 J. Babelon, Catalogue De La Collection De Luynes (Volume III) (Paris).

Bates 1911 W. N. Bates, “The Purification of Orestes”, American Journal of Archaeology 15-4, 459-464.

Battistoni 2016 F. Battistoni, “Nilüfer Bölgesinde Yazıt Buluntuları”, M. Şahin – S. Sevim – D. Yavaş (eds.), Odryses’ten Nilüfer’e Uluslararası Nilüfer Sempozyumu, 13-15 Kasım 2015 (Bursa), 155-168.

Bilir – Dumankaya 2016 A. Bilir – O. Dumankaya, “From Apollonia ad Rhyndacum to Propontis”, M. Şahin – S. Sevim – D. Yavaş (eds.), Odryses’ten Odryses’ten Nilüfer’e Uluslararası Nilüfer Sempozyumu, 13-15 Kasım 2015 (Bursa), 169-190.

Bruun 1966 P. Bruun, The Roman Imperial Coinage Vol. VII, Constantine and Licinius A.D. 313-337 (London).

Burnett – Amandry – Ripollés 1992 A. Burnett – M. Amandry – P. P. Ripollés, Roman Provincial Coinage Vol I. From the death of Caesar to the death of Vitellius (44 BC – AD 69) (London).

Burnett – Amandry 1999 A. Burnett – M. Amandry, Roman Provincial Coinage II: From Vespasian to Domitian (AD 69-96) (London).

Carson – Sutherland – Kent 1981 R. Carson – H. Sutherland – J. Kent, The Roman Imperial Coinage, Vol VIII, The Family of Constantine I, A.D. 337 – 364 (London).

Chaniotis 1998 A. Chaniotis, “Willkommene Erdbeben”, Stuttgarter Kolloquium zur historischen Geographic des Altertums 6, 1996, E. Olshausen – H. Sonnabend (eds.), “Naturkatastrophen in der antiken Welt” (Geographica Historica 10), (Stuttgart) 404-416.

Corso 2022 A. Corso, “Praxiteles’ Apollo Sauroctonus on Coins of Apollonia ad Rhyndacum”, Balıkesir Arkeoloji Buluşmaları Sempozyumu Mysia ve Çevre Kültürleri 2021 Bildiriler Kitabı, 407-425.

Cömert 2006 B. Cömert, Mitoloji ve İkonografi (Ankara).

Çizmeli Öğün 2013 Z. Çizmeli Öğün, “Hadrianopolis Makedonya Kulesi Kurtarma Kazılarında Ele Geçen Nürnberg Jetonları”, G. Kökdemir (ed.), Orhan Bingöl’e 67. Yaş Armağanı, A Festschrift for Orhan Bingöl for Occasion of his 67th Birthday, (Ankara), 433-438.

Delivorrias 1984 A. Delivorrias, “Aphrodite”, LIMC II (Zürich – München), 2-151.

Demirer 2019 Ü. Demirer, “Telesphoros’un Köken Sorunu”, Trakya Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Dergisi, 9-18, 53-67.

Doğancı 2019	K. Doğancı, "Hellespontos ve Çevresini Etkileyen Depremler (MÖ 3000- MS 6. yy)", History Studies, 11, 2, 533-555.
Engelmann – Knibbe 1989	H. Engelmann - D. Knibbe, Das Zollgesetz der Provinz Asia. Eine neue Inschrift aus Ephesos, EpigrAnat 14, Bonn.
Erhat 2007	A. Erhat, Mitoloji Sözlüğü (İstanbul).
Forrer 1926	L. Forrer, Descriptive Catalogue of the Collection of Greek Coins formed by Sir Hermann Weber, Volume III Part I Asia (London).
Franke 2007	P. R. Franke, Roma Döneminde Küçük Asya Sikkelerin Yansımasında Yunan Yaşamı, N. Baydur – B. Theis-Baydur (çev.), (İstanbul).
Graf 1996	F. Graf, "Apollon", DNP I (Stuttgart), 863-870.
Graf 1997	F. Graf, "Artemis", DNP II (Stuttgart), 53-59.
Grierson 1968	P. Grierson, Catalogue of the Byzatine Coins in the Dumbarton Oaks Collection and in the Whittemore Collection, Volume 2 Part 2, Heraclius Constantine to Theodosius III 641-717 (Washington DC).
Grierson 1973	P. Grierson, Catalogue of the Byzatine Coins in the Dumbarton Oaks Collection and in the Whittemore Collection, Volume 3 Part 1, Leo III to Michael III 717-861 (Washington DC).
Grierson 1973b	P. Grierson, Catalogue of the Byzatine Coins in the Dumbarton Oaks Collection and in the Whittemore Collection, Volume 3 Part 2, Basil I to Nicephorus III 867-1081 (Washington DC).
Grimal 1990	P. Grimal, A Concise Dictionary of Classical Mythology (Oxford).
Grose 1929	S. W. Grose, Catalogue of The McClean Collection of Greek Coins Volume III Asia Minor, Farther Asia, Egypt, Africa (Cambridge).
Greaves 2002	A. M. Greaves, Miletos a History (London – New York).
Hahn 1981	W. Hahn, Moneta Imperii Byzantini, Von Heraclius Bis Leo III. Alleinregieirung (610-720) (Wien).

Harl 2002 — K. W. Harl, Kazılarda Bulunan Sikkelerin Tanımlanması İçin Rehber, Bizans (M.S. 498-1282), (İstanbul).

Head 1901 — B. V. Head, A Catalogue of The Greek Coins in The British Museum, Catalogue of The Greek Coins of Lydia (London).

Heinrichs 2002 — A. Heinrichs, "Zeus", DNP XII.2 (Stuttgart) 782-791.

Hes. theog. — Hesiodos, Theogonia – İşler ve Günler, A. Erhat – S. Eyüboğlu (çev.) (İstanbul 2016)

Hom. Il. — Homeros, İlyada, A. Erhat – A. Kadir (çev.), (İstanbul 2021).

Howgego 1985 — C. Howgego, Greek Imperial Countermarks. Royal Numismatic Society, Special Publication No. 17 (London).

Holzhausen 2000 — J. Holzhausen, "Pan", DNP XI (Stuttgart), 222-224.

Hoover 2016 — O. Hoover, Handbook of Coins of Macedon and Its Neighbors, Volume 3, Part I: Macedon, Illyria, and Epeiros, Sixth to First Centuries BC (Lancaster).

Kahil 1984 — L. Kahil, "Artemis" LIMC II (Zürich – München), 618-753.

Kent 1994 — J. Kent, The Roman Imperial Coinage, Vol. X, The Divided Empire and the Fall of the Western Parts, AD 395-491 (London).

Klawans 1959 — Z. H. Klawans, Roman Imperial Coins (Wisconsin).

Le Bas – Reinach 1888 — M. P. Le Bas – S. Reinach, Voyage Archeologique en Grece et en Asie Mineure (Paris).

Levante 2001 — E. Levante, Sylloge Nummorum Graecorum. France. 5, Département des monnaies, médailles et antiques. Mysie (Paris).

Lindgren – Kovacs 1995 — H. C. Lindgren – F. L. Kovacs, Ancient Bronze Coins of Asia Minor and the Levant From The Lindgren Collection (California).

Lindgren – Kovacs 1985 — H. Lindgren – F. Kovacs, Ancient Bronze Coinage of Asia Minor and the Levant (California).

Mitchiner 1988 — M. Mitchiner, Jetons, Medalets and Tokens, V.1, The Medieval Period and Nürnberg (London).

Mattingly – Sydenham – Webb 1933 — H. Mattingly – E. A. Sydenham – P. Webb, The Roman Imperial Coinage, Vol V, Part II, Probus to Amandus (London).

Newell 1927 E. Newell, The Coinages of Demetrius Poliorcetes (London).

Nollé 1991 J. Nollé, “Pamphylische Studien 11-12”, Chiron 21, 331-344.

Okçu 2010 R. Okçu, Bursa Arkeoloji Müzesi Sikke Teşhir Kataloğu (Bursa.)

Ostrowski 1991 J. A. Ostrowski, Personifications of Rivers in Greek and Roman Art (Krakow).

Önol 2022 İ. Önol, Anadolu’da Poseidon Kültü, Ege Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü (Yayımlanmamış Doktora Tezi) (İzmir).

Özgan 2013 R. Özgan, Roma Portre Sanatı I (İstanbul).

Özgan 2013b R. Özgan, Roma Portre Sanatı II (İstanbul).

Özgan 2015 R. Özgan, Roma Portre Sanatı III (İstanbul).

Pearce 1951 J. Pearce, The Roman Imperial Coinage, Vol IX Valentinian I – Theodosius I (London).

Pirenne-Delforge 1996 V. Pirenne-Delforge, “Aphrodite” DNP I (Stuttgart), 838-844.

Plankenhorn – Stauber 2022 G. Plankenhorn – J. Stauber, Sammlung Plankenhorn Münzen aus Mysien (Munich).

Plin.nat. Plinius, Natural History, P. Holland (çev.), (Leicester).

Plut. Plutarchos, Lives, Themistocles and Camillus, Aristides And Cato Major, Cimon and Lucullus, B. Perrin (çev.), (London 1959).

Price 1991 M. J. Price, The Coinage in the Name of Alexander the Great and Philip Arrihidaeus (London).

Robinson – Ashton – Ireland 1951 E. S. G. Robinson – R. Ashton – S. Ireland, Sylloge Nummorum Graecorum, Volume V: Ashmolean Museum Oxford (London).

Sear 1974 D. R. Sear, Byzantine Coins and Their Values (London).

Sear 1978 D. R. Sear, Greek Coins and Their Values (London).

Sear 2000 D. R. Sear, Roman Coins and Their Values, Vol I (London).

Sear 2002 D. R. Sear, Roman Coins and Their Values, Vol II (London).

Sear 2005	D. R. Sear, Roman Coins and Their Values, Vol III (London).
Sear 2011	D. R. Sear, Roman Coins and Their Values Volume IV (London).
Sear 2014	D. R. Sear, Roman Coins and Their Values, Vol V (London).
Sencan Altınoluk 2005	Z. Sencan Altınoluk, Sikkeler Işığında Küçük Asya'da Irmak Tanrıları, İstanbul Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü (Yayımlanmamış Doktora Tezi) (İstanbul).
Simon – Bauchhenss 1984	E. Simon – G. Bauchhenss, "Apollon", LIMC II (Zürich – München), 183-327.
Spoerri Butcher 2006	M. Spoerri Butcher, Roman Provincial Coinage Vol VII.1, Gordian I to Gordian III (AD 238-244), Province of Asia (Paris).
Stevenson 1889	S. W. Stevenson, A Dictionary of Roman Coins (London).
Strab.	Strabon, Antik Anadolu Coğrafyası (Geographika: XII-XIII-XIV), A. Pekman (çev.), (İstanbul 2000).
Sutherland – Carson 1967	R. Sutherland – C. H. V. Carson, The Roman Imperial Coinage Vol. VI, From Diocletian's reform to the death of Maximinus (London).
Şahin 1999	M, Şahin, "Miletupolis Adak Levhaları Üzerinde Apollon Kitharodos", Anadolu Araştırmaları, 15, 383-429.
Şahin 2014	M. Şahin, Gölyazı Kültür Envanteri (Bursa).
Şahin 2016	D. Şahin, "Apollonia ad Rhyndakos Kentinin Tarihi ve Sikkeleri", M. Şahin – S. Sevim – D. Yavaş (eds.), Odryses'ten Nilüfer'e Uluslararası Nilüfer Sempozyumu, 13-15 Kasım 2015 (Bursa), 717-726.
Şahin 2016b	M. Şahin, Bursa ve İlçeleri Arkeolojik Kültür Envanteri II, İlçesi I. Kitap, Nilüfer Belediyesi (Bursa).
Şahin 2017	D. Şahin, Roma Mitolojisi (İstanbul).
Şahin 2017b	M. Şahin, "Apollonia ad Rhyndakos Kentinin Lokalizasyonu Üzerine", Bursa'da Zaman, 24, 64-67.
Şahin 2017c	M. Şahin, Bursa ve İlçeleri Arkeolojik Kültür Envanteri III, Nilüfer İlçesi II. Kitap, Nilüfer Belediyesi (Bursa).
Şahin 2020	M. Şahin, "Apollonia ad Rhyndacum'da Bir Aplik Seramik Parçası", Uluslararası Türkçe Edebiyat Kültür Eğitim Dergisi, 9-4, 1861-1873.

Şahin – Şahin – Gülsefa 2022 M. Şahin – D. Şahin – G. Gülsefa, “Apollonia ad Rhyndacum Kenti ve 2021 Yılı Tiyatro Kazıları Ön Raporu”, Balıkesir Arkeoloji Buluşmaları Sempozyumu Mysia ve Çevre Kültürleri 2021 Bildiriler Kitabı, 579-602.

Şahin – Özbey 2017 M. Şahin – A. S. Özbey, Nekropol Kazıları 2016-2017 (Bursa).

Tekin 1998 O. Tekin, Eskiçağda Para Antik Nümizmatiğe Giriş (İstanbul).

Tulay 2001 A. S. Tulay, Genel Nümizmatik Sözlüğü (İstanbul).

Vitr. Vitruvius, Mimarlık Üzerine, Ç. Dürüşken (çev.), (İstanbul 2021).

von Fritze 1913 H. von Fritze, Adramytion- Kisthene: Mit Tafeln I - X, aus: Die Antiken Münzen Mysiens (Berlin).

Waddington 1908 W. H. Waddington, Recueil général des monnaies grecques d'Asie mineure (tome premier deuxiéme fascicule) (Paris).

Waddington 1910 W. H. Waddington, Recueil général des monnaies grecques d'Asie mineure (tome premier trosiéme fascicule) (Paris).

Wroth 1889 W. Wroth, A Catalog of the Greek Coins in The British Museum Pontus, Paphlagonia, Bithynia, and The Kingdom Bosporus (London).

Wroth 1892 W. Wroth, A Catalog of The Greek Coins in The British Museum, Catalogue of The Greek Coins of Mysia (London).

Yılmazyaşar – Gökalp Demirel 2022 H. Yılmazyaşar – Z. Gökalp Demirel, “Tarihsel Bağlamda Karacahisar Kalesi’nde Bulunan Bizans ve Avrupa Sikkeleri”, Anadolu Araştırmaları 27, 305-355.

https://www.asiaminorcoins.com/ (Erişim Tarihi 30.06.2024)

https://www.coinarchives.com/ (Erişim Tarihi 30.06.2024)

https://coins.labarum.info/en/catalog (Erişim Tarihi 30.06.2024)

https://www.corpus-nummorum.eu/ (Erişim Tarihi 30.06.2024)

https://rpc.ashmus.ox.ac.uk/ (Erişim Tarihi 30.06.2024)

https://tesorillo.com/ (Erişim Tarihi 30.06.2024)

https://www.wildwinds.com/ (Erişim Tarihi 30.06.2024)

LEVHALAR LİSTESİ

Harita 1: Apollonia ad Rhyndacum kentinin genel konumu. Harita: Google Earth (29.06.2024)

Harita 2: Apollonia ad Rhyndacum kentinin konumu. Harita: Google Earth (29.06.2024)

Harita 3: Apollonia ad Rhyndacum Antik Kenti Planı. (Kazı Arşivi)

Harita 4: Apollonia ad Rhyndacum'da bulunan farklı kentlere ait Helenistik Dönem sikkelerinin darp edildikleri kentler. Harita: Google Earth (29.06.2024)

Harita 5: Apollonia ad Rhyndacum'da bulunan farklı kentlere ait Roma Dönemi sikkelerinin darp edildikleri kentler. Harita: Google Earth (29.06.2024)

Resim 1: Apollon Sauroktonos heykeli

(https://upload.wikimedia.org/wikipedia/commons/a/ac/Apollo_Sauroktonos_Louvre_Ma441_n06.jpg) (Erişim Tarihi 28.06.2024)

Resim 2: Kadın figürü sikkesinin üzerindeki Artemis (?) tasviri. Resim: LIMC 2.2, 1984: 696 No. 989. bk. "Artemis" (Lilly Kahil)

Resim 3: Orestes'in Arındırılması. Resim: (Bates 1911: 460 Fig. 1.)

Tablo 1: Apollonia ad Rhyndacum kentinde darp edilmiş sikkelerde görülen arka yüz tasvirleri.

Tablo 2: Apollonia ad Rhyndacum'da bulunan farklı kentlere ait Helenistik Dönem sikkeleri.

Tablo 3: Apollonia ad Rhyndacum'da bulunan farklı kentlere ait Roma Dönemi sikkeleri ve arka yüz tasvirleri.

Grafik 1: Tez içerisinde incelenmiş olan sikkelerin dönemsel dağılımı.

Grafik 2: Apollonia ad Rhyndacum kentinde darp edilen sikkelerin dönemsel dağılımı.

Grafik 3: Apollonia ad Rhyndacum kentine ait Helenistik Dönem sikkeleri.

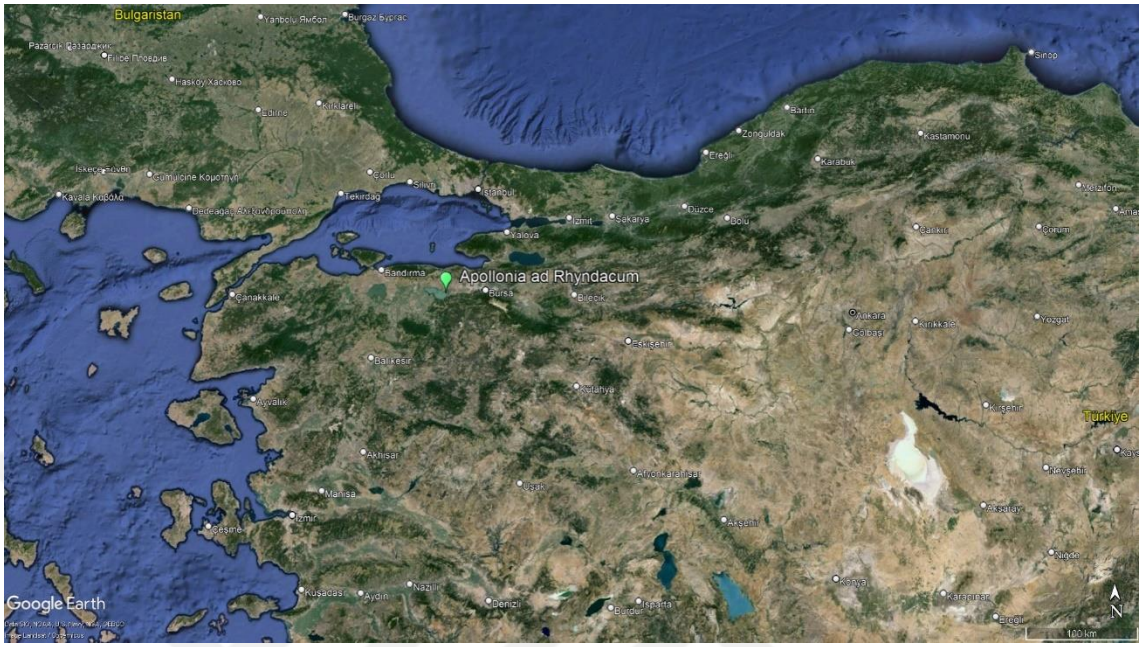
Grafik 4: Sikke üzerinde yer alan betimlere göre kentte var olduğu düşünülen kültler.

Grafik 5: Roma Dönemi sikkelerinin ön yüzlerinde bulunan portreler.

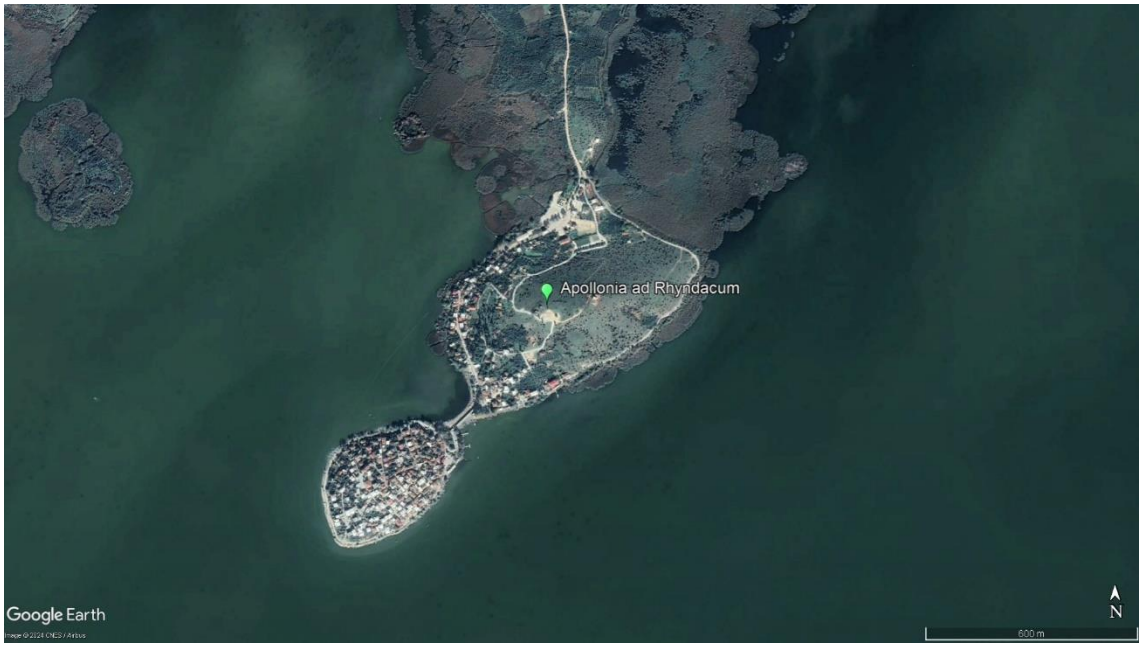
Grafik 6: Apollonia ad Rhyndacum kentinde darp edilen sikkelerde kullanılan lejantlar.

Grafik 7: Doğu Roma İmparatorluğu Dönemi'ne tarihlenen sikkelerin arka yüz lejantları.

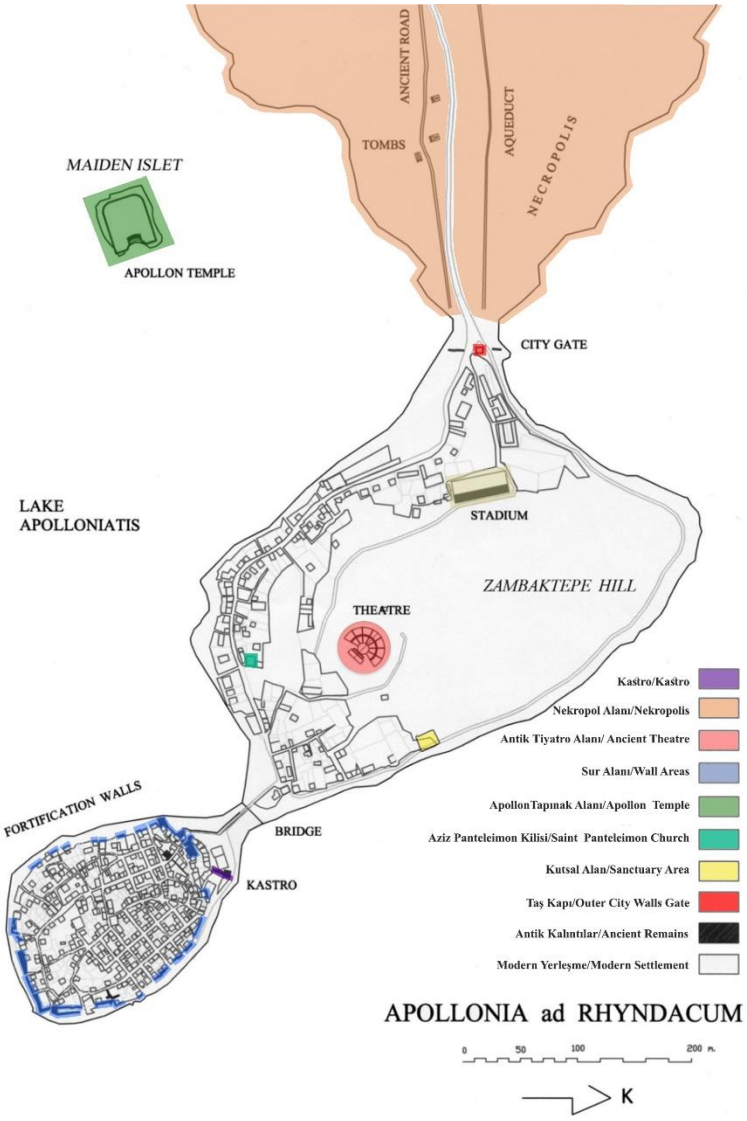
LEVHALAR

Harita 1: Apollonia ad Rhyndacum kentinin genel konumu

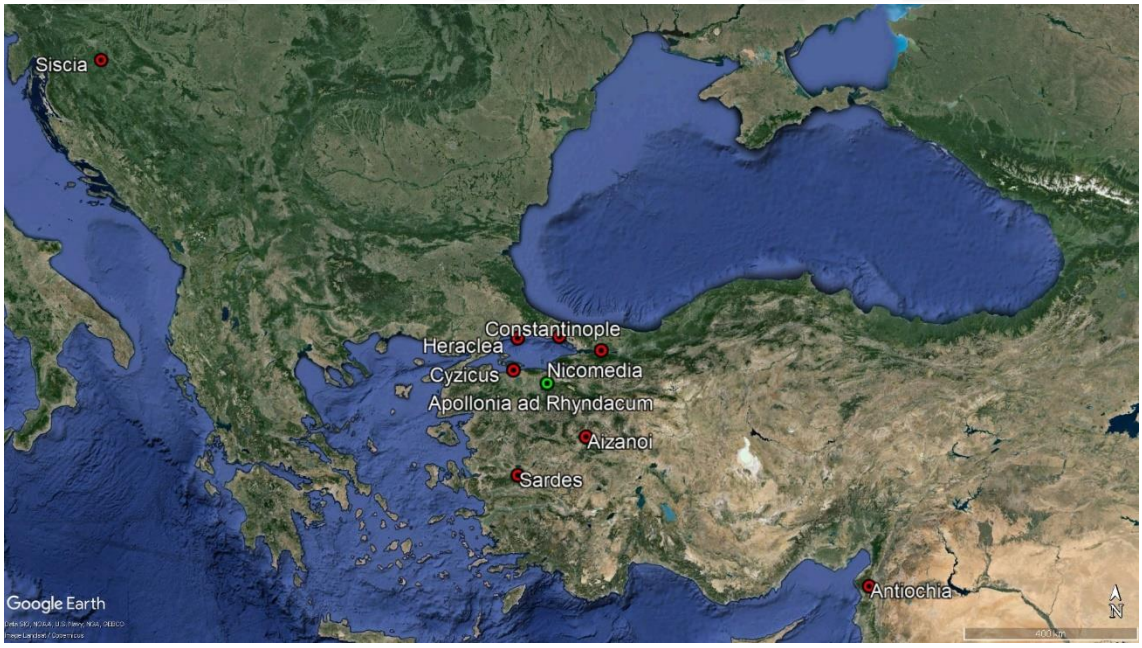
Harita 2: Apollonia ad Rhyndacum kentinin konumu

Harita 3: Apollonia ad Rhyndacum Antik Kenti Planı

Harita 4: Apollonia ad Rhyndacum'da bulunan farklı kentlere ait Helenistik Dönem sikkelerinin darp edildikleri kentler

Harita 5: Apollonia ad Rhyndacum'da bulunan farklı kentlere ait Roma Dönemi sikkelerinin darp edildikleri kentler

Resim 1: Apollon Sauroktonos heykeli

Resim 2: Kadın figürü sikkesinin üzerindeki Artemis (?) tasviri

Resim 3: Orestes'in Arındırılması

Arka Yüz / Ön Yüz	Apollon	Zeus	Demeter	Hermes	Poseidon	Asklepios	Aphrodite	Artemis	Dionysos	Pan	Telesphoros	Fortuna	Rhyndakos	Liknophoro	Tapınak	At	Kurt	Kadın Figürü
Domitianus	2																	1
Nerva	5														1			
Traianus	4											1						
Hadrianus		1			1								1				1	
Antoninus Pius	3					1						1	2					
Marcus Aurelius	5				1	1		1	1			2	1					
II. Faustina	2			1	1	1							3					
Lucius Verus	1					1												
Commodus	4						1			1		1		1				
Septimius Severus	1		1									1						
Iulia Domna			1								1							
Caracalla	2											1						
Geta	2												1					
Macrinus	1												1					
Diadumenianus	1											1						
Elagabalus	2												1					
Alexander Severus	2												1			1		
Maximinus	2																	
Maximus					1	1				1			1					
III. Gordianus	1					1	1			1			2					
I. Philip	1																	
Otacilia Severa	1												1					
II. Philip										1			1					
Volusianus			1															
Gallienus	2					1						1						
Salonina	1																	

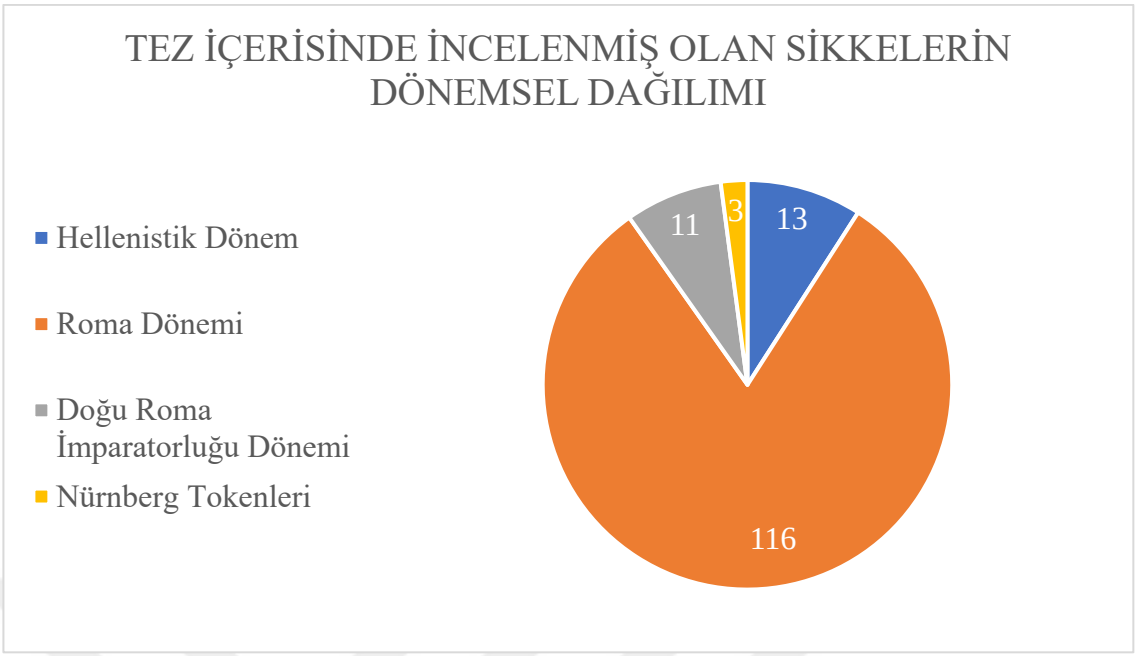
Tablo 1: Apollonia ad Rhyndacum kentinde darp edilmiş sikkelerde görülen arka yüz tasvirleri

Tasvir Şekli Darp Edildiği Kent	Makedon Sikkesi	Apollon	Dionysos
Amphipolis	**1**		
Pella	**1**		
Apamea (Myrleia)		**1**	
Nikaia			**1**
Nikomedia			**1**

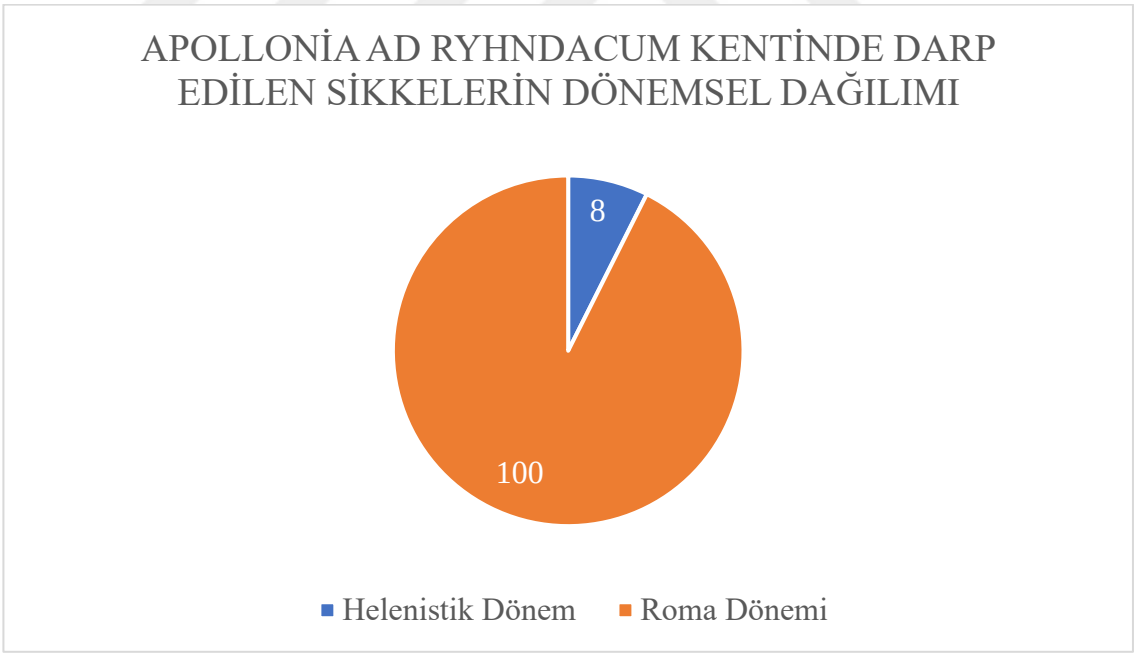
Tablo 2: Apollonia ad Rhyndacum'da bulunan farklı kentlere ait Helenistik Dönem sikkeleri

Arka Yüz Tasviri Darp Edildiği Kent	Zeus / Iupiter	Genius	Moneta	Victoria	Asker / Savaş	Asia Koinonu
Aizanoi	**1**					
Siscia	**1**		**1**			
Heraclea	**1**					
Antiochia	**1**	**1**			**1**	
Constantinople				**1**	**1**	
Cyzicus	**1**				**1**	
Sardes						**1**
Nicomedia	**1**	**1**				
Belirsiz		**1**			**1**	

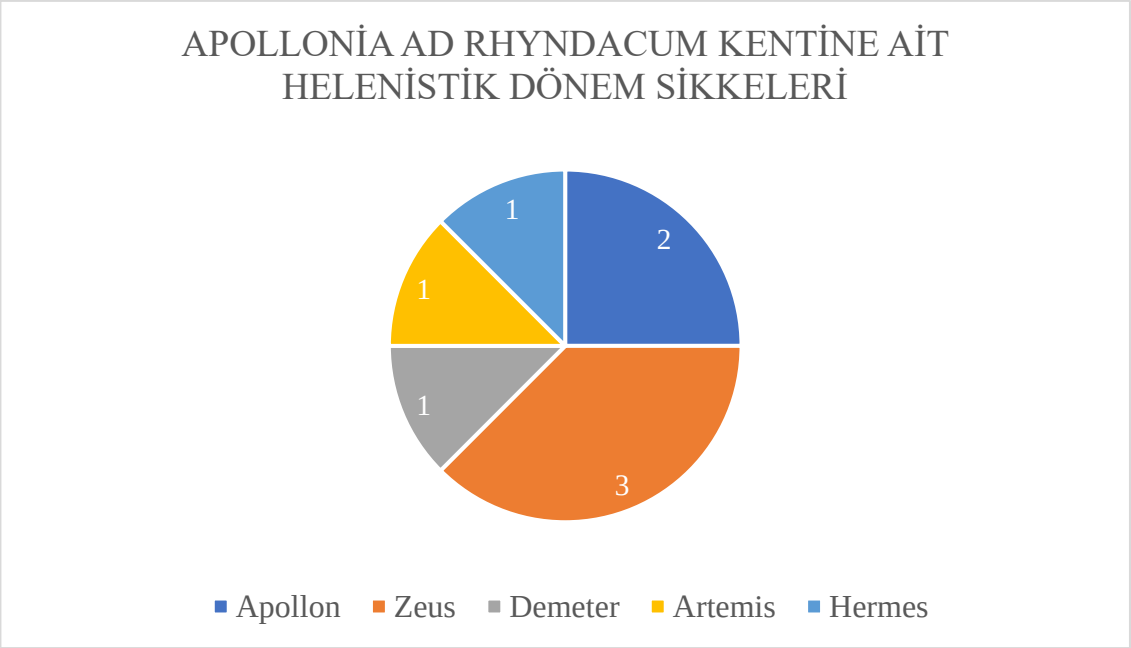
Tablo 3: Apollonia ad Rhyndacum'da bulunan farklı kentlere ait Roma Dönemi sikkeleri ve arka yüz tasvirleri

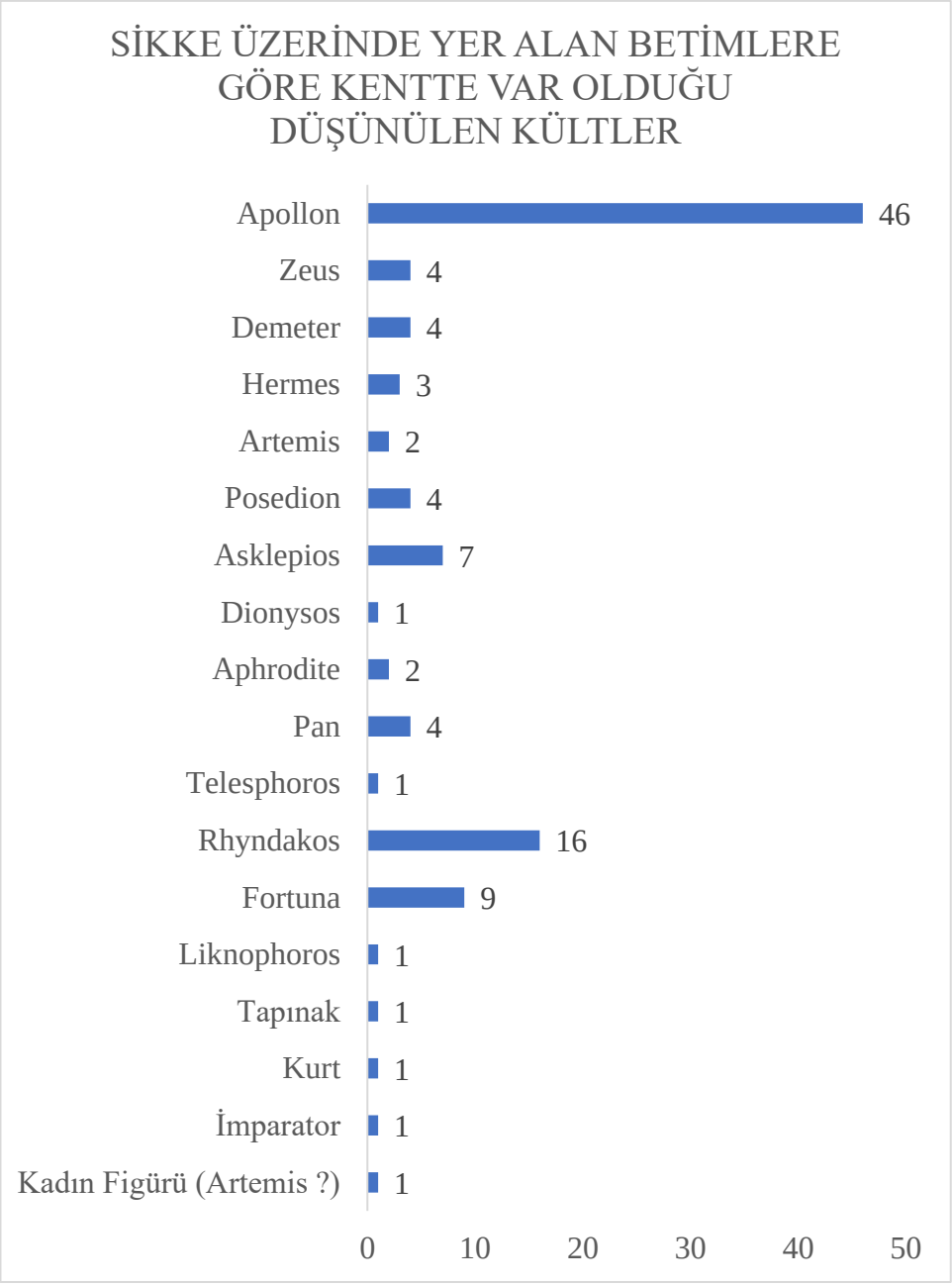
Grafik 1: Tez içerisinde incelenmiş olan sikkelerin dönemsel dağılımı

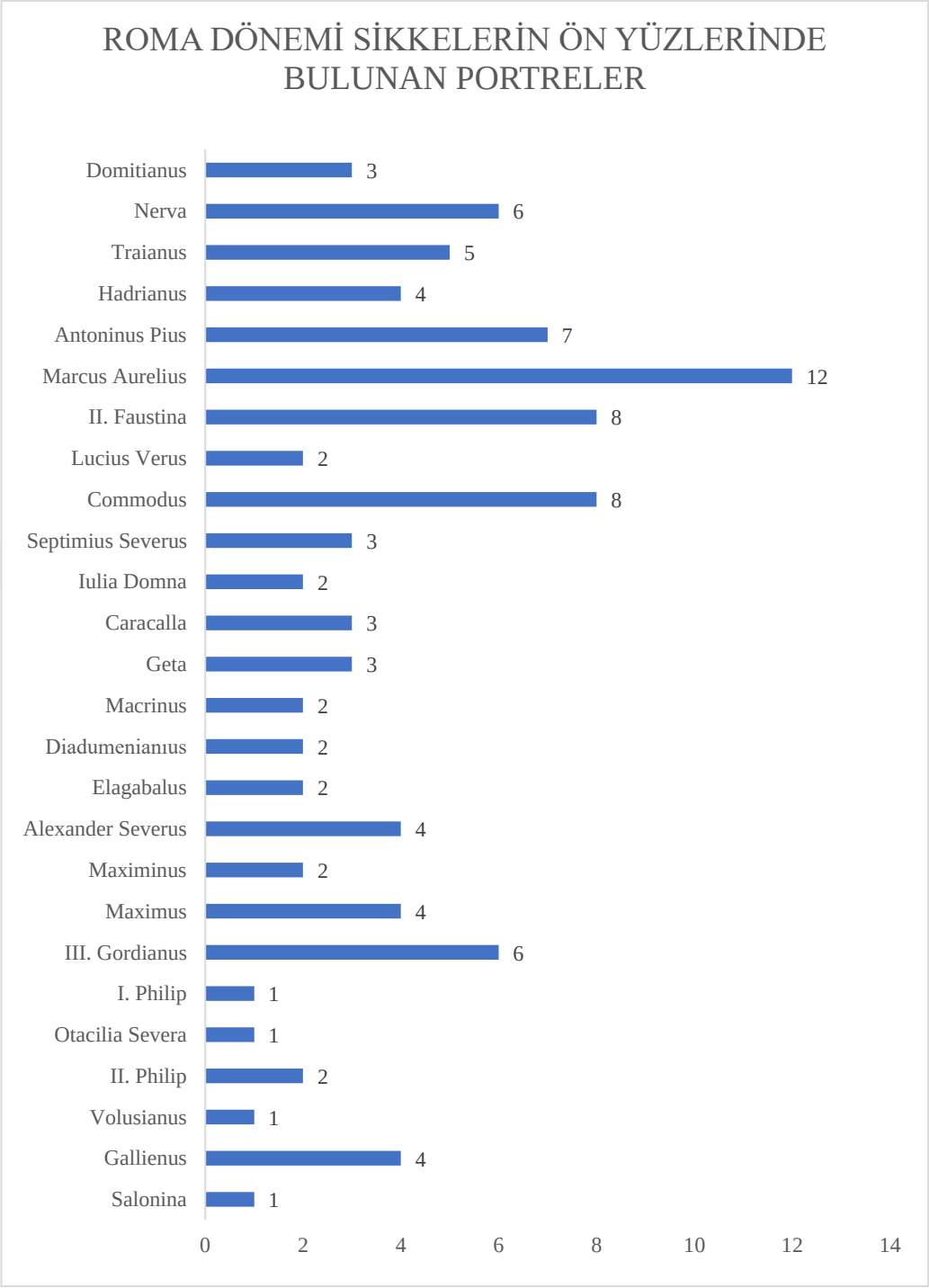
Grafik 2: Apollonia ad Rhyndacum kentinde darp edilen sikkelerin dönemsel dağılımı

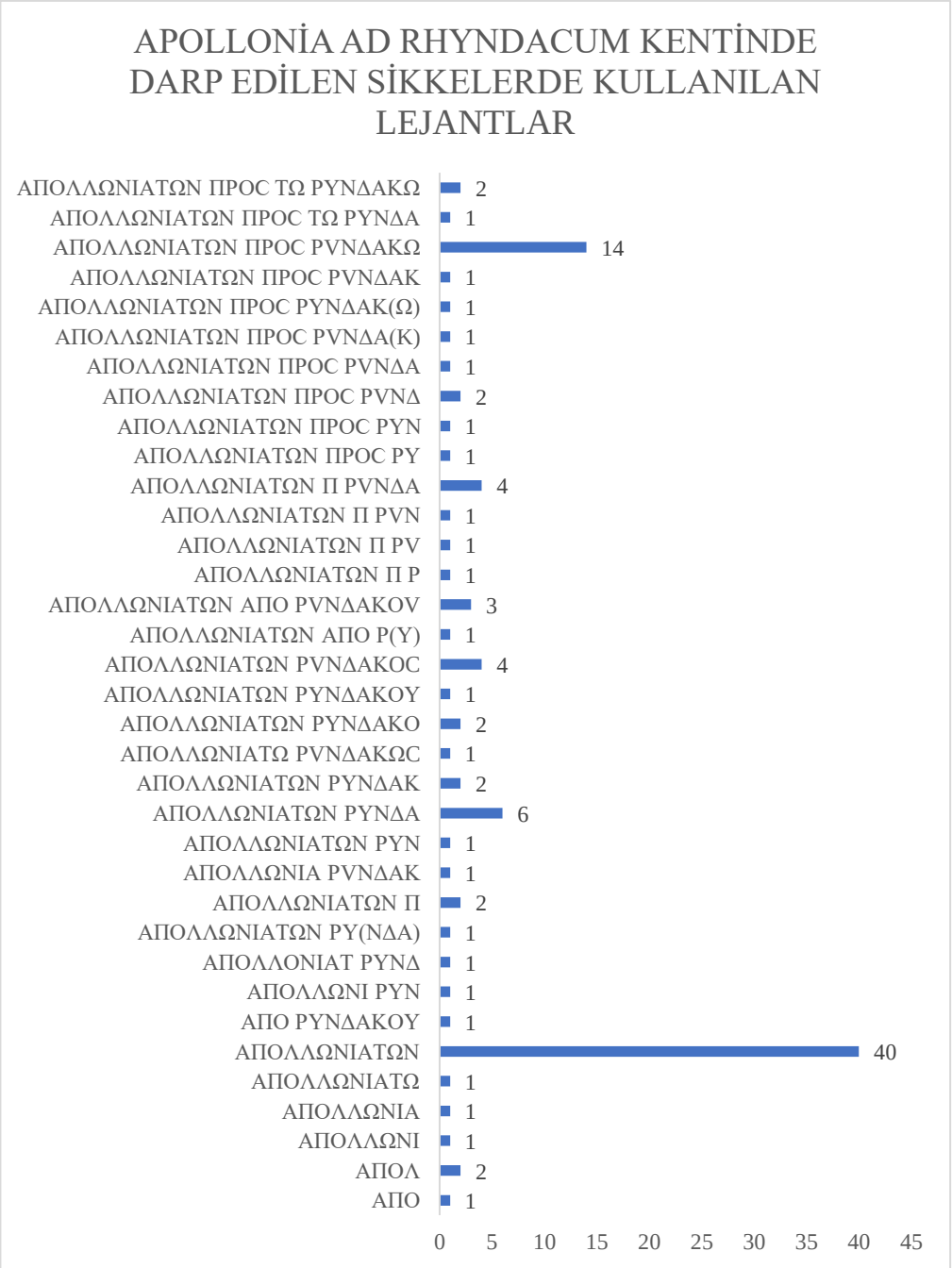
Grafik 3: Apollonia ad Rhyndacum kentine ait Helenistik Dönem sikkeleri

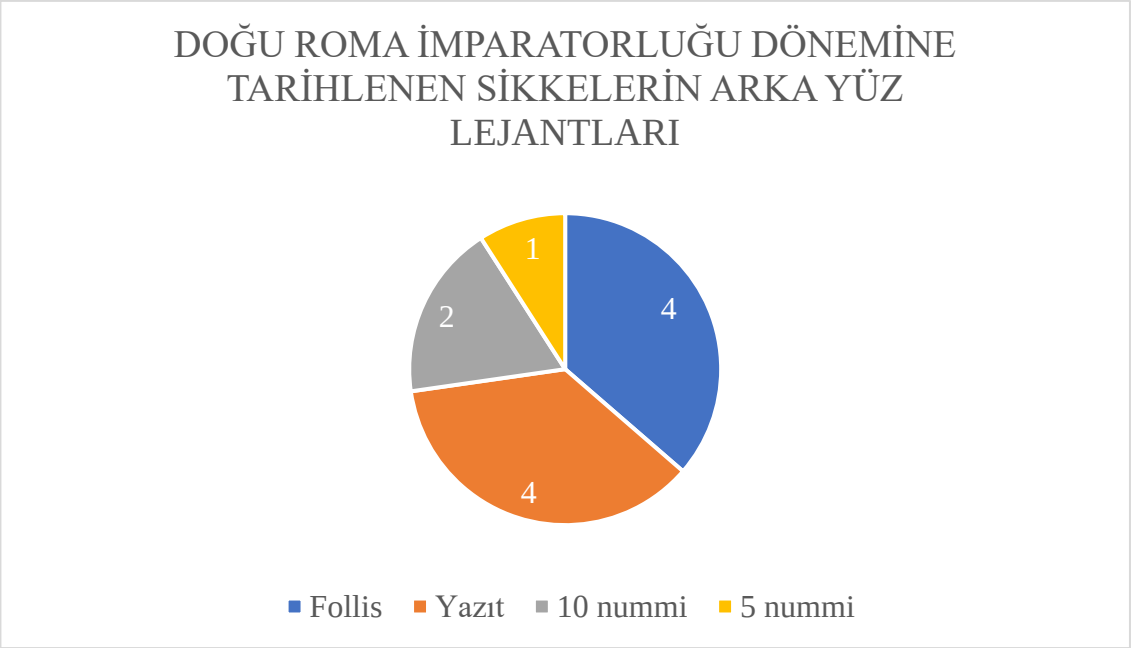
Grafik 4: Sikke üzerinde yer alan betimlere göre kentte var olduğu düşünülen kültler

Grafik 5: Roma Dönemi sikkelerinin ön yüzlerinde bulunan portreler

Grafik 6: Apollonia ad Rhyndacum kentinde darp edilen sikkelerde kullanılan lejantlar

Grafik 7: Doğu Roma İmparatorluğu Dönemi'ne tarihlenen sikkelerin arka yüz lejantları

ÖZGEÇMİŞ			
Adı, Soyadı	Mustafa AKRIN		
Doğum Yeri ve Yılı			
Bildiği Yabancı Diller	İngilizce		
ve Düzeyi	B1		
Eğitim Durumu	**Başlama - Bitirme Yılı**		**Kurum Adı**
İlköğretim	2004	2012	Şerif Artış İlköğretim Okulu
Lise	2012	2016	Çelebi Mehmet Anadolu Lisesi
Üniversite	2016	2021	Dokuz Eylül Üniversitesi / Arkeoloji Bölümü
Staj Tecrübesi (leri)	**Başlama - Ayrılma Yılı**		**Staj Yaptığı Kurumun Adı**
1.	2019	2019	Eski Smyrna Antik Kenti Kazısı
2.	2022	2022	Apollonia ad Rhyndacum Antik Kenti Kazısı
3.	2023	2023	Apollonia ad Rhyndacum Antik Kenti Kazısı
Katıldığı Proje veToplantılar	Antik Kentlerin Kurulmasında İnancın Rolü: Apollonia a.R. Örneği		
Yayınlar:			
Diğer:			
İletişim (e-posta):			
Tarih **İmza** **Adı Soyadı**			